

مؤسسه مهندقرآن کریم و ولایت استان اصفهان

سال سوم - شماره ۹۵ - زمستان ۹۴

قیمت ۲۰۰۰ تومان

زنگ

فصلنامه
فرهنگی
اجتماعی

جنگ با
استرس های کاری

بلایی به نام
بددینی

حکایت
ازدواج مجدد
آقایان

چه بسیار کسانی که با یک تذکر متنبه
شده، مسیر زندگیشان عوض شده است.
سوره الذاریات آیه ۵۵

معروف مربده

چهارم

معضلی به نام اختلاط زن و مرد
تربیت کودکان از نگاه دین
تلنگری بر شکاف نسل ها
پله پله تا توبه

مرکز تخصصی حفظ قرآن کریم

- ۱- ثبت نام جهت کلاسهای عادی حفظ و دوره های حفظ و تفسیر ویژه
- ۲- پذیرش در همه سنین (بویژه جوانان و نوجوانان)
- ۳- برگزاری آزمونها و اعطاء گواهینامه
- ۴- بهره مندی از اساتید مجرب
- ۵- بهره مندی از جوایز و تسهیلات مسابقات و آزمونها

مرکز خواهران :

میدان شهدا - خیابان ابن سینا - قبل از کوچه شماره ۳۷ - جنب پارک شمس تلفن : ۹۵۰۱۵۵۸۵

مرکز برادران :

خیابان سروش، چهارراه عسکریه، ابتدای خیابان صغیر، کوچه محمدی، پلاک ۵ تلفن : ۳۲۲۹۲۸۶۳

موسسه مهد قرآن کریم و ولایت استان اصفهان

مؤسسه مهد قرآن کریم و ولایت استان اصفهان برگزار می نماید

آموزش تخصصی قرائت و ترتیل قرآن کریم

صوت الحسن

ویژه نوجوانان و جوانان (بسر)

مکان: خیابان ابن سینا - کوچه شماره ۳۷

تلفن : ۳۴۴۷۸۱۴۸

این قرآن جبل الهی است؛ ریسمان مستحکم الهی است که اگر به آن چنگ زدیم، لغزش و افتادن و گم شدن و اینها دیگر در آن نیست خواندن قرآن، از اول تا آخر، یک چیز لازمی است. باید قرآن را از اول تا آخر خواند؛ باز دوباره از اول تا آخر؛ تا همه‌ی معارف قرآنی یکجا با ذهن انسان آشنا شود. اگر بتوانیم با قرآن انس بگیریم، معارف قرآن را در دل و جان خودمان نفوذ بدهیم، زندگی ما و جامعه‌ی ما قرآنی خواهد شد

صاحب امتیاز: مؤسسه مهد قرآن کریم و ولایت استان اصفهان

مدیر مسئول: حسین خاکساری هرندی

سر دبیر: محمد افشار

هیأت تحریریه و شورای علمی: دکتر نرگس عطریان ، دکتر زهرا محقیان

مدیر اجرایی: مرضیه مقصی

طراحی و صفحه آرایی: سلیمه افلاکی - ۹۱۳۲۶۸۵۶۹۵

چاپ: سینا ۳۲۶۵۳۹۴۹ - ۳۱

نشانی دفتر نشریه:

اصفهان ، خیابان سروش ، چهارراه عسگریه ، کوچه محمدی ، پلاک ۵ ، دبیرخانه فصلنامه زلال

تلفن: ۳۱ - ۳۲۲۸۵۴۰۶ **دورنگار:** ۳۱ - ۳۲۲۸۵۴۰۶

صندوق پستی: ۹۳۱۱۳ - ۸۱۶۳۸

ایمیل: Zolal . mahdgh@yahoo.com

سایت مؤسسه مهد قرآن و ولایت: www.mehad.org

از عزیزان اهل قلم همچون :

دکتر نرگس عطریان، فاطمه سادات شاهزیدی ، زهرا نظری ، معصومه امینی ، سارا میرشجاعی ، مژگان مهربانی ، راضیه سادات طاهریان ، مهدیه سید میرزایی فرشته درهم فروش ، فاطمه سادات اخوی ، زکیه جهانزاده ، مریم بیگدلو ، سمیرا موسایی ، دکتر فرامرز عطریان ، سید محمد سادات اخوی ، محمد حسین حسام سید جواد اشرفی ، منصور مقدمی ، جابر خرم نیا ، محمد رضایی که در تهیه محتوای این مجله ما را یاری رساندند کمال تشکر را داریم.

فهرست	۱	اسمی برای همه عمر	۲۸
سخن فصل	۲	همسرگزینی با تبیان	۳۰
ترنم وحی	۳	آداب مهمان و مهمان داری	۳۲
مسئولیت گناه دیگران	۴	احکام	۳۴
وظایف یک زن	۶	کلینیک کودک	۳۶
معضلی بنام اختلاط زن و مرد	۸	تأثیر گناه بر روح	۳۸
ملاک های ارزشیابی در خواستگاری	۱۰	گردان تک نفره حاج حسین	۴۰
پله پله تا توبه	۱۲	مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل البیت(ع) در یک نگاه	۴۲
جنگ با استرس های کاری	۱۴	کودک و نوجوان هوشمند	۴۴
گام هایی برای داشتن فرزندان باحجاب	۱۶	مشاوره حقوقی	۴۶
تلنگری بر شکاف نسلها	۱۸	اخبار	۴۸
بلایی به نام بدبینی	۲۰	جدول	۵۰
تربیت کودکان از نگاه دین	۲۲	پرسمان	۵۱
غذای سالم=بدن سالم	۲۶	فرم اشتراک	۵۲

بسمه تعالی

فصل زمستان هم برای خود زیبایی های دارد که شاید کمتر از فصول دیگر نباشد، همه ی فصل ها فصل خداست ولی در این فصل آن هم در سال همدلی و همزبانی دولت و ملت ما شاهد اتفاقاتی بودیم که بر دل همه ی مردم به ویژه اهالی قرآن ترنم شادی و غرور را رویاند، از این دست می توان به حضور غرور آفرین مردم در راهپیمانی ۲۲ بهمن و شرکت فعال در پای صندوق های رأی اشاره کرد. اتفاقاتی که پس از ۳۷ سال باردیگر نشان داد مردم ماهم بالنده هستند، هم شاداب هم امیدوار و هم پایبند به اصول و ارزشهای خود، اما از سوی دیگر دغدغه هایی هست که در سخنان مقام معظم رهبری (مد ظله العالی) هم می توان به آن دست یافت که به پاره ای از آنها اشاره می شود :

الف) مجلس آینده و قوانین قرآنی : مجلس آینده در سال ۹۵ کار خود را آغاز می کند، امید قرآنیان به این است قوانینی که در این مجلس تصویب می شود بیش از مجالس دیگر در جهت حمایت از فعالیتهای قرآنی و مؤسسات قرآنی بوده باشد، موضوعی که تاکنون در آن ازدیاد شعار و عمل ناکافی

مشاهده شده است. بطور مثال اختصاص بودجه قرآنی و تحقق پیدا نکردن آن، بحث بیمه فعالان قرآنی، معافیت های مالیاتی و خدماتی و دهها موضوع دیگر که جای تحقق کامل آن خالی است

ب) وحدت رویه در سیاست گذاریهای کلان قرآنی

تشکیل هیأت رسیدگی به امورمراکز قرآنی کشور و تعیین و انتخاب دبیر محترم آن و دور شدن از چندگانگی ارزیابیها، حمایتها و صدور مجوزات از مواردی است که نوید بخش سالی خوب در جهت توسعه و ترویج فعالیتهای قرآنی است که در این خصوص ادغام اتحادیه های قرآنی و وحدت واقعی آنان می تواند این وحدت رویه را تسهیل کند، آمایش سرزمینها در خصوص مؤسسات قرآنی، تعیین وضعیت شعبات قرآنی و دهها مسئله دیگر از اموری است که انشاءا.. در سال آینده تکلیف آنان مشخص می شود. در پایان متذکر می گردیم، نیت خالص در همه ی امور راهگشاست که انشاءا.. مسئولین و خادمین قرآن این موضوع را مدنظر داشته باشند تا به همراه مدیریت و برنامه ریزی لازم شاهد گسترش فعالیتهای قرآنی در همه زمینه ها بوده باشیم

ما در سال آینده هم با زلال وحی در قالب فصلنامه زلال در این راستا حرکت کرده و منتظر نظرات، راهنماییها و پیشنهادات سازنده شما هستیم.

**به امید ظهور منجی عالم همراه با شکست
فتنه ها و توطئه های دشمنان داخلی و خارجی
مدیر مسئول**

ترنم وحی

وَاجْعَلْ سَلَامَةً قُلُوبِنَا فِي ذِكْرِ عَظَمَتِكَ وَفِرَاحِ أَبْدَانِنَا فِي شُكْرِ نِعْمَتِكَ. (دعای ۵)

خدایا؛ سلامت دل‌های ما را در یاد عظمت خود قرار ده و آسایش تن و صحت بدن ما را به شکر نعمت و سپاس‌گزاری خود بدار.

وَ اَمْلَأْ لَنَا مِنْ حَسَنَاتِنَا صِحَابًا. (دعای ۶)

پروردگارا؛ پرورنده کردارمان را از حسنات آکنده ساز (و ما را در نزد آن فرشتگان با کردارهای زشت‌مان رسوا مکن).

لَا تَجْعَلْ لِي مِنْ جَوَارِحِنَا نَفُودًا فِي مَعْصِيَتِكَ. (دعای ۹)

خدایا؛ هیچ‌یک از اندام‌های ما را در راه معصیتت قرار نده.

... لَا تَبْقَى لَنَا سَيِّئَةٌ نَسْتَوْجِبُ بِهَا عِقَابَكَ. (دعای ۹)

الهی؛ کار بدی که به وسیله آن مستوجب کیفر تو شویم، برایمان باقی نگذار

... سَهِّلْ لَنَا عَفْوَكَ بِمَنْكَ، وَ اجْزِنَا مِنْ عَذَابِكَ بِتَجَاوُزِكَ. (دعای ۱۰)

الهی؛ بر ما منت گذار و بخششت را بر ما آسان فرما، و با گذشت خود، ما را از کینفرت رهایی بخش.

... اِرْحَمْ تَضَرُّعَنَا الْيَكِ، وَ اغْنِنَا اِذْ طَرَحْنَا اَنْفُسَنَا بَيْنَ يَدَيْكَ. (دعای ۱۰)

خدایا؛ بر زاری و تضرع ما به درگاهت رحم کن، و چون خودمان را به تو سپرده‌ایم، بی‌نیازمان کن.

الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى مَا عَرَّفْنَا مِنْ نَفْسِهِ وَ الْهَمْنَا مِنْ شُكْرِهِ. (دعای ۱)

ستایش مخصوص خداست، چرا که بهره‌ای از معرفت خود را به ما ارزانی فرمود و از نعمت شکر خویش به ما الهام فرمود.

... اُعْتِقْ رِقَابَنَا مِنْ نِقْمَتِكَ وَ يَا مَنْ لَا تَفْنَى خِرَاتِنِ رَحْمَتِهِ. (دعای ۵)

خدایا؛ ما را از دوزخ انتقام خویش رهایی بخش. ای آن کسی که گنجینه‌های رحمتش پایان‌پذیر نیست.

وَ اَكْفِنَا حَدَّ نَوَائِبِ الزَّمَانِ وَ تَشَرُّرَ مَصَائِدِ الشَّيْطَانِ. (دعای ۵)

پروردگارا؛ ما را از سختی‌های حوادث عالم، کفایت فرما و از شر و آسیب دام‌های شیطان، محفوظ دار.

۱۰. ... وَ اجْعَلْ خِتَامَ مَا تُحْصِي عَلَيْنَا كِتَابَةً اَعْمَالِنَا تَوْبَةً مَقْبُولَةً.

(دعای ۱۱)

خدایا؛ پایان آنچه نویسنده‌گان اعمال ما، بر می‌شمارند، توبه مقبول قرار ده.

۱۱. لَا تُكْشِفْ عَنَّا سِتْرًا سَتَرْتَهُ

عَلَى رُؤْسِ الْأَشْهَادِ يَوْمَ تَبْلَى اَخْبَارِ عِبَادِكَ. (دعای ۱۱)

پروردگارا؛ روزی که خبرهای بندگان را می‌آزمایی، پوششی را که با آن، اعمال ما را پوشانده‌ای، در برابر دیدگان گواهان برندار

مسئولیت گناه دیگران

در خطر باشد. ممکن است برادرمان کار را به جایی برساند که از سر عشق و علاقه مجبور شویم حتی کتکی به او بزنییم تا برق از سرش بریده و متوجه شود چه می‌کند! نگاه مسلمانی به این موضوع نگاه کاملاً برادرانه است. اسلام، جز در موردی که دشمنی فرد ثابت شده و محرز باشد (که البته در آنجا هم حکمش همان حکم عقل است که دستور به مقابله به مثل می‌دهد) همیشه نگاهش برادرانه بوده است. همان خدایی که می‌فرماید انما المومنون اخوه... مؤمنین همه باهم برادرند. (حجرات/۱۰) «همان خداست که در همان قرآن دستور می‌دهد: أَمْرٌ بِالْمَعْرُوفِ وَ نَهْيٌ عَنِ الْمُنْكَرِ... امر به معروف و نهی از منکر کن (لقمان/۱۷)»

بی دلیل نیست که امت اسلام بهترین امت‌هاست. در کجای دنیا برادری این مقیدار عمیق و دلسوزانه است. «كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ تَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ، شما بهترین امتی بودید که به سود انسانها آفریده شده‌اند؛ (چه اینکه) امر به معروف و نهی از منکر می‌کنید و به خدا ایمان دارید (آل عمران/۱۰۱)». در فرهنگ غرب که حتی خانواده و برادر خونی آن چنان معنا ندارد و خود محوری بی داد می‌کند نگاه‌ها اغلب نگاه سیب زمینی وار است. هرچند ممکن است اگر کسی اشغال روی زمین بریزد به او تشر بزنند یا اگر کسی در رانندگی قوانین را رعایت نکرد به او چپ‌چپ نگاه کنند اما دلیلشان دلسوزی برای فرد خاطی نیست. با نیت اصلاح فرد و برادرانه به او تذکر نمی‌دهند. بلکه بیشتر از آن جهت که سهمی از اجتماع دارند و با این رفتار ناهنجار آن سهم تحت شعاع قرار می‌گیرد تذکر می‌دهند. اینکه جان شخص خاطی به خطر نیفتد یا اینکه فرد خاطی انسان منظمی شود به آن‌ها ربطی ندارد. اکثراً علت تذکرشان این است که دوست ندارند در کوچه‌شان یا در خیابان محل کارشان اشغال باشد. پس به شخص خاطی ممکن است تذکر بدهند! یا ناهنجاری در رانندگی

با ظهور حضرت حجت تمام این کره خاکی تحت یک مدیریت واحد قرار می‌گیرد و تمام مردم دنیا یکپارچه و یک صدا، یک دل و یک رنگ می‌شوند. اینکه تمام مردم عالم دغدغه پیشرفت همدیگر را داشته باشند تصوری فوق‌العاده است که یقیناً با ظهور حضرت حجت محقق خواهد شد.

و ظهور محقق نمی‌شود مگر اینکه مردم نسبت به زمینه‌سازی ظهور و آماده‌سازی همدیگر دغدغه داشته باشند.

مرتکب گناه می‌شود بسته به موقعیتش متفاوت می‌شود. مثلاً اگر برادرمان بر لبه پرتگاه است و در موردش احساس خطر می‌کنیم ابتدا با تذکری معمولی به او می‌فهمانیم که در خطر است. اگر حرف گوش نداد از سر دلسوزی با تشر داد می‌زنیم که «بیا عقب! می‌افتی...» و اگر باز هم بی‌اعتنا بود حتی شاید یقه‌اش را هم بگیریم و به زور بکشیم عقب تا مبادا

اینکه ما نسبت به کسی که گناهی مرتکب می‌شود چه وظیفه‌ای داریم بستگی دارد به اینکه نگاهمان به آن فرد چگونه باشد.

ممکن است نگاه داعش وار داشته باشیم و با دید دشمنانه نسبت به او، او را از ابدی شیطان بدانیم. آن وقت است که با حکم به هبوط اعمال دیگرش مرتد و مفسد فی الارض به حسابش می‌آوریم و آن را محدود الدم می‌کنیم. آنگاه وظیفه‌مان اقتضا خواهد کرد که زمین را از لبت وجود او پاک کنیم. پس احتمالاً قربت الی الله اقدام به قتل او می‌کنیم و...

هرچند این طرز فکر بیشتر به طرز فکر داعشی‌ها و تکفیری‌ها شباهت دارد اما کما بیش پیدا می‌شوند افرادی که داعشی نیستند اما چنین نگاهی دارند و اصولاً تفرقه افکنی و تکفیر جزء لاینفک نگاهشان به دنیاست.

اما نگاه دیگری که می‌توان داشت نگاه سیب زمینی وار است! یعنی فرد گناه کار را سیب زمینی بر لب جوی ببینیم که برای ما فرقی نمی‌کند روی جدول بماند یا در جوی بیفتد و لجن مال شود... جمله معروف «به من چه!» را برای همین مواقع وضع کرده‌اند. حقیقتاً باید گفت: به من چه که سرنوشت آن سیب زمینی چه خواهد شد! در این نگاه وظیفه‌مان نسبت به کسی که مرتکب گناه می‌شود مثل وظیفه‌مان نسبت به کسی که مرتکب گناه نمی‌شود است. و اصلاً وظیفه‌ای در اینجا وجود ندارد! در چنین نگاهی واژه «دیگران» معنای فوق‌العاده باز و بسیطی دارد. معنایی که شامل افراد گناه کار، افراد بی‌گناه، همسایه، فامیل دور، سیب زمینی، قاتل، سنگ، چوب، دیوار و هویج هم می‌شود. اساساً در این دیدگاه، جهان به دو دسته تقسیم می‌شود. خود و دیگران و انسان، تنها نسبت به خود است که وظیفه دارد نه دیگران.

ای کاش صاحبان این نگاه تأثیر زندگی دیگران را در زندگی خود می‌دیدند تا از روی دغدغه شخصی هم که شده سعادت دیگران برایشان مهم باشد.

اما اگر نگاه، برادرانه باشد همه چیز فرق می‌کند. آن وقت وظیفه ما نسبت به کسی که

ممکن است باعث معطلی‌شان شود پس چپ‌چپ نگاه می‌کنند! اما ما مسلمانان وظیفه‌مان در مقابل شخص خاطی دلسوزی است، محبت و عشق است. باید دوستش داشته باشیم و از روی علاقه به او تشر بزنیم! حتی اگر لازم شد یقه‌اش را بگیریم و از لبه پرتگاه نجاتش بدهیم.

دین اسلام ما را اولیای همدیگر دانسته است. «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ وَاتَّقُوا اللَّهَ عَسَىٰ أُنْتَبَهُوا بِهِمْ إِنْ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُخْبِرُونَ» (توبه ۷۱)

این آیه پیام‌های زیادی دارد. اگر مؤمنین و مؤمنات همه این نگاه را نسبت به هم داشته باشند چقدر یکپارچگی در جامعه زیاد می‌شود... تصورش قند در دل انسان آب می‌کند. اینکه با

ظهور حضرت حجت تمام این کره خاکی تحت یک مدیریت واحد قرار می‌گیرد و تمام مردم دنیا یکپارچه و یک صدا، یک دل و یک رنگ می‌شوند. و در آن زمان است که این آیه گهر بار نمود حقیقی خود را نشان می‌دهد. اینکه تمام مردم عالم دغدغه پیشرفت همدیگر را داشته باشند تصویری فوق‌العاده است که یقیناً با ظهور حضرت حجت محقق خواهد شد. ظهور محقق نمی‌شود مگر اینکه مردم نسبت به زمینه‌سازی ظهور و آماده‌سازی همدیگر دغدغه داشته باشند.

چه بسیار کسانی که با یک تذکر متنبه شده، مسیر زندگیشان عوض شده است.

سوره انفجرات آیه ۵۵

معروف مربوبه

منصور مقبلی

وظایف یک زن

با نگاه به شخصیت و زندگانی حضرت زینب(س)

دفاع از امام حسین(ع) به صحنه نبرد فرستادند و این موضوع را یک تکلیف و وظیفه برای خود دانستند که عزیزترین افراد زندگی خود را برای حمایت از ولی زمانشان قربانی کنند.

همسر داری حضرت زینب(س)

اگر بخواهیم نقش‌های حضرت زینب(س) را بررسی کنیم، نگاه اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، علمی، تربیتی، عبادی و غیره می‌تواند به شخصیت ایشان داشت. جایگاه حضرت زینب(س) را از همه این ابعاد می‌شود بررسی کرد. با بررسی شخصیت حضرت زینب(س) در برخورد با نزدیکان خود مانند همسر، مادر، پدر و برادران و فرزندانش به نکات جالب و بزرگی از شخصیت ایشان پی می‌بریم.

حضرت زینب(س) یک زن معمولی در زمان خود نبود بلکه یک زن عالم به شمار می‌رفت. ایشان اگرچه در خانواده‌ای بزرگ شدند که پدر و مادرشان هر دو معصوم بودند، اما هیچ‌گاه در کلاس‌های درس و آموزش یا به تعبیر زمان حاضر مدرسه یا دانشگاه نرفتند. شخصیت ایشان در خانه پرورش یافت و این شخصیت چنان بالا رفت که در جریان کربلا این گونه مقاوم در برابر مسائل ایستادگی کردند.

ایشان وقتی با عبدالله ازدواج کردند وظیفه همسر داری خود را تمام و کمال به انجام رساندند، هرچند یکی از شرط‌های ضمن عقد ایشان این بود که هرگز از برادران خود جدا نشوند، اما با بررسی زندگی ایشان می‌توان دریافت که هیچ‌گاه همسر خود را تنها نگذاشتند و از رسیدگی به عبدالله غافل نشدند؛ و به همین جهت هیچ‌گاه عبدالله نسبت به این شرط اعتراضی نکردند.

حضرت زینب(س) درحالی که به همسر و فرزندان خود رسیدگی می‌کردند رسیدگی به برادران خود را نیز بر عهده داشتند و مشاهده شد در زمانی که حتی حضرت امام حسن(ع) زخمی شدند یا به شهادت رسیدند از وظیفه مادری و همسری خود کم نگذاشتند.

وظیفه‌ای برای همه مادران به شمار می‌رود. حتی ما دیده‌ایم حضرت زهرا(س) تا آخرین لحظه عمر خود با وجود جراحاتی که در بدن داشتند به امور منزل هم رسیدگی می‌کردند. به‌عنوان مثال حتی در آخرین روزهای زندگی خود موهای حضرت زینب(س) را شانه می‌کردند و گندم را آرد می‌کردند. این اقدامات حضرت صدیقه(س)، در طول تاریخ و در روایت‌های مختلف ثبت شده است. حضرت فاطمه(س) بدون در نظر گرفتن جراحاتی که در بدن داشتند تا آخرین لحظه به امورات داخل منزل رسیدگی کردند و این موضوع نقش مادی زن در خانواده را نشان می‌دهد.

باید توجه داشت که همه‌ی نگاهی که به یک زن در خانواده می‌توان داشت نگاه مادی نیست؛ زمانی که در کنار این نگاه مادی بُعد معنوی نیز برای زن در خانواده در نظر گرفته شود، آنگاه جایگاه مادر در یک زندگی بالاتر رفته، زیباتر و بسیار مفیدتر خواهد شد.

این نگاه از منظرهای مختلف قرآنی، روایی و غیره تأیید شده است و بارها در کلام قرآن و ائمه معصومین(ع) همچنین در سیره اولیا الله دیده‌ایم که به جنبه معنوی شخصیت زن بسیار پرداخته شده است. به‌عبارت دیگر نباید مرد به زن نگاه ابزاری داشته باشد و فرزندان نیز نباید تنها شخصیت مادی مادر خود را ببینند. نباید زن تنها یک ابزار و وسیله برای دیگران باشد. جنبه معنوی مادر بسیار بالاتر است. چنانچه می‌بینیم حضرت زینب(س) درحالی که وظیفه رسیدگی به فرزندان و همسر خود را دارند فرزندان خود را طوری تربیت کردند که هر سه فرزندان جزو پیشگامان شهادت در کربلا شدند.

هرچند عبدالله در جریان کربلا شرکت نداشت اما سه فرزند حضرت زینب(س) جان خود را در راه امام حسین(ع) فدا کردند. حضرت زینب(س) در جریان کربلا به فرزندان خود نگاه خوبشاوندی نداشتند و هر سه‌ی آن‌ها را برای

نگاه به زن در جامعه امروز با نگاه به زن در اسلام تفاوت‌های بسیاری دارد. هرچند که امروز در یک جامعه اسلامی زندگی می‌کنیم اما دور شدن زنان جامعه از الگوهای اصلی و زنان بزرگ تاریخ اسلام باعث به وجود آمدن معضلات زیادی برای زنان و خانواده‌ها شده است. از آنجا که امروزه، غرب و هجوم فرهنگی اش تلاش کرده و بعضاً موفق بوده نقش زن در خانه و خانواده را به شکل دیگری تعریف کند، این مشکلات و آسیب‌ها بیشتر متوجه خانواده و به‌ویژه فرزندان شده است. در این میان شاید بتوان بهترین الگوی حضور زن در خانه و جامعه را حضرت زینب(س) دانست؛ بانویی که در هر بازه از زمان بنا به فراخور شرایط حضور متفاوتی در جامعه داشتند، روزی با تربیت فرزند، روزی با برگزاری کلاس قرآن برای زنان کوفه و روز دیگری با خطبه خوانی علیه حکومت فاسد اموی. برای تبیین وظایف یک زن با نگاه به شخصیت و زندگانی حضرت زینب(س) گفتگویی با صفورا سالاریه، کارشناس مسائل زنان و مدرس جامعه الزهرا(س) ترتیب داده‌ایم.

برای شروع خوب است که تکلیف تعریف خانه

داری را مشخص کنیم، خانه داری یعنی چه؟

نگاه به زن در خانه، هم می‌تواند یک نگاه مادی باشد، هم یک نگاه معنوی را شامل می‌شود؛ اما در حقیقت نقش زن در خانه تلفیقی از این دو نگاه است و همین موضوع این نقش را زیباتر می‌کند.

از این جهت که مادر یک خانواده اموراتی مانند رسیدگی به سایر اعضای خانواده، شست‌وشو، آماده ساختن غذا و ... را انجام می‌دهد، می‌توان به نقش زن در خانواده به‌عنوان یک نقش مادی نگاه کرد.

این مسائل در قبال همسر و فرزندان بوده و

برخی امروز معتقدند، هنگامی که زن خانه‌دار است امکان پیشرفت او وجود نداشته و از پیشرفت در جامعه بازمی‌ماند. این تصور تا چه حد صحیح بوده و اساساً پیشرفت زن چگونه معنا می‌شود؟

متأسفانه در جامعه کنونی راه زن گم شده است. یعنی راه و مسیر اصلی زن به عنوان فرع و مسیرهای فرعی برای زن به‌عنوان اصل تلقی شده‌اند. به عبارت ساده‌تر فرعیات به اصل و اصل به فرعیات تبدیل شده است. زن هنگامی که سر سفره عقد نشسته و بله می‌گوید یعنی تمام وظایف همسراری را پذیرفته است. در حقیقت بله به همسراری و مادری گفته است. وقتی برای انجام این وظیفه از طرف زن قول داده می‌شود تنها با انجام صحیح این وظیفه روح زن به تکامل می‌رسد و رشد معنوی پیدا می‌کند.

الزاماً این‌گونه نیست که یک زن سر کلاس درس نشسته و مدارج علمی خود را پشت سر هم بالا ببرد تا به رشد و تکامل برسد. یک زن حتی اگر وزیر، وکیل یا حتی رئیس‌جمهور هم شود مراتب او بالا نرفته است. بلکه ممکن است این مدارج او را از مسیر اصلی خود دورتر کند.

مگر این مسیر اصلی چیست که این قدر مهم است و حتی مناصب بالای اجتماعی هم در مقابلش، چیزی حساب نمی‌شود؟

مسیر اصلی یک زن، انسان‌سازی و تربیت یک نسل در کنار به کمال رساندن خود است؛ فرزندی که در دامن یک زن پرورش می‌یابد باید به شکلی تربیت شود که به کمال برسد و این وظیفه ی مهم، برترین وظیفه برای یک زن به شمار می‌رود.

بعد از خداوند، این مادر است که وظیفه انسان‌سازی را بر عهده می‌گیرد که این امر، وظیفه سبکی برای زن تلقی نمی‌شود؛ اما امروزه متأسفانه می‌بینیم برای وظیفه به این مهمی، اهمیتی در جامعه قائل نمی‌شوند و مادری و همسری به تدریج در حال رفتن به سمت حاشیه وبی‌اهمیت شدن است.

وقتی یک زن بتواند یک انسان خوب تربیت کند یا به ایمان مرد خود بیفزاید یعنی مهم‌ترین وظیفه خود را انجام داده است. در خاطرات رهبر گرامی انقلاب می‌خوانیم که ایشان در خصوص مادر خود نوشته‌اند در ایام عرفه مادرشان فرزندان را در حیاط می‌نشانند و برایشان دعای عرفه تلاوت می‌کردند. دعای عرفه دنیایی از معرفت است؛ که این مادر به‌صورت عملی به فرزندان خود درس می‌دهد و آن فرزندان، امروز رهبری جامعه اسلامی را بر عهده گرفته است.

آیت‌الله بهجت نیز در دامن مادری مؤمن پرورش یافته‌اند. تمام شخصیت‌های بزرگ و تأثیرگذار در

ملت‌ها نعمت داشتن مادری مؤمن و خوب را چشیده‌اند. در حقیقت مادران افراد تأثیرگذار در طول تاریخ وظیفه مادری خود را به‌درستی ایفا کرده‌اند که نتیجه آن تربیت نسل‌های شایسته شد. اما متأسفانه امروزه می‌بینیم زنان به‌جای آنکه به فکر تربیت فرزندان خود باشند به دنبال بالا بردن درجات دانشگاهی خود هستند.

مادران به‌جای آنکه به دنبال افزایش فهم فرزندان خود باشند تنها به خودشان فکر می‌کنند و از این جهت جامعه به‌جای آنکه رشد کند دچار پس‌روی شده است و آمارهای طلاق، فساد و تباهی روزبه‌روز افزایش پیدا می‌کند. حضرت زینب(س) سر کلاس درس ننشستند اما آن چیزی را که یاد گرفت به نحو احسن و تمام و کمال انجام دادند تا جایی که هر سه فرزند جوان و نوجوانشان جان خود را کف دست خود گذاشته و برای دفاع از اسلام و امام حسین(ع) به میدان رفتند.

فرزندان حضرت زینب(س) همانند جوانان دیگر هزاران آرزو داشتند و برنامه‌های زیادی می‌توانستند برای آینده خود در نظر بگیرند. در روایات داریم فرزندان حضرت زینب(س) جزو شخصیت‌ها و نخبگان جامعه خود بودند. مادران زیادی در دوران حضرت زینب(س) وجود داشتند اما هیچ‌کدام تا این حد نتوانستند در تربیت فرزندان خود مؤثر واقع شوند.

راضیه سادات طاهریان

معضلی به نام اختلاط زن و مرد

مهدي سعيد ميرزايي

آموزش و پرورش است. وی با بیان اینکه در بعضی از رشته‌های دانشگاهی بیش از ۹۰ درصد دانشجویان حاضر در کلاس را دختران تشکیل می‌دهند و به همین دلیل نیز به سادگی می‌توان آن‌ها را از دانشجویان پسر جدا کرد، افزود: البته طرح این مسأله همواره مخالفانی داشته که معتقدند طراحان این موضوع، مخالف انجام کار علمی در دانشگاه‌ها هستند. اما باید به آنها این گونه پاسخ داد که در رشته‌هایی که هیچ لزومی به اختلاط نیست، چه ضرورتی در این زمینه وجود دارد و چرا با این موضوع مخالفت می‌شود؟ چه لزومی به برگزاری اردوهای مختلط دانشجویی یا مواردی از این دست وجود دارد؟

روح‌افزا با تأکید بر اینکه باید تا حد ممکن محیط اختلاط زن و مرد را کم کنیم، اضافه کرد: یکی از دلایل تأکید بر این موضوع، آسان نبودن شرایط ازدواج در کشور برای جوانان است. زیرا به دلیل دست و پاگیر بودن برخی آداب و رسوم، مهریه و جهیزیه سنگین و توقعات برخی خانواده‌ها و البته به دلیل شرایط موجود اقتصادی، این امکان برای جوانان وجود ندارد که هر زمانی اراده کردند، تشکیل خانواده دهند. حال در شرایطی که ازدواج برای جوانان به سادگی امکان‌پذیر نیست، چرا باید با ایجاد محیط‌های اختلاط زن و مرد، آن‌ها را بیش از پیش تحت فشار گذاشته و آزار دهیم؟ از این موضوع می‌خواهیم به چه نتایجی برسیم؟

وی ادامه داد: این طبیعت جوانان در سن ازدواج است که نیازمند همسر باشند و بسیاری از آن‌ها به دلایل مختلف، سال‌های طولانی و شاید در موارد بسیاری ۱۵ تا ۲۰ سال بعد از سن بلوغ باید منتظر بمانند تا شرایط ازدواج برایشان فراهم شود. در چنین وضعی، چرا باید با ایجاد محیط‌هایی مختلط، عذاب، تنش و فشار ناشی از نداشتن همسر را برای آن‌ها اعم از دختر و پسر تشدید کنیم؟ چرا حاضر به پذیرش این موضوع نیستیم که حاکم بودن چنین شرایطی برای جوانان، محیط را آلوده کرده و حتی برای افرادی که همسر دارند نیز مشکلاتی ایجاد می‌کند؟

عضو شورای فرهنگی و اجتماعی زنان تصریح کرد: به عنوان مثال، یک زن خانه‌دار که در کمال سلامت زندگی می‌کند و در محیط خانه به تربیت فرزندانش مشغول است، چگونه می‌تواند با زن دیگری که وقت زیادی را صرف آراستگی ظاهری خود می‌کند، رقابت کند؟ این موارد در محیط‌های مختلط دیده شده و به طور طبیعی و ناخودآگاه مقایسه صورت می‌گیرد و موجب ناامنی خانواده‌ها می‌شود.

وی افزود: در چنین مواردی برخی می‌گویند مردان باید چشمان خود را بسته و به هیچ چیز نگاه نکنند. در حالی که همه می‌دانیم این سخنان، بی‌منطق است. مگر ممکن است که افراد در محیط‌ها، خیابان‌ها و مراکز مختلف، با رنگ‌ها و جلوه‌های ظاهری و چشم‌نواز حضور داشته باشند اما کسی آن‌ها را نبینند؟ به طور قطع بسیاری از این افراد با چنین ظاهری در جامعه حاضر می‌شوند تا دیده شوند.

به گفته روح‌افزا، رنگ‌های مختلف، نوع پوششی که این افراد استفاده می‌کنند، نحوه راه رفتن و نیز گویش، صدای نازک این افراد و کلماتی که به کار می‌برند، امنیت خانواده‌ها را در محیط‌های کار بهم می‌زند.

وی در ادامه عنوان کرد: در برخی محیط‌های کاری، روابط صمیمانه همکاران زن و مرد و رفتارهایی مانند هدیه دادن به یکدیگر به مناسبت‌های مختلف، به نظام خانواده هر یک از این افراد لطمه وارد می‌کند. ممکن

فراهم کردن ساختارهای اداری برای سالم‌سازی محیط‌های اداری و آموزشی، نوعی اقدام پیشگیرانه است که انجام آن ضرورت دارد و باید تا حد امکان انجام شود؛ بنابراین نباید آن را دست و پاگیر و هزینه‌بردار تلقی کرد.

فرشته روح‌افزا عضو شورای فرهنگی و اجتماعی زنان اظهار کرد: در زمینه اینکه آیا شرایط و امکان از بین بردن این اختلاط در کشور ما وجود دارد یا خیر، باید گفت که تقریباً نزدیک به ۸۰ تا ۹۰ درصد امکان عملیاتی شدن این موضوع وجود دارد و در این خصوص با مشکلی مواجه نیستیم. به عنوان مثال در اغلب ادارات این امکان وجود دارد که کارمندان زن و مرد در فضاهای مجزا فعالیت کنند. چرا که لزوماً این گونه نیست که متخصصان از یک جنس باشند.

وی ادامه داد: به طور معمول نیز تعداد زنان در امور تخصصی کلان، مشخص بوده و در مقایسه با مردان کمتر است و به طور کلی باید گفت که جایگاه زنان در فعالیت‌ها مشخص است.

عضو شورای فرهنگی و اجتماعی زنان در خصوص محیط‌های آموزشی از قبیل مدارس نیز بیان کرد: در خصوص معلمان به دلیل مجزا بودن مدارس دخترانه و پسرانه، با مشکلی مواجه نیستیم و البته حضور معلمان مرد در مدارس دخترانه، در همان موارد انگشت‌شمار نیز خلاف مقررات

است برخی، این رفتارها را آداب اجتماعی بدانند؛ در حالی که چنین رفتارهایی در دین اسلام پذیرفته نیست و بر اساس آداب اسلامی، لزومی به وجود چنین رفتارهایی در میان زنان و مردان همکار وجود ندارد، چرا که به دلیل ایجاد وابستگی‌های عاطفی تدریجی و تمایل افراد به سمت یکدیگر، باعث ایجاد آفات و آسیب‌هایی در میان خانواده‌ها و از هم پاشیدن بنیان‌های آن می‌شود.

عضو شورای فرهنگی و اجتماعی زنان اضافه کرد: همچنین آن دسته از کارکنان ادارات اعم از زن و مرد که متأهل نبوده و در عین حال توان تشکیل خانواده را نیز ندارند، تحت فشارها و تنش‌های روحی و روانی قرار گرفته و از این موضوع رنج می‌برند.

وی با تأکید بر اینکه مخالف حضور زنان در فعالیت‌ها و مشاغل مختلف موجود در اجتماع نیستیم، اظهار کرد: معتقدیم که زنان نباید در اجتماع، بروز جنسیتی داشته باشند. چرا که ظهور و بروز جنسیتی، موجب تحقیر و تخریب شخصیت زن شده، جنس او را در اصطلاح، دست دوم و نگاه مردان را به سمت خود جلب می‌کند و همین نگاه، بنیان خانواده‌ها را از بین می‌برد. به دلیل وجود همه این آسیب‌ها، پیشنهاد می‌شود که فضاها و محیط‌های اداری تا حد امکان سالم‌سازی شود تا افراد بخصوص

زنان، با آسیب‌ها و مشکلات کمتری مواجه شوند.

روح‌افزا در پاسخ به اینکه آیا فراهم کردن ساختارهای اداری برای سالم‌سازی و تفکیک زنان و مردان از یکدیگر، دست و پاگیر است یا خیر، عنوان کرد: ممکن است اعمال این تغییرات، هزینه‌هایی را تحمیل کند اما به طور

قطع، این هزینه‌ها بسیار کمتر از هزینه‌ها و خساراتی خواهد بود که برای بهبود مشکلات و آسیب‌های نظیر طلاق و فرزندان طلاق و آسیب‌هایی از این دست در جامعه باید هزینه شود. چرا که باید اقدامات پیشگراانه انجام شود تا از بروز مشکلاتی در آینده جلوگیری شود. عضو شورای فرهنگی و اجتماعی زنان به ذکر

داشت و به همین دلیل به این اقدام، جامعه عمل پوشانده شد.

وی ادامه داد: در حال حاضر نیز مانعی برای اجرای طرح سالم‌سازی مشاهده نمی‌شود چرا که به عنوان مثال، در بسیاری از ساختمان‌هایی که در دست احداث است، می‌توان این طرح را پیاده و عملیاتی کرد همچنین در کشور ما، بر خلاف بسیاری از کشورها، تعداد کارمندان زن در مقایسه با مردان برابر نیست و زنان شاغل در قسمت‌های اداری، حدود ۱۰ تا ۱۵ درصد جمعیت را به خود اختصاص می‌دهند و به همین دلیل اقدام به سالم‌سازی، چندان دشوار به نظر نمی‌رسد.

روح‌افزا تصریح کرد: نکته‌ای که در این زمینه باید مورد تأکید قرار گیرد، این است که اگر در شرایط کنونی، به فکر حل این مسأله به شیوه و روش اسلامی نباشیم، در سال‌های آینده، با توجه به وضعیت اقتصادی و تورم و با وجود گسترش معضلات اجتماعی ناشی از اختلاط، به مراتب با مشکلات بیشتری مواجه خواهیم بود که اصلاح آن به سادگی امکان‌پذیر نیست و هزینه‌های هنگفتی را نیز می‌طلبد. همچنین بی‌هویتی و بی‌شخصیتی در میان جوانان ما و نیز نسل آینده ریشه دوانده و نجات آنها از این وضعیت، بسیار دشوار خواهد بود.

وی خاطرنشان کرد: چرا باید اشتباهات جوامع غربی در خصوص اختلاط

زن و مرد را تکرار کنیم؟ در حالی که حاصل اختلاط شهروندان این جوامع که به روش غیر اسلامی زندگی کرده‌اند را می‌توانیم به سادگی مشاهده کنیم. باید به این نکته نیز تأکید کرد که با وجود این اشتباهات در کشورهای غربی، آنها با صرف هزینه‌هایی این

امکان را می‌یابند که معضلات ناشی از اختلاط را حداقل تا حدودی جبران کنند. در حالی که امکان جبران این معضلات در کشور ما به سادگی امکان‌پذیر نیست.

مثالی در این زمینه پرداخت و بیان کرد: به عنوان مثال، چند سال قبل که طرح جداسازی زنان و مردان در اتوبوس‌های شرکت واحد برای نخستین بار مطرح شد، برخی اعتقاد داشتند که اجرای این طرح غیرممکن است. در حالی که هم‌اکنون سال‌ها است این موضوع بدون وجود هیچ مشکلی اجرا می‌شود. چرا که در آن زمان، همت و اراده انجام این طرح وجود

مخالف حضور زنان در فعالیت‌ها و مشاغل مختلف موجود در اجتماع نیستیم، معتقدیم که زنان نباید در اجتماع، بروز جنسیتی داشته باشند. چرا که ظهور و بروز جنسیتی، موجب تحقیر و تخریب شخصیت زن شده، جنس او را در اصطلاح، دست دوم و نگاه مردان را به سمت خود جلب می‌کند و همین نگاه، بنیان خانواده‌ها را از بین می‌برد.

صفر بدون یک

ملاکهای ارزشیابی در خواستگاری

می‌کنند و این که امروزه در مراسم خواستگاری در خانواده‌ها چه نکاتی مورد بررسی قرار می‌گیرد؟ بیایید برای خودمان لیست کنیم. آقا داماد چه کاره هستند؟ آقا داماد چقدر درآمد دارند؟ آقا داماد چقدر سرمایه دارند؟ آقا داماد خانه و ماشین دارند؟ خانه‌شان کجاست؟ مدل ماشین‌شان چیست؟ مدرک تحصیلی آقا داماد چیست و کجا درس خوانده است؟ متأسفانه در بسیاری از خانواده‌های ایرانی این‌ها پرسش‌های مهم و اساسی هستند که معیار ازدواج و مقبولیت آقا داماد قرار می‌گیرند. آیا واقعاً جز این معیارهای ظاهری و عموماً مالی، معیار مهم دیگری برای ازدواج وجود ندارد؟

البته پرسش‌های بهتر و قابل قبول تری هم در برخی خانواده‌ها مطرح می‌گردند که متأسفانه اغلب عمومیت ندارند. حال ممکن است بگوییم پس عروس خانم و خانواده‌اش مورد چه پرسش‌هایی قرار می‌گیرند؟ این سؤالات هم عموماً باب شده که قبل از مراسم خواستگاری در مورد عروس خانم مطرح می‌شود: خانه‌ی عروس خانم کجاست، سطح زندگی‌شان چطور است؟ پدر عروس خانم چه کاره هستند؟ یا این که عروس خانم از نظر ظاهری و چهره چگونه است؟ بعضاً این‌ها اولین پرسش‌هاست. پرسش‌های بعدی هم ممکن است در برگرفته‌ی سطح تحصیلات و میزان توانمندی عروس خانم در هنرهای مختلف باشد. اما در حالت کلی همه چیز برمی‌گردد به اینکه خانواده‌ی داماد، عروس خانم را در نگاه اول چقدر زیبا و احتمالاً با کمالات ببینند.

حال به حدیث نبوی باز می‌گردیم تا ببینیم پیامبر عظیم‌الشان اسلام(ص) در این مورد چه ملاک‌هایی را لازم دانسته‌اند که بررسی شوند. ایشان فرموده‌اند: «وقتی کسی به خواستگاری می‌آید که اخلاق و دینش مایه‌ی رضایت است به او زن دهید، که اگر چنین نکنید، فتنه و فساد زمین را پر خواهد کرد.» (نهج الفصاحه، حدیث ۲۴۷).

پیامبر اسلام(ص) موضوعی را مطرح می‌کنند که امروز در تراز اجتماعی خانواده‌ها، ملاک و معیار درجه‌ی چندم محسوب می‌گردد که احتمالاً بود و نبودشان اثر چندانی در رخداد ازدواج نخواهد داشت.

جای خرمینا

بیا ندیشیم .
ما نیز همواره
این سخنان را شنیده و
احسنت گفته‌ایم، اما بعضاً در
عمل می‌بینیم که چیز دیگری
اتفاق افتاده است و به عبارت بهتر، پای
عملمان در این موارد بدجور می‌لنگد. حال اگر
بخواهیم دلیل سخت و پیچیده شدن ازدواج در
جامعه‌ی ایرانی را بررسی کنیم باید از عوامل
مختلف فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و حتی
سیاسی سخن بگوییم. شاید اگر در ابتدای امر،
نگاه خانواده‌ها به ملاک‌ها و ارزش‌های ازدواج
تغییر کند، به خودی خود بسیاری از مسائل
حاشیه‌ای و زوایدی که باعث پیچیده و سخت
شدن امر ازدواج می‌شوند حل شود.
بیایید بررسی را با احادیث نبوی آغاز کنیم.
ببینیم پیامبر اسلام(ص) در مورد ملاک
و ارزش‌های ازدواج چه چیزهایی را مطرح

از وقتی
یادمان می‌آید
در هر جایی که
در مورد ازدواج سخنی
مطرح بوده، کارشناسان
اجتماعی اذعان داشته‌اند در امر
ازدواج از افزودن معیارهای بی‌معنا و اصرار
بر ارزش‌های ظاهری و پوچ خودداری کنیم،
سادگی را سرلوحه‌ی امور خویش قرار دهیم و
به مسائل بهتر و مهم تری در این زمینه

بباید کمی با خودمان مرور کنیم. در جامعه‌ی امروز ما، اگر در کار مورد پسند، خانه و ماشین، سرمایه‌ی نقدی و غیرنقدی و مسائل مربوط به آن به‌علاوه‌ی توافق داماد در پذیرش میزان شیربها و مهریه نقصی داشته باشد، احتمال به هم خوردن خواستگاری و عدم موافقت با ازدواج کاملاً قابل تصور است. یا اگر احتمالاً عروس خانم در چشم داماد و خانواده‌اش زیبا و متین و با کمالات به نظر نیاید عموماً این ازدواج صورت نخواهد پذیرفت. با این تفاسیر، با وجود فرهنگ‌های امروزی که عموماً متعلق به پیشینیان ما نیستند، اکنون خانواده‌ها چقدر تلاش می‌کنند که سطح دین و اخلاق جوانان را مورد بررسی قرار دهند؟

باید ببینیم که نه مهریه‌ی سنگین و نه تمکن بالا و نه حتی زیبایی و جایگاه خانوادگی، به تنهایی نمی‌توانند ضامن بقای یک زندگی باشند. پس از آغاز یک زندگی مشترک و به اصطلاح زیر یک سقف رفتن عروس و داماد، در واقع این دین و اخلاق است که در جریان فراز و نشیب زندگی می‌تواند برخورد مناسب، تلاش برای حل مشکل و تعهد به زندگی را تضمین کند. آیا ملاک‌های دیگر از این قابلیت برخوردارند؟ اگر کمی منصفانه و با تأمل بیندیشیم، طبیعتاً پاسخ منفی است.

البته کسی نمی‌تواند منکر این شود که زیبایی، شأن اجتماعی و رفاه اقتصادی می‌توانند کیفیت زندگی را بالا ببرند، اما از دیدگاه تمامی کارشناسان و روانشناسان این حوزه، این مسائل به تنهایی نمی‌توانند ضامن بقا و خوشبختی افراد باشند. ما می‌توانیم با همه‌ی این معیارها زندگی خود را آرایش کرده و زیبا کنیم، اما واقعاً نمی‌توانیم آن را بسازیم و استحکام آن را تضمین کنیم.

بباید یک پرسش را مطرح کنیم: تصور کنیم که دختر خانمی زیبا و دارای خانواده‌ای متمول با هنرهای فراوان را برای ازدواج با فرزندان در نظر گرفته ایم. یا این که آقا پسری با کار مناسب و سرمایه‌ای مطلوب و دارای مسکن در بهترین مکان شهر و ماشین فلان مدل را با مهریه‌ای سنگین به عقد دخترمان درآورده ایم. از دیدگاه شما تمام این مسائل در کنار هم تا چه اندازه می‌توانند رفتار، منش، تفاهم و در یک کلام خوشبختی فرزندانمان را تضمین کنند؟ آیا این ملاک‌ها می‌توانند تعهد به زندگی مشترک و حسن رفتار و همتی بلند

برای عبور از فراز و نشیب‌های زندگی را تضمین کنند؟ مسلم است که خیر. این ضمانت در فرآیندی بیرون از ارزش‌های مادی برای ازدواج رخ می‌دهد. چیزی که باید زیربنای زندگی و تشکیل خانواده قرار گیرد، به خصوصیات فردی اشخاص برمی‌گردد. حال بباید مجدد ارزش گذاری کنیم.

اگر بخواهیم دلیل سخت و پیچیده شدن ازدواج در جامعه‌ی ایرانی را بررسی کنیم باید از عوامل مختلف فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و حتی سیاسی سخن بگوییم. شاید اگر در ابتدای امر، نگاه خانواده‌ها به ملاک‌ها و ارزش‌های ازدواج تغییر کند، به خودی خود بسیاری از مسائل حاشیه‌ای و زوایدی که باعث پیچیده و سخت شدن امر ازدواج می‌شوند حل شود.

ملاک‌هایمان را دسته بندی کنیم تا یک سیر مطلوب را طی کنیم.

اولین ملاک همان چیزی است که پیامبر اکرم(ص) می‌فرمایند. بررسی کنید که آیا دین و اخلاق وجود دارد یا خیر؟ شناخت دین و اخلاق از طرق مختلف مشخص می‌شود. عمل به واجبات و ترک محرمات اولین چیزی است که باید بررسی کنیم. در این مورد مهم است

دریابیم که دانستن این مسائل چه چیزی را ثابت می‌کند؟ بباید اولین و مهمترین واجب یعنی نماز را بررسی کنیم. آیا فردی که برای همسری در نظر گرفته‌ایم اهل نماز است؟ اهل نماز بودن می‌تواند یک ملاک بزرگ باشد. زیرا نص صریح قرآن می‌فرماید: «إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ/ عنکبوت ۴۵». به درستی که نماز انسان را از فحشا و منکر باز می‌دارد و البته یاد خدا بزرگ‌تر است و خداوند آن چه را که انجام می‌دهید می‌داند.

انجام واجبات دیگر هم به همین طریق می‌تواند برای شما نشانه‌های دیگری داشته باشد. مانند روزه‌داری و التزام به آن که نشانه‌ی حلم و صبر و بردباری است. هم چنین ترک محرمات که می‌تواند اطمینان داشتن اخلاق در فرد مقابل را به شما اعطا کند. برای مثال خوب است بررسی کنید که آیا شخص مورد نظر اهل دروغ است یا خیر؟ فردی که دروغ نمی‌گوید و به صداقت و راستگویی اهمیت می‌دهد و به این صفت شهره است، زشتی دروغ را درک کرده و دروغ گفتن برایش آسان نیست، چنین فردی طبیعتاً قابل اعتماد خواهد بود. چرا که انسان راستگو، در هر شرایطی حتی اگر به زبان او هم باشد راستش را می‌گوید و باور دارد که نجات انسان در صداقت است.

با همین مصادیق محدود می‌بینیم که ملاک قرار دادن دین و اخلاق تا چه حد می‌تواند ما را نسبت به تضمین آینده و خوشبختی و زندگی فرزندان مطمئن سازد. برای امر امتیاز دهی، اگر ملاک دین و اخلاق را در طرف مقابل خود دیدید به او نمره‌ی یک دهید. حال می‌توانید ملاک‌های دیگر را برای خودتان ارزشیابی کنید. اگر داشتن کار مناسب، تحصیلات، خانه، ماشین و هر چیز دیگری که برای شما مهم است و دلیلی برای آن دارید، به ازای داشتن هر یک از آن‌ها جلوی عدد یک، یک عدد صفر بگذارید. این عدد شما مدام بزرگ‌تر و ارزشمندتر می‌شود. عدد ۱ به ۱۰ و ۱۰۰ و ۱۰۰۰ و ۱۰۰۰۰ و بالاتر تبدیل می‌شود. اما اگر دین و اخلاق نباشد، تمام ملاک‌های دیگر شما صفر و به عبارتی پوچ خواهند بود.

به این ترتیب در می‌یابیم که آن همه صفر بدون آن یک، هیچ نمی‌ارزند!

پله پله تا توبه

از رحمت خدا مایوس نشوید

توبه یعنی بازگشت به سوی خدا، یا به عبارت دیگر راهی برای جبران خطاهای انجام شده که خدا به سبب مهربانی اش آن را برای بنده اش قرار داده است تا مبادا او را برای کفرانی که کرده تنبیه کند. خدای رحمان در قرآن می فرماید: «بندگان من که بر زیان خویش اسراف کردید از رحمت خدا مایوس نشوید. زیرا خدا همه گناهان را می آمرزد. اوست آمرزنده مهربان.» این نکته مسلم است که خدای متعال مخلوقات خود را بسیار دوست دارد و راضی نیست بنده اش راه خطا برود. داور یکتا فرصت های زیادی را بر سر راه بندگان قرار داده تا برگردند و توبه کنند. او مشتاق توبه و پشیمانی بنده اش از گناه است و دوست دارد همه را پاک از گناه ببیند.

چه کنیم که توبه مان قبول شود؟

گام اول برای پذیرش توبه، اثبات صداقت در بندگی است که با انجام واجبات و ترک محرمات می تواند آن را نشان داد. چه خوب که انسان اگر در محضر خدا اشتباهی انجام داد، توبه کرده و مراقب اعمالش باشد. به اعتقاد حجت الاسلام مختار نوبختی کارشناس مذهبی کسی که مرتکب اشتباه می شود از دو حالت خارج نیست. یکی جهل و غفلت و دیگری ضعف است. جهل به این معنا که نمی داند کاری که انجام می دهد خطاست و مطلع نیست عواقب زیانبار آن چه تأثیر مخربی در زندگی و رزق و روزی اش دارد. یکی از دلایلی که توفیق توبه کردن را از ما سلب می کند بدرفتاری با پدر و مادر است. احترام به والدین کفاره گناهان است و رحمت الهی را بر ما نازل می کند.

ماجرای توبه نصوح را همه ما شنیده ایم. کسی که بارها توبه شکست و باز از خدا مهلت گرفت که دیگر به سراغ گناه نرود. زندگی خیلی از ما انسان ها حکایت نصوح را دارد. مرتب مرتکب خطا می شویم و پس از پشیمانی به درگاه خدا عجز و لابه کرده که دیگر به سراغ گناه نمی رویم. اما باز وقتی در شرایط آن قرار می گیریم عهد و پیمانمان را با خدا فراموش کرده و دوباره راه اشتباه را از سر می گیریم. اینکه بتوانیم توبه ماندگاری داشته باشیم خود یک هنر است و برای تحقق آن باید قواعدی را رعایت کنیم.

تأثیر گناه در زندگی

گناه، تیرگی و تباهی می آورد. انسان را به گمراهی می کشاند. مهمترین تأثیرش هم سلب لذت مناجات با خداست. وجود گناه این اجازه را نمی دهد تا انسان با خدای خود راز و نیاز کند. میل و رغبتش به نماز و دعا کم می شود. شاید اگر ساعت ها مشغول کار و فعالیت باشد خسته نشود اما به محض اینکه نیت نماز می خواند بدنش سنگین شده و گویی کوهی را جابه جا کرده است. تا جایی که بعضی از عرفا گفته اند که اگر نماز صبحت قضا شد بررسی کن که روز قبل کدام گناه را انجام داده ای؟ از دیگر اثرات مخرب گناه از دست دادن نعمت های الهی و نزول بلا است. چرا که گناه از دیدگاه ائمه نوعی کفران نعمت محسوب می شود.

توبه مان را ماندگار کنیم

بارها شده از کارها پشیمان شده و توبه کرده ایم. اما بعد از مدتی دچار وسوسه شده و همان اشتباه از ما سر می زند این سؤال پیش می آید که چرا برای انجام گناه وسوسه می شویم؟ شیطان همواره در تلاش است تا بشر را از رحمت خدا ناامید کند. ناامیدی خود گناهی است بزرگ و باید توجه داشت اگر بار گناه هم بر دوش داشته باشید باز باید بر خدا تکیه کنید. دوری از عواملی که آدمی را به گناه تشویق می کند مهمترین راهی است که می تواند شرایط ثبات توبه را ایجاد کند. حضرت رسول (ص) فرمودند بالاترین عبادت این است که انسان بر عادت های غلط خودش غلبه کند. در روایت دیگر آمده سخت ترین تدبیرها برای ترک عادت بد است. دوستان یا جلساتی که او را وسوسه می کند را ترک کند. شیطان در انجام گناه تعجیل میکند. انسانی که توبه کرده برای اینکه دوباره سراغ گناه نرود می تواند انجام آن را به تأخیر بیندازد.

با معرفت توبه کنیم

ذکر استغفرالله برای پیشمانی از گناه کافی نیست. توبه اگر با معرفت نباشد ماندگار نیست. کسی که گناه می کند یا جاهل است یا غافل که برای هر دو مقوله راه درمانی وجود دارد. به اعتقاد حجت الاسلام نوبختی کسی که از روی ناآگاهی دروغ می گوید واقف نیست که دروغ چه اثر زیانباری در زندگی اش دارد. مطالعه روایت و احادیث می تواند او را آگاه کند. نوبختی می گوید: «گاهی اوقات اگر غذای مسمومی جلوی ما بگذارند. از آن نمی خوریم چون اطلاع داریم آلوده است. بعضی مال شبه دار می خورند و اثرات آن را نمی دانند. اگر واقف شوند پرهیز می کنند.» اما گاهی انجام گناه بر اثر ضعف هوای نفس است. امکان دارد علم و آگاهی داشته باشد ولی حریف نفس نشود. در این حالت توصیه می شود روح خود را برای مبارزه با وسوسه های شیطان قوی کند و تقویت روح میسر نمی شود مگر با عبادت و انجام عمل صالح. گاهی در مسائل مادی نمی توانیم کاری را به تنهایی انجام دهیم از نیروی دیگری کمک می گیریم. اعمال عبادی مثل اهرم می ماند. باید از ائمه کمک گرفت برای اینکه بخواهیم در مقابل شیطان

استقامت کنیم بهترین کار ذکر گفتن است. مداومت بر ذکر باعث تقویت روح می شود یا قیوم یا قادر قدرت ما را در برابر هوای نفس زیاد می کند.

خودمان را تنبیه کنیم

یکی از روش های توبه به گفته میرزا ملکسی تبریزی جبران گناه با خوبی است. اگر غیبت می کند خود را ملزم کرده تا برای شخص غیبت شونده قرآن یا دعا بخواند. در نهج البلاغه آمده تقوا پیشه کنید ولی کم. این خطاب به کسانی است که تازه به سوی خدا توبه کرده اند. در روایت دینی آمده بین خود و خدای خود حاجبی ایجاد کن. یعنی انسان نباید پل های پشت سر خود را خراب کند. خواندن نماز سرانجام انسان را از مسیر اشتباه باز می گرداند. بعضی وقتی مرتکب گناه می شوند رابطه خود با خدا را قطع می کنند در صورتی که نماز بهترین راه برای بازگشت است و خدا حتی بندگان گنهکارش را دوست دارد. اگر همه ما خدا را ناظر بر رفتار و اعمال خود بدانیم از اینکه بخواهیم مرتکب خطایی شویم حیا کنیم. اگر حقی از خدا بر گردن داریم انجام دهیم. اگر موجب دلخوری کسی شدیم حق الناس را به جا آوریم. اینها باعث صفای باطن می شود و توجه اهل بیت را برای ما می خرد.

موعظه شویم

نشست و برخاست با انسان های مؤمن تأثیر زیادی در هدایت انسان به سوی مسیر درست است. الگو پذیری از رفتار آنها بازتاب خوبی در زندگی انسان ها دارد. باید به این نکته توجه کرد انسان همیشه نیاز به موعظه دارد. بنابراین ضرورت یک معلم اخلاق همیشه در زندگی ما احساس می شود.

توبه چه کسانی قبول نمی شود؟

انسان تا زمان زنده بودنش، درهای توبه به روی او باز است. اما گاهی موانعی بر سر راه است که اجازه قبولی توبه را نمی دهد. توبه در مورد گناهانی که مربوط به حق الناس است. در اینجا مردمی که صاحب حق هستند باید از شخص راضی شوند و تا آنها راضی نشوند توبه فایده ای ندارد. زیرا خداوند برای مردم حقوقی تعیین کرده و آن را محترم شمرده است و تعدی به آن حقوق را ظلم می داند. البته این مطلب در یک مورد استثناء دارد و آن توبه از شرک است. یعنی کسی که از شرک توبه کند و اسلام بیاورد همه گناهانش اعم از حق الناس و حق الله بخشیده می شود. مورد دیگری که از سوی خدا مورد قبول نیست، توبه در مورد گناهانی که شخص آنها را در میان مردم به صورت سنت در آورده و موجب انحراف مردم از راه حق شده است. چرا که اثر گناه او به سبب بدعتی که ایجاد کرده از بین نمی رود.

امام الرضا (ع)

إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقْبَلُ تَوْبَةَ الْعَبْدِ لَمْ يَغْضَبْ

خداوند تا آخرین لحظه، توبه بنده را می پذیرد

جنگ با استرس های کاری

سید محمد سعادت اخوی

خسته می شوید، سردردهای عجیب به سراغتان آمده و عضلاتتان شروع به پریدن می کند و یا جدیداً مجبور شده اید از داروهای محرک اعصاب استفاده کنید، مطمئن باشید همه ی این ها علائم استرس و افسردگی در محیط کار است. این موضوع می تواند علت های مختلف داشته باشد. اما باید بدانید بیش از مسائل بیرونی، شما باید باور کنید که می توانید با رفتارهای خود بر این استرس غلبه کنید. البته روان شناسان علت های مختلفی را ذکر می کنند: ترس از بیکاری، افزایش ساعات کاری به دلیل کاهش حقوق و مزایا، فشارهای ناشی از افزایش انتظارات بدون در پی داشتن رضایت اجرایی کار، فشارهای ناشی از افزایش حداکثر بهره وری در تمام ساعات کاری و ... فرقی نمی کند علت کدام است. شما با راه کارهای اجرایی می توانید خودتان را مدیریت کنید و استرس را به حداقل برسانید.

۱- به خود بیایید

وقتی در محیط کار استرس به سراغ شما می آید که به اتفاقاتی که برایتان خوشایند نیست پر و بال می دهید. یعنی به افکار منفی پیرامون یک موضوع اجازه می دهید وارد اتاق فکرتان شوند و شروع به منفی بافی می کنید. تصور کنید که آقای رئیس انتظارات بیشتری از شما دارد و مدام به نحوه ی اجرای کارتان ایراد می گیرد و از شما راضی نیست. این افکار منفی هستند که به سراغ شما می آیند، از غرزدن ذهنی و بدویبراه گفتن به رئیس گرفته تا شماتت خودتان و ترس از بیکار شدن و الی آخر.

یک مشکل اساسی در مفهوم کار در کشور ما وجود دارد و آن این که میزان کار مفید در کشور ما بسیار پایین است. بر اساس گزارش مرکز آمار ایران، ایرانی ها سالانه ۸۰۰ ساعت کار مفید انجام می دهند. اگر بخواهیم این تعداد ساعات را با کشورهای دیگر مقایسه کنیم می بینیم که آمریکایی ها با ۱۳۶۰ ساعت، ترکیه ای ها با ۱۳۳۰ ساعت، کره ای ها با ۱۹۰۰ ساعت و ژاپنی ها با ۲۴۲۰ ساعت کار در سال در این زمینه بسیار پیش تر از ما هستند. این نرخ پایین میزان کار مفید در سال، علت های گوناگون دارد. یکی از این علت ها افزایش استرس و اضطراب در محیط کار است. ما می خواهیم ببینیم چگونه می توانیم از استرس محیط کارمان کم کنیم؟

بیایید ابتدا علامت ها را مرور کنیم. اگر احساس می کنید که در محیط کار اضطراب دارید یا تحریک پذیر شده اید و یا حس افسردگی به شما دست می دهد، اگر احساس می کنید که دیگر به کارتتان علاقه ندارید و به شغل خود یا مسائل مربوط به امور شغلیتان احساس تعلق ندارید (مثلاً اینکه حس کنید برای این کار آفریده نشده اید)، اگر می بینید که دیگر در محیط کار تمرکز ندارید، اگر ناراحتی های شکمی، به ویژه ناراحتی در قسمت معده و سیستم گوارش سراغتان آمده است، اگر دچار بی رغبتی یا کاهش میل جنسی شده اید، اگر اختلال خواب پیدا کرده اید و یا دچار بی قراری در خواب شده اید، اگر بیش از پیش در محیط کار

اما یک لحظه صبر کنید. شما در کوران این ایرادات و انتظارات به چیزهای بهتری می‌توانید فکر کنید. فکر کنید که چقدر خوب است که انتظارات بیشتر رئیس می‌تواند فرصتی باشد برای شما که به خودتان بیایید و توان و هنر خود را بیشتر نشان دهید. این تنها یک مصداق بود، مطمئن باشید هر مشکلی هم که در محل کارتان وجود داشته باشد یک نکته‌ی مثبت در خود دارد. فقط باید دو کار را انجام دهید. اول این که صاحب اتاق فکر خودتان باشید و به افکار منفی اجازه‌ی ورود ندهید. دوم این که به فرصت‌ها فکر کنید، به هر چیزی که در این ماجرا مثبت است. محیط کارتان را حداقل از نظر ظاهری تغییر دهید، صبح که از خواب بیدار می‌شوید حس کنید که امروز اراده‌ی بهتری دارید و زیبایی‌ها را رصد کنید. سعی کنید حتی تغییراتی کوچک، مثبت و مورد علاقه در وضعیت خود ایجاد کنید. حتی تغییرات ظاهری!

۲- ورزش اصل مهمی است

یک نکته‌ی مهم دیگر ورزش است. بهانه نیاورید که من فرصت ورزش کردن ندارم. بالاخره شما صبح به سر کار می‌روید و عصر بر می‌گردید. چه کسی گفته که حتماً باید همه‌ی مسیر را با وسایل نقلیه بروید؟ تنبلی را کنار بگذارید. مسیری را انتخاب کنید که موقع رفت، حداقل یک ربع و موقع برگشت هم همین مقدار پیاده روی کنید. به این ترتیب شما در روز حداقل نیم ساعت پیاده روی کرده‌اید. روزهای تعطیل هم زمان پیاده‌روی را دو برابر افزایش دهید. این موضوع خیلی شما را تغییر خواهد داد. روحیات شما را مثبت می‌کند. سر کار هم دائم ننشینید. جنب و جوش داشته باشید. لذت ببرید از اینطرف و آنطرف رفتن و تحرک داشتن. به فرمایش مولای متقیان، حضرت علی(ع)، بزرگ‌ترین تفریح کار است.

۳- خوب بخوابید

یک موضوع مهم این است که شما بدانید خوابیدن به موقع و به میزان لازم خیلی مهم است. قرار نیست شما تا دیر وقت کار کنید، بیاید خانه، سریال‌های تلویزیون را تماشا کنید و آخر وقت به رختخواب بروید. برای خودتان یک برنامه‌ی منظم داشته باشید و اولویت بندی کنید که وقتی از سر کار برمی‌گردید چه کارهایی برای شما مهم است. در یک فرصت

زمانی محدود آن‌ها را انجام دهید و بعد هم طوری برنامه‌ی خود را تنظیم کنید که هشت ساعت کامل بخوابید. کم شدن میزان ساعات خواب، سیستم ایمنی بدن شما را ضعیف می‌کند و علاوه بر آن ضعف بدن سبب تشدید علائم افسردگی و اضطراب و بیشتر شدن تحریک پذیری فرد می‌شود. بنابراین خوب و به اندازه بخوابید.

۴- یک برنامه ریزی خوب

شما نیاز به یک برنامه ریزی دارید. هم در محیط کار و هم در بیرون از محیط کار. در محیط کار در درجه‌ی اول باید چند تغییر ایجاد کنید. اول اینکه میزان مسئولیت پذیری خود را افزایش دهید. یعنی به این اراده و باور برسید

مشکلات همیشه پیش می‌آیند. این شما هستید که باید یاد بگیرید چگونه با آنها روبرو شوید. یک اطمینان به خودتان بدهید که وقتی مشکلی پیش آمد، از آن نباید فرار کرد.

که مسئولیت‌ها را با تمام قدرت و توان انجام دهید و به پایان رسانید. تمام تلاش خود را به کار گیرید که عادت‌های غیر اداری را در محیط کار کنار بگذارید. یعنی کارهایی که اصولاً در محیط کار جایگاهی ندارند، زمان کاری را هدر می‌دهند و بازدهی شما را کاهش می‌دهند. مثلاً چه نیازی هست وقت کار کردن و انجام امور محوله، دست از کار بکشید و با همکاران خود شروع به خوش و بش و گپ زدن کنید؟ البته نتایج تحقیقات نشان داده که مهارت‌های ارتباطی هم می‌تواند بازده کاری را بالا ببرد. شما زمانی که با بهترین مهارت ارتباطی، روابط اداری خود را با مدیران و همکاران برقرار کنید و در عین حال نوعی از صمیمیت اداری هم بین همکاران برقرار نمایید، استرس به سراغ شما نخواهد آمد. وقتی هم که از محیط کار خارج می‌شوید، طبیعی است که زمان محدودی در اختیار دارید. این زمان محدود را برای ایجاد تعادل بین ارتباط با خانواده و بودن در کنار آنها، تفریح و استراحت و مسائل دیگر برنامه ریزی نمایید. در محیط کار هم باید به خوبی بتوانید

این برنامه ریزی را انجام دهید. مسئولیت‌های خودتان را تفکیک و اولویت بندی کنید و طبق آنها پیش بروید. برای مسائل کوچکی که معمولاً فراموش می‌شوند برگه‌های کوچک تهیه کنید و روی میزتان یادداشت بگذارید تا کارها را به ترتیب و بدون تأخیر انجام دهید. به این ترتیب خودتان هم متوجه می‌شوید که چقدر از مسیر کارهای روزانه خود را طی کرده‌اید و چقدر باقی مانده است. وقتی خودتان بدانید کجای کار هستید استرس کمتری خواهید داشت.

۵- برخورد با مشکلات

مشکلات همیشه پیش می‌آیند. این شما

هستید که باید یاد بگیرید چگونه با آنها روبرو شوید. یک اطمینان به خودتان بدهید که وقتی مشکلی پیش آمد، از آن نباید فرار کرد. ناراحتی کردن، عصبانی شدن و دیگران را مقصر دانستن، افسرده شدن و خود را شماتت کردن و مضطرب شدن و از آینده ترسیدن هم مشکل را حل نمی‌کند، بلکه شما را دچار اضطراب و استرسی می‌کند که در حل مشکل درمانده خواهید شد. شما به هوش هیجانی نیاز دارید. اول نکات مثبت را پیدا کنید. زود دست به کار شوید و ببینید چه مسائلی هست که می‌شود به آن‌ها امیدوار بود. بعد هم سعی کنید به همان نکات مثبت خوش بین باشید و با تکیه بر آن‌ها با خوشحالی و امیدواری رفتار کنید. اگر کاری خراب شد، با شوخ طبعی بگویید: حالا خوبه بدتر نشد! بعد به دنبال راه حل بگردید. مطمئن باشید شما می‌توانید راه حل بهتری پیدا کنید. حل مسئله بهتر از سوگواری کردن است. از مشکلات و مسائل فرار نکنید، با آن‌ها رو به رو شوید و حلشان کنید.

گام هایی برای داشتن فرزندان با محبت

از کودکی شروع کنیم

دختران در نه سالگی نیاز به رعایت تمام و کمال حجاب دارند. یعنی تنها به این خاطر که ما گمان می کنیم سن شان کم است و توانایی آن را ندارند نمی توان از زیر بار یک واجب شرعی شانه خالی کرد. اما اینکه نه سالگی سن واجب شدن تکالیف دینی بر دختران است، نباید همه چیز را به آن سن موکول کرد. یعنی دختر بچه ای که تا هفت، هشت سالگی هیچ تصور روشنی از حجاب ندارد و حریم ها را نمی شناسد، نمی تواند یک شبه با حجاب شود.

پوشاندن لباس های خیلی باز و خیلی تنگ به دختر بچه ها، آن ها را جذاب و زیبا می کند و گاه مادران مثل یک عروسک با دخترشان برخورد می کنند و از تزئین کردن آن لذت می برند، اما نباید فراموش کنند که کودک، خاصه دختر، از حدود سه سالگی باید تا حدی با حجاب آشنا شود. باید تفاوت حریم خانه با بیرون از خانه را بداند. تفاوت نوع لباسی که در خانه اجازه استفاده دارد و لباسی که در بیرون از خانه می تواند از آن استفاده کند را بداند و بهتر است با آرامش، لبخند و بدون سخت گیری های افراطی این مسائل را با کودکمان مطرح کنیم.

«عزیزم، با این لباس چقدر زیبا شدی، ولی می دونستی تو دیگه بزرگ شدی و این لباسو فقط توی خونه می تونی بپوشی.»

با محبه ها رفت و آمد کنید

کودک به شما نگاه می کند، به رفتار اطرافیانش دقیق می شود و بعید است آن چیزی که شما در صدد حفظ آن نیستید را او حفظ کند. کودکان تقلید می کنند؛ دختر بچه هایی که چادر به سر می کنند و رو به قبله به تقلید از مادرشان می ایستند، تمرین نماز خواندن می کنند. دختر بچه ای که مادر و خاله و عمه و مادربزرگ محبه دارد زودتر و بهتر با مسئله حجاب آشنا می شود و آن را می پذیرد.

مهربان و خوش تیپ باشید

همان طور که گفته شد کودکان تقلید می کنند، اما کمی که بزرگتر شوند و چشم شان به زیبایی ها باز شود و تفکر انتزاعی در آن ها شکل بگیرد، یکی به دو کردن و دلیل خواستن را شروع می کنند. از توضیح دادن و دلایل منطقی آوردن خسته نشوید. در مورد مسئله حجاب و جوب آن بیاموزید، نکند که دستتان خالی بماند و کودک گمان کند که شما هم برای کارتان و توصیه ای که به او می کنید خالی از دلیل منطقی هستید.

در عین حال در رعایت کردن حجاب خودتان، تمیز، مرتب و خوش تیپ باشید تا او حین مقایسه شما با افراد غیر محبه احساس ضعف نکند. دختر بچه ها آرایش کردن، لاک زدن، و رفتن با موها و استفاده از انواع لباس ها و تزئینات را دوست دارند، آن ها را سختگیرانه نپوشی نکنید، تنها

درونی کردن ارزش حجاب و آشنا کردن کودکان، مخصوصاً دختران با این ضرورت فرهنگی، دغدغه ای ارزشمند بسیاری از خانواده های ایرانی است. بسیاری از والدین می دانند که عدم رعایت حجاب درست در نوجوانی، بدپوششی و بی حجابی یکی از مقدمات اشاعه دیگر ناهنجاری هاست.

در کنار این مسئله، حجاب یک واجب شرعی است که برای دختران از نه سالگی ضرورت پیدا می کند و خانواده ها می بایست فرزند خود را برای رعایت آن و عمل به دستور صریح خدا آماده کنند. بالطبع هیچ تربیتی فی البداهه و بدون مقدمات رخ نخواهد داد. هر ارزشی که قصد درونی کردنش را داریم نیاز به پیشینه ای دقیق و حساب شده دارد که از مجموع چند رفتار، آموزش و ... تشکیل شده است. در این مقاله به چند راهکار ساده جهت آشنایی کودکان با مسئله حجاب خواهیم پرداخت.

به او حریم را متذکر شوید: تو میتونی لاک بزنی دخترم ولی وقت نماز باید پاکش کنی، وقتی هم که از خونه میری بیرون بهتره پاکش کنی. دلایل را هم برای او توضیح دهید. خودتان در خانه مرتب و تمیز و خوش تیپ بوده و الگوی مناسبی برای دخترتان باشید.

بلایی به نام ماهواره

اگر کودکان بدون هیچ قید و بندی شاهد شبکه‌های ماهواره ای و سریال های ترکی و کره‌ای است و خودتان هم بیننده آن هستید، نباید توقع داشته باشید به حجاب پایبند باشد. این سریال ها، موزیک ویدیوها، برنامه‌ها که گاهی جهت‌گیری‌های روشن ضدین و ضدحجاب دارند از کودکان شما یک فرد باحجاب و مقید نمی‌سازد. او قوه تحلیل ندارد و خیلی زود تحت تأثیر آنچه می‌بیند و تقلید از آن قرار می‌گیرد.

جشن تکلیف را جدی بگیرید

همانطور که تا قبل از رسیدن به سن نه سالگی، او را با حجاب آشنا ساخته اید و نکات ظریف را رعایت کرده اید باید زمان رسیدن به این سن را طوری برنامه ریزی کنید که او ببیند و درک کند که اتفاق بزرگ و خوشایندی برایش افتاده. همه چیز را به مدرسه و جشن ساده ای که برگزار می‌کند موکول نکنید. خودتان کیک و شمع مناسب بخرید، دوستان و فامیل را دعوت کنید به او هدیه بدهید و این روز را برایش ماندگار و بامفهوم کنید.

لباس‌های رنگی به شما کمک می‌کنند

دختر بچه‌ها عاشق رنگ و تورد و لباسهای بلند و دنباله دارند. از آنها در انتخاب لباسهایشان نظر خواهی کنید. اما در نهایت به او کمک کنید لباسی را انتخاب کند که حجاب و پوشش مناسبی داشته باشد.

خاطره بد نسازید

همانطور که توصیه به گرفتن جشن تکلیف و ساختن یک خاطره لذت بخش و خوب کردیم، توصیه میکنیم از رعایت حجاب برای کودک خاطره بد نسازید. بچه‌ها عاشق فعالیت و بدودو هستند، دو سه سالگی سنی است که

کودک مدام در حال بازی است، اگر او را در این سن مجبور به استفاده از روسری کنید، ممکن است کلافه و بد اخلاق شده و خاطره خوشی از روسری در ذهنش نماند. استفاده از روسری و حجاب بلند را کم کم، مقطعی و در مراسمهای دعا شروع کنید.

با اومحبت کنید

با دخترتان به خیابان، رستوران، پارک و هر جای دیگری بروید و درباره حجاب و اثرات خوب آن و بدحجابی و پی آمدهای منفی آن صحبت کنید. در عین حال که او را نترسانید و ضداجتماع بار نیاورید باید در حد سن و سال خودش با معضلات اجتماعی که ریشه در بی حجابی دارند آشنا شود. از دلیل آوردن و آموختن خسته نشوید. ارزش دارد. کمی که بزرگتر شد و قدم به سن نوجوانی گذاشت می‌توانید برایش دلایل محکم‌تر همراه با مصادیق عینی را عنوان کنید.

دختران در نه سالگی نیاز به رعایت تمام و کمال حجاب دارند. یعنی تنها به این خاطر که ما گمان می‌کنیم سنشان کم است و توانایی آن را ندارند نمی‌توان از زیر بار یک واجب شرعی شانه خالی کرد. اما اینکه نه سالگی سن واجب شدن تکالیف دینی بر دختران است، نباید همه چیز را به آن سن موکول کرد.

تلنگری بر

نکته مهمی را که باید به آن توجه داشت این است که نسل‌ها به دلیل تغییر ابزارها، تحولات اجتماعی و فرهنگی زمان حال و وجود شرایط و تجربیات جدید زندگی، با یکدیگر تفاوت پیدا کرده‌اند. گاهی این تفاوت به شکاف نسلی منجر می‌شود، پدیده‌ای که در جریان تغییرات و دگرگونی‌های اجتماعی شکل گرفته و به عنوان اختلافی در نگرش یا رفتار جوانان و افراد قدیمی‌تر تعریف شده، موجب عدم درک متقابل آنها از یکدیگر می‌شود که اصلی‌ترین شکل آن، شکاف زندگی مدرن و سنتی است، به نوعی که ارزش‌های نسل قبلی برای نسل بعدی بی‌معنا می‌شود.

وقتی از نسل جدید حرف می‌زنیم، فکر می‌کنیم که در حال صحبت کردن درباره متولدین عجیب و غریبی هستیم. اما تنها کافی است این بحث را در جمع افرادی از نسل‌های قبل‌تر و به قولی پایه‌سن گذاشته‌ها راه بیندازیم. آنجاست که معنای عجیب و غریب بودنش را می‌فهمیم، نسل‌های قدیم دلشان می‌خواهد این نسل هم کمی شبیه خودشان شوند، شبیه آن زمانی که این روزها با عنوان «یادش بخیر قدیما» از آن یاد می‌کنند. کمی دقیق‌تر که به اصل قضیه نگاه می‌کنیم ناخودآگاه سؤالاتی در ذهنمان رژه می‌رود، اینکه واقعاً بعضی از ما نسل جدیدی‌ها قصد داریم به کجا برویم؟ می‌خواهیم به چه چیزی برسیم؟ اصلاً هدفمان چیست؟

یکی از این فاکتورها که بعضی از ما جوان‌ها از آن فاصله گرفته‌ایم دور

مثل مد شدن یک جور لباس، مدل مو، رنگ سال، بودن در فضاهای مختلف مجازی، مثل گوش دادن به صدای یک خواننده که همه‌گیر می‌شود و از کنار هر خودرویی که می‌گذری صدای یک آهنگ به خصوص شنیده می‌شود، مثل راه افتادن موج سلفی بگیرها، مثل تکیه کلام‌هایی که یک باره تبدیل به زبان مشترک می‌شوند، مثل همه چیزهایی که داغ می‌شود و بعد از مدتی سرد... به نظر می‌رسد تغییر ذائقه نسل جوان و فاصله گرفتن از ارزش‌ها و سنت‌ها هم امروز مد شده، با این تفاوت که این طعم گس حالا حالاها هم خیال سرد شدن ندارد.

انگار مدت‌هاست سایه سنگینش بر سر نسل جوان احساس می‌شود و گاهی اوقات تلخ، البته نه اینکه بد باشد، فاجعه قرن باشد... اما وقتی پای کمرنگ شدن و حتی محو پابندی به سنت‌ها به میان آید، این نگران‌کننده است. این است که آدم را قلقلک می‌دهد که تلنگری به خود بزند که چرا اینگونه شده و چرا امروز این جمله «تغییر نگرش‌ها و ارزش‌های نسل جوان، جایجایی ارزش‌های نسل جدید و فاصله گرفتن با سنت‌ها و عدم پابندی به سنت‌ها» تیرتر رسانه‌ها شده است.

اینکه جوان امروزی باشی و هر کاری که دلت می‌خواهد انجام دهی مایه افتخار و مباحث نیست، بابتش هم چیزی به آدم نمی‌دهند، برایت دل نمی‌سوزانند، کسی فکر نمی‌کند چون نسل جدیدی پس حق داری اینقدر از سنتها و ارزشهای فاصله بگیری، دور شوی، آنقدر دور که حتی خودت هم خودت را نشناسی.

شکاف نسل‌ها

ارزش‌های اسلامی به بلوغ فکری رسیده‌اند و اندیشه‌ها و افکار خود را در علوم مختلف به کار گرفته‌اند و عنوان‌های مختلفی را در عرصه جهانی به ثبت رسانده‌اند که باعث شده نام ایران و ایرانی مثل همیشه در عرصه جهانی بدرخشد. چنانچه بعضی از جوانهای امروزی هم هستند که همیشه احترام پدر و مادر و بزرگترها را نگاه داشته‌اند و هیچگاه حرمت‌ها و حریم‌ها را نمی‌شکنند.

خلاصه‌مطلب اینکه یکی از بهترین شیوه‌های تفاهم و نزدیک شدن بین دو نسل، درک متقابل است یعنی هم پدرها و هم مادرها شرایط روحی و روانی و روزگاری را که جوان‌های آنها در آن هستند درک کنند و هم جوان‌ها به این نکته برسند که پدر و مادر آنها، حتی اگر بعضی اوقات درباره آنها اشتباه هم کنند، باز هم خیر آنها را می‌خواهند.

و در نهایت به قول کارشناسان نیز می‌توان در تعریفی گفت که اگر در فرایند اجتماعی کردن کودکان و نوجوانان، فرهنگ یک جامعه تا حد مطلوبی از نسلی به نسل دیگر منتقل شود و باز تولید فرهنگی به نحو احسن انجام پذیرد، میزان اشتراک فرهنگی دو نسل بالا می‌رود و اختلاف فاحش بین دو نسل به وجود نمی‌آید. در این صورت تفاهم بین دو نسل جدید و قدیم برقرار می‌شود و بحران هویتی نیز برای نسل جدید روی نمی‌دهد و در مقابل اگر فرایند اجتماعی کردن به علل داخلی و خارجی دچار مشکل شود، بین نسل جدید و قدیم شکاف می‌افتد.

شدن از پدر و مادر و غرق شدن در دنیا‌های مجازی و گاهی حقیقی از نوع مجازی است که برای خود درست کرده‌ایم. بیشتر جوان‌های دیروزی، بی‌چون و چرا از پدر و مادرشان اطاعت می‌کردند، زیرا این قدر به این موضوع اعتقاد داشتند که هم آن را دستور خدا می‌دانستند و هم اینکه باور داشتند که هیچ‌کسی مهربان‌تر و دلسوزتر از پدر و مادرشان نیست. به تعبیری جوان‌های دیروزی ایمان داشتند که پدر و مادر، صلاح فرزندشان را می‌خواهند و هر توصیه‌ای را هم که می‌کنند، حاصل سال‌ها تجربه است که به این آسانی‌ها آن را به دست نیاورده‌اند. اما این روزها جوان‌های امروزی با کلیدواژه‌ای مانند مستقل بودن، مستقل فکر کردن، مستقل عمل کردن و... دلش می‌خواهد به نوعی متفاوت باشد. شاید اگر کمی دقیق‌تر شویم مهمترین مسأله‌ای که در این شکاف نسل‌ها وجود دارد، الگوبرداری بعضی از جوان‌ها از کشورهای بیگانه است که پیاده کردن این روش می‌تواند گاهی اوقات سر از ناکجا آباد در آورد. شاید جا انداختن این موضوع برای جوان‌های امروزی سخت باشد، اما این یک واقعیت است که جوان‌های امروزی باید ارزش‌ها و اعتقادات ملی و دینی خود را حفظ کرده و کمتر از فرهنگ‌های کشورهای بیگانه الگوبرداری کنند. زیرا فرهنگ هر کشوری مختص مردم آن کشور است و دلیلی ندارد فرهنگی که با باورهای ما سنخیتی ندارد همچون عروسک خیمه شب بازی در جامعه خودنمایی کند.

اما از حق نگذریم، بعضی از جوان‌های امروزی هم هستند که به دور از الگوبرداری از فرهنگ غرب و به دور از کناره گرفتن از پایبندی از اصول و

بلایا به نام بدبینی

و مرتب تحقیرش می کند همین موضوع می تواند زمینه بدبینی آنها را فراهم کند.» از دیگر عوامل سوء ظن می توان به این موضوع اشاره کرد که فرد بدبین افکار اشتباه و غیر معمولی دارد و فکر می کند همسرش هم همین گونه است. به عبارتی کافر همه را به کیش خود پندارد. اگر خودش در گذشته خطایی مرتکب شده تصورش بر این است که طرف مقابلش هم قصد خیانت به او را دارد. رفتارهای مشکوک، مزاحم های تلفنی پنهان کاری، رفت و آمد های بدون توجیه می تواند دلیل سومی برای بدبین شدن زوج نسبت به هم شود. و آخرین مورد تجربیات تلخی است که فرد از کودکی با خود همراه دارد. اما اگر کمی منصف باشیم گاهی اوقات این رفتار ماست که باعث می شود آفت بی اعتمادی وارد زندگی مشترکمان شود. یک خانم شاغل باید بداند که ارتباط اجتماعی اش را به طور مثال به گونه ای تنظیم کند که آرامش او به هم نخورد. کتمان کاری ها، تلفن های بی موقع می تواند همسرش را حساس کند.

بدبینی از علاقه زیاد

اما همیشه سوء ظن به موارد عنوان شده بر نمی گردد. گاهی اوقات فرد به سبب علاقه بیش از اندازه ای که دارد به همسرش بدبین می شود. او فقط همسرش را از آن خودش می داند و هر نوع ارتباط او با فرد دیگری را

چند ماهی است که با هم زیر یک سقف زندگی می کنند اما از شروع زندگی مشترکشان یک روز خوش نداشته اند. زن می گوید همسرش مرد بدبین است و حتی اجازه معاشرت با محارمش را هم نمی دهد. اجازه بیرون رفتن از خانه را هم ندارد. با ورود شوهرش دچار اضطراب و اعتماد به نفس را از دست می دهد و به رغم اینکه همه سعی خود را می کند که او را راضی نگهدارد باز جنجالی به پا می شود. این نو عروس چنان عرصه زندگی بر خود تنگ شده که با گذشت چند ماه از زندگی زناشویی اش به دادگاه آمده تا طلاقش را بگیرد. با یک نگاه اجمالی به پرونده های طلاق می توان نتیجه گیری کرد درصد بالایی از متارکه ها به سبب وجود سوء ظن زوجین نسبت به هم است. آفتی است که اگر به جان انسان بیفتد آثار مخربی در زندگی اجتماعی و زناشویی او خواهد داشت. در باره این مقوله که در دین اسلام هم به شدت نکوهش شده است بیشتر بدانیم.

متفاوت است و حاصلش باید به گونه ای باشد که زن و شوهر در سایه آن بتوانند به اهداف زندگی مشترک خود برسند. این مسیر نمی شود مگر در سایه اعتماد و خوش بینی.

ریشه های بدبینی

بدبینی از دیدگاه اسلامی گناه و از نگاه روانشناسان یک بیماری است. باید علل آن بررسی و درمان شود. دکتر غفاری روانشناس معتقد است هیچ انسانی از ابتدا گرفتار سوء ظن نیست مگر اینکه عواملی پیش آید و او را نسبت به همسرش بدبین کند. او درباره ریشه های بدبینی توضیح می دهد: «اول اینکه فرد اعتماد به نفس پایینی دارد به همین سبب همسرش خیلی او را باور ندارد و او را کمتر از خود می بیند

بعضی از آدم ها نسبت به همه چیز و همه کس نگاه منفی دارند. آنها در روابط اجتماعی شان هیچ وقت موفق نبوده و به سبب دیدگاهی که دارند همیشه تنها هستند. اما اگر این نگاه منفی در زندگی زناشویی حاکم شود بلای خانمان براندازی است که بنیان زندگی مشترک را از بین می برد. بدترین پیامد بدبینی، جدایی است. عاملی که این روزها زوج های زیادی به سبب آن قصد متارکه از هم را دارند. به اعتقاد روانشناسان، شروع زندگی زناشویی نیاز به امنیت فکری و اعتماد طرفین دارد که اگر نباشد مطمئناً فضای شیرین و آرامی نخواهند داشت. آنچه مسلم است ازدواج، پیوند دو دنیای

نمی تواند تحمل کند از این رو اتهام ناروا به او نسبت می دهد. دکتر غفاری روان شناس و عضو هیأت علمی دانشگاه علامه، سوء ظن را یک اختلال روانی تعریف می کند و متذکر می شود که کسانی که به آن مبتلا هستند با نگاه منفی و توهین آمیز به دیگران می نگرند. به اعتقاد این روانشناس زندگی کردن با چنین افرادی دشوار و گاهی هم ناممکن است در واقع باید گفت افراد بدبین همیشه نیمه خالی لیوان را می بینند و این احساس را با خود یدک می کشند که دیگران قصد فریب آنها را دارند.

بدبینی مادی

در روابط زناشویی گاه پیش می آید که زوج در مورد مسائل مالی با هم اختلاف نظر داشته و نسبت به خرج کردن و درآمدزایی هم نگاه خوشبینانه ای ندارد. به طور مثال مرد درآمد بالایی دارد و فقط هزینه اندکی را به خانم خانه اختصاص می دهد. خوب این موضوع می تواند این شبهه را ایجاد کند که مرد این همه درآمد را کجا هزینه می کند یا خانم بیش از حد نیاز خانه خرج می کند و مرد مشکوک می شود که شاید هزینه در راه نادرستی خرج می شود یا برای خودش پس انداز می کند.

سوء تفاهم یا سوء ظن

در اغلب موارد زن یا شوهر از گناه مبرا هستند و فقط سوء ظن باعث بی اعتمادی شده است. طرفین تصور می کنند که توطئه ای زندگی شخصی شان را مورد هجوم قرار داده است. غفاری معتقد است آنها گمان می کنند که طرف مقابل راضی به مرگ و فنای اوست و این در حالی است که همدیگر را دوست دارند و علاقه خود را نشان نمی دهند. گاهی سوء ظن ها به خاطر مخفی کاری است که زن و شوهر در برنامه زندگی شان دارند. رفتارشان مشکوک به نظر می رسد. به طور مثال خانم می خواهد برای سالگرد ازدواجشان جشن برگزار کند و برای غافلگیر کردن همسرش پنهانی با دیگران صحبت می کند همین مورد ساده فرد را دچار بدگمانی کرده و سوء تفاهم به وجود می آورد.

نکوهش اسلام درباره سوء ظن

اگر از دیدگاه اسلامی و مذهبی بخواهیم به این مقوله نگاه کنیم، دین اسلام گمان های نادرست را گناه شمرده است. در آیه ۱۲ سوره حجرات به صراحت سوء ظن را ردیله اخلاقی می داند و می فرماید: «ای مؤمنان از بسیاری

از گمان ها بپرهیزید که پاره ای از آنها گناه است.» هر کدام از ردایله اخلاقی ساخته و پرداخته ذهن آدمی است و گمان بد ناشی از وسوسه فکری و مسلط شدن افکار شیطانی بر

متارکه شاید راهی برای رهایی پیدا کردن از وضعیت نامطلوب زندگی باشد اما بهترین و آخرین راه حل نیست. چرا که طلاق خود پیامدهای منفی دیگری دارد.

عقل انسان است که البته از دیدگاه اسلامی افراد ناصالح و دروغگو در اشاعه فکر بد مؤثرترند. کارشناس مذهبی معتقد است فردی در خانواده دچار سوء ظن می شود بی شک ایمان در قلبش از بین می رود. و شک و تردید در دلش نفوذ می کند. وقتی مؤمنی برادر مؤمنش را متهم کند گناه در قلبش نفوذ می کند. خدای متعال به انسان قدرت تصمیم گیری عطا کرده تا قادر به یافتن راه درست زندگی باشد. اما اینکه چرا در زندگی مشترک و ارتباط با همسر راه درستی را انتخاب نمی کند و بدگمانی سایه می اندازد باید در تضادهای سلیقه ای جستجو کرد. چنانچه قرآن کریم فرموده به درستی که شیاطین سخت به دوستان خود وسوسه می کنند تا با شما به جدال برخیزند. اگر از آنها پیروی کنید مانند آنها مشرک خواهید شد.

ماهواره وسیله مخرب

جامعه زنان بیشترین تماشاگران شبکه های ماهواره ای هستند. این کارشناس مذهبی

معتقد است شبکه های ماهواره ای سبک زندگی اسلامی در جامعه ما را تغییر داده است و در واقع با همین هدف هم راه اندازی شده است. اولین تأثیر مخرب ماهواره کاهش روابط عاطفی زوج، شکستن حرمت ها و رواج روابط پنهانی است که هر کدام از این ها باعث انتقال عواطف به خارج از خانه می شود و می تواند مقدمه ای برای ایجاد سوءظن باشند. آنچه مسلم است زن در جامعه اسلامی مهمترین نقش در ثبات خانواده، حفظ آرامش و تربیت سالم فرزندان را دارد. وقتی بیشترین آسیب از سوی شبکه های ماهواره ای متوجه بانوان باشد خیلی زود نظام خانواده به سوی نابودی پیشرفت می کند.

مراقب دشمنان خانگی باشید

دشمنان خانوادگی که عموماً به شکل یک دوست وارد زندگی می شوند نیز اساس خیلی از بدبینی ها و سوء تفاهم هاست. دوست شما به زندگیتان حسادت می کند و بر همین اساس پروژه های را پیاده می کند که اطمینان شما را به همسران سلب کند. اگر فکر می کنید که همسران بی هیچ دلیلی به شما شک دارد، به او کمک کنید شک هایش را برطرف کند. اگر باز درست نشد، قبل از اینکه دیر شود از متخصص کمک بگیرید. گاهی بدگمانی نتیجه مرآده با افراد منفی گرا است.

متارکه آخرین راه نیست

متارکه شاید راهی برای رهایی پیدا کردن از وضعیت نامطلوب زندگی باشد اما بهترین و آخرین راه حل نیست. چرا که طلاق خود پیامدهای منفی دیگری دارد. برای نجات زندگی ابتدا باید علت شکاک بودن همسران را پیدا کنید و برای درمان بدبینی اش راه حل خوبی پیدا کنید. یک مشاور یا روان درمانگر نه تنها می تواند علت شکاکیت در همسران را تشخیص بدهد بلکه می تواند راهکارهایی را برای رابطه و مشکل خاص شما پیشنهاد بدهد. در گام بعدی شفاف سازی کنید و برایش توضیح دهید که رفتار شما را اذیت می کند. دیگر اینکه مواردی که روی آن حساسیت دارد را کم رنگ یا در حد امکان از بین ببرید. به طور مثال بانویی که همسر حساسی دارد باید رعایت کند که دیر هنگام تلفن های غیر ضروری نداشته باشد یا لباس هایی بپوشد که همسرش تمایل دارد.

تربیت کودکان از نگاه دین

زمان آغاز تربیت دینی

بزرگان، دوران نونهالی را آغاز آموزش دینی می‌دانند. در نگاه دینی، برای داشتن فرزند سالم و صالح، علاوه بر انتخاب همسری اصیل و دین‌دار، رعایت مسائلی مانند زمان و چگونگی آمیزش و نیز دقت در تغذیه حلال و مناسب در دوران بارداری و شیردهی ضروری است. بخشی از سلامتی و بیماری، زشتی و زیبایی، خوش خلقی و بدخلقی، باهوشی و کودنی فرزندان، به تغذیه پدر و مادر آن‌ها قبل از انعقاد نطفه و دوران جنینی مربوط می‌شود، به عنوان نمونه از رسول اکرم (ص) نقل شده است که شیر، پایه و اساس تربیت است، چرا که صفات زن را به طفل منتقل می‌کند. زمان شروع تربیت دینی از دوران نونهالی است، چرا که فطرت خداجوی کودک هنوز دست نخورده است و این، کار مربی را بسیار آسان می‌کند. در روایتی از حضرت علی (ع) نقل شده است که ایشان در نامه ۳۱ نهج البلاغه خطاب به فرزندش امام حسن مجتبی (ع) فرمودند: «فرزندم، قبل از این که دل نرم تو سخت، و فکرت مشغول شود، من به تربیت تو اقدام کردم». در جلد اول بحار الانوار در حدیثی از حضرت علی (ع) آمده است حضرت علی (ع) می‌فرماید: «آنچه را فرد در کودکی می‌آموزد، مانند نقشی است که روی سنگ حک می‌شود».

وقتی در بدو تولد اذان و اقامه که در گوش نوزاد طنین انداز می‌شود، در واقع عصاره‌ای از آموزه‌های دینی- الهی است که در ضمیر ناخودآگاه او تأثیر خواهد داشت، لذا بر انجام این کار بسیار تأکید شده است. در چگونگی انتقال مفاهیم دینی باید توجه داشت که ممکن است برخی از مفاهیم دینی برای کودکان

ثقیل و خام باشد، لذا باید آن را مانند شکر در آب حل کنیم و همچون شربتی شیرین به فرزندانمان بچشانیم، یعنی برای آشنا ساختن آنان با ائمه اطهار (ع) از داستاهای معجزه و کرامات آن‌ها شروع کنیم تا برای نونهالان ما شیرین و جذاب باشد، زیرا آنان در سنی نیستند که از ما استدلال بخواهند. با همین روش باید آن‌ها را با فضایل و ارزش‌هایی مانند ایثار، جهاد، کمک به هم‌نوع و دیگر مفاهیم دینی همچون نماز، روزه و حجاب، احترام به والدین و معلم، نظم و انضباط، پاکیزگی و راستگی، امانت‌داری، صداقت و ... آشنا کرد. پرورش اخلاق و معنویت از مهمترین مشخصه های تربیت اسلامی است. اسلام به منظور پرورش انسانهای پرهیزکار و شایسته، الگوهای کاملی را ارائه می‌دهد. تربیت اسلامی بر تزکیه و تعلیم و علم و یقینی تکیه دارد که هماهنگ با فطرت انسان می‌باشد (رحیمی، ۱۳۸۵).

ژاله فر (۱۳۸۴) بیان می‌دارد کودک در سنین اول زندگی خود، فاقد هر گونه ادراکی است، اما احساس او کامل است. در مورد خالی الذهن بودن کودک از ادراک، خدای تعالی در قرآن کریم، سوره نحل آیه ۷۸ می‌فرماید: خداوند شما را از شکم‌های مادرانتان خارج کرد در حالی که چیزی نمی‌دانستید. به تدریج که کودک رشد می‌کند، اطلاعات و ادراکات محیطی، ذهن او را فرا می‌گیرند. ذهن و قلب کودک همچون آینه شفاف است که هر گونه محرکی را در خود منعکس می‌سازد. هر گونه ادراکی که در حد توانائی ذهنی به کودک ارائه شود، به سرعت آن را جذب می‌کند. در زمینه سرعت انتقال ادراکات و یادگیری‌ها به ذهن و قلب کودک، مولا امیرالمؤمنین (ع) در نامه ۳۱ نهج البلاغه می‌فرماید: «قلب نوجوان نورس مانند زمین خالی است. هر تخمی که در آن افشاندن شود به خوبی می‌پذیرد». پس بر والدین است که در ذهن کودکان خود بذر محبت به خدا و اصول رستگاری را بیاموزند. در حدیثی از امام محمد باقر و امام جعفر صادق آمده است. وقتی پسر به سن سه سالگی رسید به او بیاموزید که هفت مرتبه «لا اله الا الله»

بگوید. پس او را آزاد گذارند تا سن او به سه سال و هفت ماه و بیست روز برسد، آن گاه به او آموزش دهند که «محمد رسول الله» بگوید. سپس آزادش بگذارند و چون به سن چهار سالگی رسید هفت بار بگوید «صلی الله علی محمد و آله» باز رها شود تا به سن پنج سالگی برسد، در این هنگام به او بگویند: دست راست و چپ تو کدام است؟ پس اگر دست راست و چپ را از هم تشخیص داد، صورتش را به سوی قبله برگردانده و به او گفته شود سجده کن، و همچنین آزاد گذاشته شود تا این که به سن شش سالگی برسد. پس اگر شش سال بر او بگذشت، نماز بخواند و رکوع و سجود به او تعلیم گردد تا این که هفت سال او تمام شود. در این زمان به او گفته شود: صورت و دو دستش را بشوید و نماز بخواند. سپس رها شود تا نه سالش تمام شود.

در این سن وضو را به او یاد دهند و در صورت سهل انگاری او را تنبیه کنند و به نماز دستورش دهند و بر سستی کردن به خواندن نماز تنبیه شود (مروجی طبسی، ۱۳۹۲). لازم به ذکر است برای تنبیه نیز شرایطی ذکر شده است و این در صورتی که است که تمام مراحل قبلی را با کیفیت به انجام رسانده باشد. قطبی (۱۳۸۹) یادآوری می‌کند البته نباید نقش زمان و مکان را در القای این آموزه‌های دینی نادیده گرفت. خواب آلودگی، لحظات خستگی، آشفتگی، اضطراب و کسالت‌های جسمی و روحی، زمان خوبی برای این امر خطیر و مقدس نیست. آموزش صلوات و ذکرهایی مثل «لا اله الا الله»، ایجاد محبت به پیامبر (ص) و اهل بیت (ع)، بیان خوبی‌ها و بدی‌ها، مشاهده نماز و مناجات والدین با پروردگار همگی بر مبنای تربیت

مذهبی است.

یکی دیگر از مراحل مهم این دوران که بر عهده‌ی والدین می‌باشد، دادن آموزش‌های خاص به کودکان و نوجوانان است، زیرا آنان در این سنین، به طور کامل راهنمایی‌های والدین را می‌پذیرند، بنابراین والدین باید از این موهبت خدائی استفاده کنند و آن‌ها را با آموزش‌های خاص این دوران آشنا سازند (انصاریان، ۱۳۸۵). از بارزترین مصادیق تربیت دینی و بلکه مهمترین نمود آن در حوزه احکام و عبادات، نماز است. نماز بزرگترین فریضه‌الهی و پیش در آمد قبولی سایر اعمال و عبادات است. یادگیری نماز صحیح، یکی از آموزش‌های خاص این دوران است که با دقت تمام از سوی والدین باید به فرزندان آموزش داده شود آموزش نماز دارای اهمیت ویژه‌ای است و کودکان و نوجوانان بهتر است از ابتدای این دوران به برگزاری نماز بپردازند. البته باید توجه داشت که این عمل به آموزش صحیح نمار نیازمند است و این وظیفه والدین است که آن‌ها را به این عمل تشویق و ترغیب نمایند. (مروجی طبسی، ۱۳۹۲).

در تعالیم دینی آموزش قرآن به فرزندان سفارش ویژه‌ای شده است، چرا که قرآن کتاب آسمانی و مهمترین منبع اسلامی است، قرآن سرچشمه معارف الهی است و در تربیت دینی جایگاهی بس عظیم دارد. حضرت علی (ع) در نامه تربیتی خود به فرزندش امام حسن (ع) بعد از آنکه براهمیت تربیت و تسریع در آن تأکید می‌نماید، نخستین اقدام خود را تعلیم و آموزش قرآن و معارف و احکام حلال و حرام آن بیان می‌کند: نخست تو را کتاب خدا بیاموزم و تاویل آن را به تو تعلیم دهم و شریعت اسلام و احکام آن را از حلال و حرام بر تو آشکار سازم و (در آغاز) به چیزی غیر از قرآن نپردازم. همچنین آن حضرت در توصیه به فرزندش محمدبن حنیفه، فرمود: «ببر تو باد به خواندن قرآن و عمل کردن به آنچه در آن است و اینکه به مقررات و دستورات حلال و حرام آن و امر و نهی آن پایبند باشی. خواندن قرآن را در شب و روز و هنگام تهجد بر خود لازم بدان چرا که قرآن عهدنامه‌ای است از سوی خداوند تبارک و تعالی به خلق خود، پس واجب است بر هر مسلمانی که در هر روز به عهدنامه خود بنگرد ولو پنجاه آیه باشد». (راجی قمی، ۱۳۷۵) آموزش قرآن در دوران کودکی که سنین

آموزش وی به شمار می‌رود از اهمیت زیادی برخوردار است. کودکانی که با قرآن مأنوس شده باشند از لحاظ رفتاری با دیگر کودکان تفاوت‌های بسیاری دارند. خواندن قرآن و درک مفاهیم آن می‌تواند رفتارهای نامطلوب انسان را از بین ببرد. علاوه بر آن، آموزش قرآن به فرزندان برای والدین اجر اخروی نیز دارد. در روایتی از امام صادق (ع) می‌خوانیم: «هر کس فرزندش را ببوسد خداوند برای او کار نیکی در نامه عملش می‌نویسد و هر کس او را شاد کند، خداوند او را در قیامت شاد می‌گرداند و هر کس او را قرآن یاد بدهد والدینش فراقونده می‌شوند و دو جامه ارزشمند به آنان می‌پوشانند که از نور آن جامه در صورت‌های بهشتیان، نورانی می‌گردد (صانعی، ۱۳۷۸).

علاوه بر آموزش قرآن تلاش برای آموزش دعا به کودکان موضوع دیگر است. در تربیت دینی، دعا و درخواست از خداوند جایگاه ویژه‌ای دارد. دعا ابزاری است که بنده را به خالق پیوند می‌دهد و از طریق آن، نیازهای فردی و درونی خویش را با خداوند قادر متعال در میان می‌گذارد و انسان در پرتو آن به سکون و آرامش نایل می‌آید. حضرت علی (ع) در سیره تربیتی خویش برای دعا اهمیت زیادی قائل شده‌اند. آن حضرت هم دعاهایی را به فرزندان خود تعلیم می‌دادند. امام علی (ع) در سیره تربیتی خود هر فرصت مناسب را مغتنم شمرده و به تعلیم دعا به فرزندان‌شان پرداخته، برای نمونه در هنگام غذا خوردن فرزندشان امام مجتبی (ع) را به دعایی همیشگی سفارش

نموده و در ضمن آن به نقش تغذیه و سلامتی جسمانی برای انجام عبادات و نیز وسیله بودن غذا برای توان عبادت بیشتر، اشاره می‌نمایند. گام بعدی در تربیت دینی آشنا نمودن فرزندان با علوم اهل بیت (ع) و سخنان و عقاید مربوط به آنان، از جمله عناصر مهم تربیت دینی در فرهنگ شیعی و علوی است. بر والدین ضروری است که ضمن آشنا نمودن اجمالی آنان با مذاهب اسلامی عقاید صحیح شیعه را به آنان تعلیم دهند و بذریع محبت اهل بیت (ع) را در دل‌های آنان بیفشانند و آن‌ها را با معارف غنی، متقن و روشنگر اهل بیت (ع) آشنا نمایند. از دیدگاه اسلام، همراه آموزش قرآن، فراگیری سخنان ائمه معصومین (ع) نیز از اهمیت بسزائی برخوردار است، زیرا کلام ارزشمند آن بزرگواران، تفسیر کننده آیات قرآن کریم می‌باشد و قرآن و روایات اسلامی مکمل یکدیگرند و یکی بدون دیگری نمی‌تواند فهم و درک عمیق در انسان ایجاد کند.

امام صادق (ع) در این زمینه می‌فرمایند: «پیش از آنکه مرجئه (صاحب افکار باطل) بر شما پیشی بگیرند به یاد دادن احادیث به فرزندان خود مبادرت کنید» (فلسفی، ۱۳۷۵). آموزش احادیث و سخنان ائمه معصومین (ع) می‌تواند دل‌های کودکان را بیدار نماید و قلوب آنان را مملو از آگاهی گرداند. علت انحراف نوجوانان و جوانان، در اثر وجود خلاء فکری آنان می‌باشد، زیرا اگر آنان از سنین کودکی به آموزش و تربیت اصیل اسلام با روشی که ائمه معصومین (ع) بیان فرموده‌اند، سوق داده شده بودند، اکنون در ذهن خود احساس بهبودی نمی‌کردند و به سوی افکار باطل گرایش پیدا نمی‌کردند.

در سیره تربیتی معصومین (ع) به رعایت آداب و سنن اسلامی در هنگام تولد فرزند هم توجه ویژه‌ای شده است. از لحظه تولد نوزاد، فعالیت‌های تربیتی آغاز می‌گردد و با اینکه نوزاد توان بالفعل درک اشیاء و اعمال را ندارد، اما در عین حال انجام برخی آداب و مراسم برای تربیت صحیح او در آینده مؤثر است، از این رو حضرت علی (ع) در ضمن حدیث چهارصدگانه خود به اصحابش، آنان را به انجام این آداب در هنگام ولادت فرزندانشان توصیه نموده‌اند: (همت بناری، ۱۳۹۰).

توجه به آموزش و رعایت احکام نیز از موضوعات اساسی در تربیت فرزند به شمار می رود. یکی از مشکلات خاص این دوران، آشکار شدن بلوغ زودرس در بعضی از نوجوانان می باشد. این موضوع می تواند علامت هشدار دهنده ای برای والدین باشد و آنچه امروزه خانواده ها لازم است اهتمام داشته باشند آموزش احکام و معرفی محارم و غیر محارم است که در این زمینه برای جلوگیری از بلوغ زودرس در نوجوانان، دستورات مؤکدی از سوی ائمه معصومین (ع) بیان گردیده است که می تواند قابل توجه والدین باشد. در جلد سوم کتاب «من لایحضره الفقیه از امام صادق (ع) آمده است. «وقتی دختر بچه ای به شش سالگی رسید، جایز نیست که پسر بچه، او را ببوسد و هنگامی که پسر از هفت سالگی گذشت، جایز نیست که زن (نامحرم) او را ببوسد».

اسلام از همان آغاز تولد دوران دوم کودکی، دستور می دهد که آثار بلوغ زودرس را باید در کودک از بین برد و لذا چنین دستوری را برای والدین ارائه نموده است. یکی دیگر از عوامل بلوغ زودرس در کودکان، خوابیدن آنان کنار هم در یک رختخواب می باشد و لذا اسلام دستور داده است که کودکان بعد از ده سالگی به هیچ وجه نباید در یک رختخواب بخوابند. بستانی (ترجمه هوشم، ۱۳۷۲) با استناد جلد ۱۰۱ بحار الانوار به حدیثی از پیامبر (ص) اشاره دارد که می فرماید: «رختخواب کودکان ده ساله، چه پسر با پسر، دختر با پسر، یا دختر با دختر باشد، باید از هم جدا باشند» یکی دیگر از عوامل ایجاد بلوغ زودرس در کودکان و نوجوانان که اهمیت بسیاری دارد و والدین همواره باید در رعایت آن کوشا باشند جدا کردن اتاق خواب نوجوانان از خود می باشد. پژوهش ها نشان می دهد، خانواده هایی که بیش از یک اتاق خواب برای خود و فرزندان ندارند و فرزندان نیز در اتاق والدین می خوابند، فرزندانشان به بلوغ زودرس دچار می شوند این موضوع می تواند هشدار برای والدین باشد و آنان را از خواب غفلت بیدار کند. پیامبر اکرم (ص) می فرماید: «اگر مردی با زنش بیامیزد و در خانه، کودکی بیدار باشد و آن دو را ببیند و یا صدای نفس زدنشان را بشنود، آن کودک هرگز رستگار نخواهد شد».

ژاله فر، (۱۳۸۴) در کتاب خود می نویسد اکثر مطالعات منشأ انحرافات جنسی را ناشی از عدم

آگاهی والدین بیان می کند. اما به نظر نگارنده مقاله حاضر، امروزه با توجه به کمبود فضای ساختمان می توان از وسایلی نمادین همچون قرار دادن کمد و پرده برای جدا سازی محل خواب والدین از کودک استفاده نمود.

مسائل آموزشی اهمیت دادن به سن تکلیف یکی دیگر از وظایف والدین در تربیت است و لازم است والدین در حین آغاز سن تکلیف فرزندان، برای او جشن تکلیف برگزار کنند و معنا و فلسفه آن را برای فرزند خود بیان نمایند، مثلاً در مورد لزوم نماز خواندن به او بگویند: «خدا نعمت های زیادی به ما داده که ما باید برای تشکر از او، نماز بخوانیم». یکی از بزرگان دین به نام سید بن طاووس (ره) نه تنها به سالروز مکلف شدن خود اهمیت می دهد و از آن روز به عنوان بزرگ ترین عید یاد می کند، بلکه به فکر می افتد تا جشنی برای بالغ شدن فرزند خود ترتیب دهد و از آن روز فراموش نشدنی تجلیل فراوان به عمل آورد. وی در نوشته خود از پدران و مادران، چنین گلایه می کند: «من تا کنون نشنیده ام کسی برای این روز بسیار بزرگ و فراموش نشدنی ارزشی قائل باشد و حق چنین روزی را ادا کرده باشد و یا برای از دست رفتن چنین روزی، لحظه ای غصه خورده باشد. از این رو خود و فرزندان و دوستانم را سفارش می کنم که حق چنین روزی را ادا کنند در بزرگداشت و احترام آن بکوشند.» (مروجی طیسی، ۱۳۹۲). بنابراین برگزاری جشن تکلیف، تأثیر ماندگار و نیکی در فرزندان دارد. همان گونه که ما برای او جشن تولد می گیریم و بهترین هدایا را در آن روز تقدیمش می کنیم تا خاطره ای دلنشین در آلبوم زندگی اش برای او ثبت شود، چنان

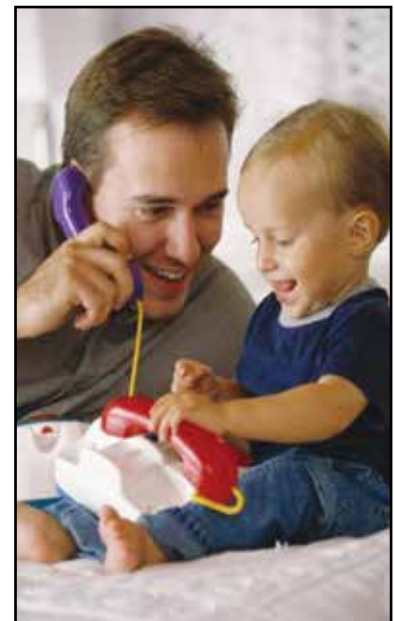
چه برای جشن تکلیف نیز جشن و سرور بر پا کنیم، آغاز سن تکلیف برای او به یاد ماندنی و ارزشمند خواهد شد. (قطبی و همکاران، ۱۳۸۹). گاهی هم والدین توجه به پوشاک کودک را به دست فراموشی سپرده اند، آنها باید بدانند در معاشرت ها، فرهنگ برهنگی در دختران بیش از پسران است. لازم است هم والدین و هم فرزندان در منزل آستین ها و پاها را تا مچ پا ببوشانند. نامحرمان حق ندارند کودکانی ممیز را ببوسند و محرمان فقط باید پیشانی بچه ها را ببوسند، دختران در سن تمیز نباید روی پای پدران، و پسران روی پای مادران بنشینند. همچنین لازم است استحمام کودک تا سه سالگی توسط مادر انجام شود، اما از چهار سالگی، دختر توسط مادر و پسر توسط پدر حمام شوند، البته بهتر است که والدین خود پوشیده باشند. در پوشش لباس تا سه سالگی باید لباس ها رنگ روشن داشته باشند و بعد از آن، رنگ و دوخت لباس باید جنسیت کودکان همخوانی داشته باشند. اگر لباس، تنگ و چسبان باشد باعث فشار، خستگی و عصبانیت کودک می شود. ضمناً در بیداری پیش از موعد غریزه جنسی، مؤثر است. لباس های زیر نباید زبر و از ایلاف پلاستیک باشد بلکه باید از جنس نخ پنبه ای باشد (صادقی، ۱۳۸۷).

در زمینه بازی های کودکان لازم است کودکان در حضور و دید والدین بازی کنند تا خطاهای اخلاقی با تذکر بر طرف شود.

طبق نظرات دینی و روانشناختی یکی از راه هایی که مانع بوجود آمدن عقده حقارت است سلام کردن به کودک است. این امر ثمرات مختلفی دارد: یک اینکه باعث افتادگی و تواضع در فرد سلام کننده می شود. دوم باعث می شود تا کودک فکر کند دیگران برای او اهمیت و احترام قائل اند و او را به عنوان یک فرد با شخصیت می شناسند. روایتی در این زمینه داریم که انس بن مالک می گوید: رسول اکرم (ص) در رهگذری با چند کودک خردسال برخورد نمودند، به آنها سلام فرمودند و طعامشان دادند.

بازی کردن با کودک یکی دیگر از کارهایی است که باعث ساخته شدن شخصیت مثبت کودک و مانع از عقده ی حقارت می شود و لازم است که بزرگسالان در بازی آنها شرکت کنند. کودک به سبب ضعفی که در خود قوتی که در بزرگترها می بیند سعی می کند کارهای

آنها را مو به مو تقلید کند و خود را شبیه به آنان سازد و وقتی پدر و مادر خود را تنزل می دهند و در بازی کودک شرکت می کنند، جان کودک از مسرت لبریز می شود و از خوشحالی به هیجان می آید و در باطن خود احساس می کند که کارهای او آنقدر ارزنده و مورد توجه است که پدر و مادر با او همکاری می کنند و خود را هم سطح او قرار می دهند. چنین احساسی، شخصیت را در طفل زنده می کند و حس استقلال و اعتماد به نفس را در او شکوفا می کند. پیشوایان بزرگ دین ما در این مسأله مثل تمام جاهای دیگر توجه کامل را داشته اند و رهنمود های لازم را برای ما ارائه فرموده اند تا جایی که بازی با کودک را از مستحبات دین مطرح کرده اند.

رسول اکرم (ص) در این باره فرموده اند: آنکس که نزد او کودکی است باید در پرورش وی کودکانه رفتار نماید (کریمی، ۱۳۹۰) همچنین لازم است به کودکان اجازه داده نشود کولی بازی یا عروس و داماد بازی کنند.

از دیگر وظایف والدین باید به این نکته اشاره نمود که وظیفه پدر و مادر تنها تأمین لباس و بهداشت کودک نیست، بلکه فراتر از آن آبیاری کردن دلهای آنان با آب حیاتبخش محبت و عطف است (مروجی طبسی، ۱۳۹۲). کودکی که از همان ابتدا از مهر پدر و مادر بهره مند بوده و از چشمه گوارای محبت سیر آب شده است، دارای روحی شاد و روانی با نشاط است. او در باطن خود احساس محرومیت نمی کند

و گرفتار عقده های درونی نیست. در دل وی گلهای فضایل اخلاقی به آسانی شکوفا می شود و اگر در زندگی با موانعی روبه رو نگردد بشری مهربان و با فضیلت، انسان دوست و خدمتگزار خواهد شد. محبت در روایات ما به صورت متعدد مطرح شده است. از امام صادق (ع) روایت شده که رسول خدا (ص) فرمودند: آنکس که فرزند خود را ببوسد حسنه ای در نامه ی عمل او ثبت خواهد شد و آنکس که فرزند خود را شاد کند خداوند او را در قیامت مسرور می گرداند و از وصایای امام علی (ع) نزدیک شاهدتشان این بود که: در خانواده ی خود با کودکان عطف و مهربان باش و بزرگ تر ها را احترام کن. همچنین آن حضرت در جایی دیگر می فرمایند: بوسیدن کودک رحمت و بوسیدن زن شهوت و بوسیدن پدر و مادر عبادت و بوسیدن برادر مسلمان دین است (احمدی، ۱۳۸۸).

لازم است که والدین در ضمن انجام وظایف تربیتی به این امر مهم توجه کنند و بدین وسیله فرزندان خود را از بیماری کم رویی و عدم اعتماد به نفس مصون دارند. البته باید توجه داشت همانطور که کودک تشنه محبت است محبت زیادی هم در دسر ساز است یعنی باید در محبت به کودک اعتدال رعایت شود. لازم به ذکر است محبت را باید از دل به زبان آورد تا کودک آن را با تمام وجود لمس کند (مروجی طبسی، ۱۳۹۲). اعمالی چون بغل کردن، بوسیدن، توجه، پاسخ به گریه و حتی ناز کشی مصادیق لوس شدن کودک نیست بلکه سبب رضای خاطر، شادابی و سلامت روحی و خود باوری او خواهد شد. علت لوس شدن کودک زیاده روی در محبت و توجه دائم است. قابل توجه است که به کودک در دو ماه اول زندگی به طور دائم و بی درنگ توجه شود اما از سه ماهگی به بعد تأمل، زیرا مشکلات جسمی کودک تا حدودی از بین می رود و ممکن است گریه های او برای تجدید خاطرهای خوش دو ماه اول زندگی باشد که مادر او را بغل کرده و او را راه می برده است.

البته کودک نیاز فراوان به محبت دارد، اما نه از آن محبت های افراطی و مبالغه آمیزی که اشتها و تمایلات او را تحریک کند. قوانین تغییر نا پذیری یافت می شوند که همواره و در هر عصری در اداره ی زندگی ها و اجتماعات تأثیر دارد، یکی از آن قوانین این است که هر

فردی در سایه ی شکیبایی و حوصله و پایداری در مقابل وظایف، با دست خویش سرنوشت را بوجود می آورد. کودک لوس و فاسد ناتوان تر از آن است که بتواند در زندگی به چنین تلاشی بر خیزد. او پیوسته در یک جهان خیالی و نا متعادل به سر می برد و تا دم مرگ می پندارد که یک لبخند و یا یک اخم، رحم و شفقت همه کس را تحریک می کند. (کریمی، ۱۳۹۰).

کریمی بر اساس جلد چهاردهم میزان الحکمه (۱۳۹۰) می نویسد، پیامبر اکرم (ص) می فرمایند: «فرزند شایسته، دسته گلی از جانب خداوند است که میان بندگان قسمت می کند». برای رسیدن به چنین موهبت عظیمی، شایسته است که والدین با آگاهی تمام با تربیت صحیح کودکان، راه را برای رسیدن به چنین مرحله ای بکشایند. مهم ترین وظیفه والدین نسبت به فرزندشان آن است که با احترام گذاشتن به او، همواره شخصیت فردی و اجتماعی او را حفظ کنند و او را در میان همسالان و همبازی هایش خفیف و خوار جلوه ندهند. پیامبر اکرم (ص) می فرمایند: «همان گونه که فرزند نباید به والدین خود بی احترامی کند، والدین نیز نباید نسبت به او بی احترامی نمایند». یکی از اصول تربیتی تعلیم کودکان به اشعار آموزنده می باشد. در روزگار قدیم شعر و سروده های زیبای دینی نقش مهمی در ابلاغ رسالت الهی داشته اند. (مروجی طبسی، ۱۳۹۲).

در این زمینه لازم است خاطر نشان شود که وقتی در ذهن کودک اشعار مفید با محتوای دینی ارائه شود با توجه به طرحواره های کودک وی از گزند افکار باطل در بزرگسالی در امان خواهد بود.

با توجه به آنچه گفته شد دوران کودکی که ذهن کودک همچون لوح سفید است بهترین زمان برای تربیت در تمام ابعاد است و لازم است توجه به موضوعات دینی و آموزش قرآن از مهمترین عوامل و اولویات های تربیتی باشد و پیش شرط این تربیت آن است که والدین خود عامل به مسائل و احکام دینی بوده و پیش شرط عامل بودن والدین باور قلبی آنها به آموزه های الهی است و والدین باید اولین عمل کننده به تعالیم کودک باشند.

غذای سالم

برای تداوم سلامت بدن بسیار سودمند است؛ لکن افرادی که به جهت انجام مشاغل سخت بدنشان نیازمند کالری بیشتر است به شرطی که به پر خوری نرسد؛ می‌توانند وعده‌های غذایی خود را به سه وعده افزایش دهند.

طبق نظر متخصصان نیز یک ساعت بعد از بیداری بهتر است صبحانه میل شود و بهترین زمان برای صرف شام نیز سه ساعت قبل از خواب است.

اهمیت تغذیه در اسلام تا حدی است که رزاق و مطعم بودن در قرآن از صفات پروردگار ذکر شده و خداوند در آیه‌ای از قرآن «غذا و امنیت» را بر اهل مکه منت می‌نهد.

از لحاظ علمی نیز ثابت شده که بهترین غذا، صبحانه است که باید اول صبح تناول شود. امروزه برخی افراد به دلیل نوع مشغله‌های خود زمان‌بندی مناسبی برای صرف وعده‌های غذایی ندارند در حالی که غذا باید رأس ساعت میل شود.

دانشمندان معتقدند که کار فکری زیاد، خون را متوجه دستگاه‌های مغزی و کار عضلانی سخت، خون را متوجه عضو درگیر می‌کند؛ لذا بهتر است قبل از خوردن غذا، استراحت کوتاهی داشت تا خون بتواند به اندازه کافی در جهاز هاضمه جریان داشته باشد.

متخصصان تغذیه نیز بر این باورند که تنظیم فاصله زمانی خواب و تغذیه بستگی به وزن و خصوصیات فردی دارد و به طور معمول پس از صرف غذا، مواد غذایی در مدت زمان ۱۵ تا ۶۰ دقیقه تخلیه می‌شوند و بنابراین با توجه به این باید فرایند فاصله میان تغذیه و خواب تنظیم شود.

به عقیده‌ی ایشان، استاندارد فاصله بین تغذیه و خواب در افراد عادی باید سه ساعت، در افراد لاغر یک ساعت و در افراد چاق بیش از سه ساعت باشد چرا که خون‌رسانی در معده بستگی به برنامه تنظیم تغذیه و خواب دارد.

انتخاب مواد غذایی نیز بسیار مهم است، کارشناسان تغذیه می‌گویند افراد چاق نباید غذاهای سنگین و چرب مصرف کنند و افراد لاغر نیز باید از مصرف غذاهای سبک بپرهیزند. به طور کلی مصرف غذای سنگین در شب منجر به حذف صبحانه می‌شود چرا

به اعتقاد متخصصان تغذیه و کارشناسان دینی، برخورداری از سلامت کامل جسمی و روحی، در گرو بهره‌مندی از تغذیه مناسب است.

یکی از حیاتی‌ترین نیازهای زندگی بشر، غذا است که از تولد تا مرگ او را همراهی می‌کند و به همین دلیل در تمامی ادیان الهی و بالاخص در دین مبین اسلام به امر تغذیه توجه فراوان شده است؛ با نگاهی به آیات نورانی قرآن متوجه می‌شویم که بالغ بر ۲۵۰ آیه در این کتاب آسمانی در خصوص روش‌ها و مسائل مرتبط به بحث تغذیه اشاره کرده است.

طول عمر، سلامتی، اعصاب آرام، قدرت، رفتار شایسته، رشد، تولید نسل و هزاران مؤلفه دیگر مرهون داشتن تغذیه سالم است؛ لذا در اسلام علاوه بر تأثیر غذا بر جسم به تأثیرات ویژه آن بر روح و جان آدمی نیز توجه شده است و برخورداری از سلامت کامل جسمی و روحی، در گرو بهره‌مندی از تغذیه مناسب جسم و روح خوانده شده است.

به عبارتی تغذیه مناسب، علاوه بر سلامت جسم بر ایجاد خلیات و روحيات مطلوب و تقویت ویژگی‌های مثبت رفتاری در انسان نیز مؤثر است تا جایی که اسلام مسأله تغذیه را بحثی قابل توجه دانسته و به چگونگی تغذیه، میزان تغذیه، زمان‌بندی تغذیه و انواع خوراکی‌های سالم اشاره کرده است.

امروزه، پزشکان و متخصصان تغذیه بر کاهش مصرف داروها تأکید دارند و استفاده از غذای مناسب را بهترین روش برای پیشگیری از انواع بیماری‌ها می‌دانند.

در روایات متعدد در خصوص زمان

مناسب خوردن غذا نکات

مختلفی ذکر شده اما

آن‌چه از مجموع

احادیث و روایات

برمی‌آید این است

که مصرف دو وعده

غذا در صبح و شام

بدن سالم

سلامتی او از بین خواهد رفت. لذا حضرت علی (ع) به فرزند خود امام حسن (ع) سفارش کردند که «بر سر سفره منشین مگر آن هنگام که گرسنه‌ای و اگر این کار را انجام دهی از طیب بی‌نیاز خواهی شد.»

افراط و تفریط در رساندن غذا به بدن مضر است و لذا امام رضا (ع) ضمن تشبیه بدن به زمین فرموده‌اند که «بدن انسان، بسان زمین پاک و آماده برای زراعت است که اگر در آبادانی و آب دهی به آن، مراقبت شود به گونه‌ای که آب نه فراوان‌تر از نیاز بدان رسد تا آن را غرقاب و باتلاق کند و نه از اندازه کمتر باشد تا آن را به تشنگی گرفتار کند، آبادانی‌اش استمرار خواهد یافت، اما اگر از آن غفلت شود به تباهی می‌گراید و علف هرز در آن می‌روید.»

امام رضا (ع)، قرن‌ها پیش در حوزه سلامت، پیشگیری از بیماری و تقویت سیستم دفاعی بدن و حفظ تندرستی دستورالعمل‌های سودمندی ارائه کرده‌اند و در خصوص موضوعاتی چون «تدبیر در خوردن و آشامیدن، تغذیه مناسب، آداب آشامیدن و...» نیز الگوی کاملی را برای پیشگیری از انواع بیماری‌ها مطرح کرده‌اند که از حجامت، رعایت اعتدال، توجه به تدابیر ماه‌ها و فصل‌ها و استفاده

از میوه و غذای مناسب با هر زمان و مکان از آن جمله است. آن‌چه مسلم است این است که مبحث تغذیه مشتمل بر بحث‌های گسترده‌ای است که به صورت روزمره با آن در تماس هستیم، لذا سلامت غذا و مواد غذایی، صرف وعده‌های غذایی در زمان مشخص، داشتن رژیم‌های غذایی برای افراد خاص و کنترل وزن از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، که می‌تواند از آسیب رسیدن به سلامت بدن جلوگیری کنند.

که ممکن است معده تخلیه نشود و کیفیت خواب نیز پایین بیاید. یافتن زمان مناسب برای خوردن غذا برای کارمندان و بالاص مردان یک مشکل همیشگی است. عدم در اختیار داشتن زمان کافی برای صرف صبحانه و ناهار و همچنین، فعالیت تا پاسی از شب و نخوردن غذای کافی همگی منجر به مشکلاتی در ایشان می‌شود.

طبق تحقیقات انجام شده در سال ۱۹۹۳ در خصوص مصرف غذا، ۸۴ درصد از مردان وعده ناهار را حذف می‌کنند، ۷۶ درصد در رستوران غذا می‌خورند، ۵۳ درصد صبحانه و ۲۸ درصد نیز شام را حذف می‌کنند و این موضوع، سلامت آن‌ها را به شدت تهدید می‌کند.

نباید فراموش کرد که سلامت روح در گرو سلامت تن و سلامت تن، مرهون داشتن برنامه غذایی منظم و مصرف غذاهای سالم است؛ بنابراین سلامتی روح، تابع غذا و تغذیه سالم است و این موضوعی بسیار بااهمیت است؛ لکن دستوراتی در اسلام و همچنین در علم تغذیه، در خصوص برقراری تعادل در میزان غذا وجود دارد که باید به آن توجه ویژه شود.

حضرت علی (ع) در روایتی زیبا، یادآوری می‌کند که عواطف انسان نیز بستگی مستقیم به تغذیه دارد؛ در حالت گرسنگی، رقیق‌تر و هوش و حواس افراد بیدارتر است و لذا یکی از عواملی که رشد فکری را متوقف می‌کند، پرخوری است.

در علم پزشکی هم ثابت شده که اگر بیش از اندازه، مواد غذایی وارد معده شود؛ باعث می‌شود ترشحات بسیاری همراه با تعداد زیادی گلبول سفید از دیواره معده برای هضم غذا جاری شود که در نهایت، منجر به جریان خون بیشتر در دستگاه هاضمه و کاهش خون‌رسانی به مغز و کاستن قدرت خلاقانه، حس ابتکار و درک مطالب می‌شود.

در برخی روایات تأکید شده که بهترین رمز سلامتی آن است که انسان با وجود اشتها از غذا دست بکشد و البته ملاک اصلی برای خوردن غذا، گرسنگی و اشتهاست و در صورتی که انسان گرسنه نباشد غذا بخورد،

اسمی برای همه عمر

زکيه جهانديده

حقيقت اين چنين نيست. در شريعت مقدس اسلام سفارشات فراواني مبنی بر انتخاب نام نيکو برای فرزندان شده است و تکميل اين سفارشها نیز استحباب نامگذاري بهترين و روسفيدترين انسانها نزد پروردگار است. يعنی چه بهتر و نيکوتر که انسان نامی داشته باشد که برترين انسانها نزد خداوند به آن اسامی خوانده می شدند. اما نام نيکو نامی است که مفهومی زيبا و صفتی شايسته باشد. هنگامی که جد بزرگوار رسول اکرم(ص) برای فرزند خویش به دنبال دايه می گشتند و حلیمه‌ی سعديه در منزل آمنه حاضر شد و محمد(ص) سينه‌ی او را گرفت و شیر نوشيد،

یک دسته‌ی ديگر از اسامی تقريباً فراموش می شوند، موضوع اين يادداشت نيست. شايد پيش از هر چيزی بايد به اين مسئله پردازيم که نام نيکو چيست و چه تأثیری بر شخصيت انسان خواهد داشت. همواره تربون‌های آموزشی خانواده‌ها در رابطه با نامگذاري و نام نيکو، گفته‌اند که اولين وظیفه‌ی پدر و مادر، گذاشتن نام نيکو بر فرزندان است. اما هيچ‌گاه به اين پرسش پاسخ داده نشده که دقيقاً نام نيکو چيست؟ شايد هم علت اين عدم پاسخدهی اين بوده که عامه‌ی مردم تصور می کردند نام نيکو صرفاً نام‌های ريشه گرفته از هويت مذهبی ما است، که البته در

برخی بر اين باورند که نامگذاري روی افراد و محبوبيت یک دايه از نامها، کاملاً تابع شرايط مختلف فرهنگي، اجتماعي، سياسي و حتی اقتصادي است. صدا البته آمار ثبت احوال هم اين موضوع را تأييد می کند که در هر دوره محبوبيت یک دسته از نامها در گروه‌های اسمی مختلف رونق يافته و سپس فروکش کرده است. حالا اين که چرا برخی از اسامی مورد استقبال قرار می گيرند و

عبدالمطلب از او پرسید، نامت چیست؟ گفت حلیمه. فرمود از کدام قبیله‌ای؟ پاسخ داد از بنی سعد. عبدالمطلب خشنود شد و ادامه داد: آفرین بر تو، چه خصلت‌ها و صفتهای پسندیده‌ای. صبر و بردباری، آزادگی و سرافرازی!

اسم نامناسب و نابودی اعتماد به نفس

اما پرششی که مطرح می‌شود این است که نام چه تأثیری در شخصیت و اخلاق افراد می‌تواند داشته باشد؟ طبیعی است هر انسانی به آن نامی که او را از دیگران متمایز می‌سازد شناخته می‌شود. ما افراد را در عالم خارج با اوصاف ظاهری آن‌ها و اسامی‌شان می‌شناسیم و از یکدیگر تفکیک می‌کنیم. کودک هنگامی که شروع به برقراری ارتباط با عالم خارج می‌کند، آرام‌آرام درک می‌کند که دیگران با نامی خاص او را از دیگران جدا می‌کنند و به او اشاره می‌کنند، این نام به او اختصاص دارد. حال اگر این نام به شکلی باشد که توسط دیگران مورد استهزاء یا انتقاد قرار گیرد بدون شک می‌تواند اعتماد به نفس را در کودک نابود کند. این اولین گام است. به مرور کودکان یاد می‌گیرند که به آهنگ نام و مفهوم آن هم توجه کنند. تأثیر این امر هم مشخص است. نام‌های بدآهنگ و بی‌مفهوم، کودک را در برابر گروه همسالانی که از نام‌های پسندیده برخوردارند دچار انزوا و سرخوردگی می‌کند. آخرین مرحله هم کمی جلوتر است. صاحبان تاریخی نام‌ها را باید پیدا کرد. اگر از بیشتر انسان‌ها از نام‌های آنان سؤال کنیم دو پاسخ خواهیم شنید. یکی مفهوم نام‌شان و دیگری انسان‌های بزرگی که این نام را با خود داشتند و به آن مفتخر بودند. این فخر نوعی دلبستگی به صاحبان آن نام و میزان قابل توجهی اعتماد به نفس را در فرد ایجاد می‌کند و همین امر تأثیر روانی در تکامل شخصیت انسان دارد.

تأیید روانشناسان بر اثر نام بر شکل‌گیری شخصیت

شاید این نقد وارد شود که آیا فردی با نام سعید، از اهل شقاوت نبوده است؟ و یا انسانی با نام غیرنیکو نتوانسته سعادتمند شود؟ آیا کسی می‌تواند این گونه ادعا کند که هرگز کسی با نام نیکو شقی نشده و کسی

با نامی ناپسند،

سعادتمند نگردیده است؟

قطعاً خیر. اما باید دانست که به

باور روان‌شناسان نام‌های افراد در شکل‌گیری

شخصیت آنها مؤثرند. این تأثیرات جزئی از مسائل دیگری

هستند که در جریان تکامل شخصیت اثرگذارند.

بچه شما با این اسم، دختر است یا پسر؟

البته بحران اصلی، زمانی مشخص می‌شود که به شرایط حال

حاضر کشور مراجعه کنیم. امروزه برخی خانواده‌ها تمایل دارند تا

اسامی خاصی را برای فرزندان خود انتخاب کنند که پیش از این

کمتر شنیده شده است یا آنقدر نام‌گذاری به این اسامی کم

بوده که عامه‌ی مردم سابقه‌ای از آن در ذهن خود ندارند.

مانند همان طنز تلخی که می‌گویند بعد از شنیدن

برخی از این نام‌ها باید از پدر و مادرها پرسید

حالا این نامی که گفتید اسم دختر است یا پسر؟! طبیعی است که این

نام‌ها اکنون ممکن است بنا بر حسی که خانواده‌ها دارند احساس فخر

را در آن‌ها شکوفا کند، اما برخی جامعه‌شناسان معتقدند که این تنها

یک تب است که پس از مدتی فروکش می‌کند. در این رابطه بهتر است

خانواده‌ها به تمام ادوار زندگی فرزندشان ببینند. به روزگاری که این

تب و تاب اسامی عجیب از بین رفته و فرزندانشان با نامی باقی‌مانده‌اند

که همه‌جا مایه‌ی جلب توجه و گاه تمسخر افراد است. این تنهایی، این

انزوا و این نابودی اعتماد به نفس، چقدر می‌تواند در ناکامی‌های فرد

مؤثر باشد؟ این موضوع بدون شک تأثیرات زیادی خواهد داشت و چه

بسیار فرزندان زیادی گله‌های فراوانی از والدین بابت این نام‌گذاری‌ها

داشته و دارند.

به فکر روزگاری باشید که اسم فرزندان‌تان از رونق می‌افتد

بهتر است والدین هنگام نام‌گذاری فرزندان خود به مسائل مهم تری فکر

کنند. علاوه بر تبی که این روزها می‌تواند باعث ایجاد حس خوبی در

آن‌ها شود، اسمی را انتخاب کنند که اگر روزگاری این تب و تاب از بین

رفت باعث افسردگی و اندوه نباشد، همچنین در تمام دوره‌های زندگی

زیبنده و آراسته‌ی فرزندشان و مایه افتخار و مباهات وی باشد. فراموش

نکنیم که افراد در همه جا، از مدرسه تا دانشگاه و محل کار و... در همه‌ی

سنین، از کودکی تا میان‌سالی و پیری، با نام‌هایی که بر آنان است

شناخته و خطاب می‌شوند. چه بهتر نامی که برای فرزندان خود برمی‌گزینیم

نامی زینده و بامفهوم باشد تا آنان در آینده نه در این دنیا از ما گله‌مند

باشند و نه در سرای آخرت. در این رابطه مرور حدیثی از پیامبر(ص)

خالی از لطف نیست. ایشان فرمودند: «بهترین نام‌ها نامی است که در

آن نشان از عبودیت خداوند باشد».

همسرگزینی با تیبیان

شخصی، ازدواج و خانواده در حال روی دادن است، نباشد.

در این میان، کشور ایران نیز که دوران گذار خویش را پشت سر می‌گذارد، چالش‌های فراوانی را در حوزه خانواده تجربه می‌کند. در سال‌های اخیر تغییرات بسیاری در الگوی ازدواج دیده می‌شود که بخش عمده آن، به فرآیند تحول سنت به مدرن و پسامدرن برمی‌گردد. مسئله انتخاب در هنگام ازدواج نیز از سویی تحت تأثیر شرایط فرهنگی و بومی و از دیگر سو، متأثر از تحولات جهانی است. بطور کلی با تأثیرات و تحولات جامعه مدرن، نگرش‌های جدیدی بر سبک ازدواج جامعه ایرانی حاکم شده، که گاه ممکن است با باورها و اعتقادات سنتی مردم آن همخوانی نداشته باشد. ازدواج‌های از پیش تعیین شده دنیای سنت که قبلاً با معرفی و شناخت خانواده‌ها آغاز می‌شد، امروزه جای خود را به همسرگزینی آزاد داده است؛ البته گر چه هنوز در برخی مناطق ایران، ازدواج‌های عشیره‌ای و قبیله‌ای وجود دارد، اما در زندگی مدرن، با میانجی‌گری اینترنت و دیگر فناوری‌های ارتباطی، شکل ازدواج تغییر یافته و شیب انحراف آن نیز تا به حدی است که حتی گاه به تشکیل خانواده هم نمی‌انجامد. بدیهی است این سبک ازدواج، خانواده را به تدریج از کانون اصلی جامعه کنار زده و شرایط نامساعدی را برای جامعه ایران اسلامی بوجود می‌آورد.

در این راستا، مؤسسه تیبیان، با معرفی طرح همسان‌گزینی، اقدامی جدی برای مهار این امر نموده و بر آن است که با استفاده از آزمون‌های دینی و اسلامی و نیز استفاده از قالب‌های فضای مجازی، گامی در جهت تسهیل امر ازدواج جوانان بردارد. در ادامه مصاحبه زلال را با یکی از عوامل این طرح می‌خوانید:

۱. اصل کار همسان‌گزینی را توضیح دهید و اینکه توضیح فرمایید ایده راه اندازی این بخش چگونه و در چه زمانی ایجاد شد؟

مؤسسه تیبیان به عنوان یکی از مؤسسات وابسته به سازمان تبلیغات اسلامی کشور با هدف اشاعه و ترویج فرهنگ و معارف اسلامی با استفاده از تکنولوژی روز و با جامعه هدف

است که ساختار خانواده، ازدواج و مفاهیم انسانی و اخلاقی وابسته به آن را تغییر داده است. به طوری که شاید هیچ‌کدام از تحولات دنیای امروز، به اندازه اتفاقاتی که در زندگی

دنیای مدرن، دنیای تحول و تغییر در حوزه خصوصی و عمومی انسان‌هاست. مدرنیته با دگرگونی ساختارهای اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی، از مهم‌ترین عواملی

امام صادق (ع): (مَنْ زَوَّجَ أَعْرَبًا، كَانَ مِمَّنْ يَنْظُرُ اللَّهُ إِلَيْهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ). کسی که مجردی را تزویج کند و امکان ازدواج او را فراهم نماید از کسانی است که در قیامت خداوند به آن نظر لطف می‌کند.^۱

جوانان و نوجوان تأسیس و راه اندازی شد و تا به امروز در راستای اهداف و چشم اندازهای خود دارای خانواده ای بیش از ۷۰۰ هزار نفری در سطح کشور می باشد. از سال گذشته اتاق فکری در مؤسسه تبیان ایجاد شده تا با استفاده از آزمون های دینی و اسلامی و از طرفی استفاده از قالبهای فضای مجازی گامی در جهت تسهیل امر ازدواج جوانان بردارد.

ماحصل این اتاق فکر، **طرح همسان گزینی تبیان شد** که بر دو محور خانواده و واسطین استوار است و چهار اصل ازدواج بهنگام، آگاهانه، پایدار و آسان را هم دنبال می کند این طرح در خرداد ماه امسال در تهران رونمایی و پس از آن در هفته ازدواج در استان اصفهان مورد بهره برداری قرار گرفت.

۲. افرادی که می خواهند ثبت نام کنند باید دارای چه شرایطی باشند؟

ابتدا عرض بکنم طرح همسان گزینی تبیان کلیه واجدین ازدواج که شامل ازدواج نکرده، مطلقه و همسر فوت شده می باشد بدون هیچگونه محدودیت سنی پوشش می دهد و لذا کلیه افراد چه آقا و چه خانم که واجد ازدواج هستند، می توانند در سامانه همسان گزینی تبیان ثبت نام کنند، از طرفی با توجه به عراضم در ابتدا که محور کار همسان گزینی بر پایه فعالیت واسطین ازدواج است افرادی که الان در حال فعالیت در این امر خیر و خدایسندانه هستند می توانند در سامانه واسطین ازدواج ثبت نام کنند. شرایطی را برای واسطین در نظر گرفته ایم که ابتدا بایستی متأهل باشند، حداقل سن ۳۰ سال داشته باشند، حداقل مدرک تحصیلی لیسانس یا سطح دو حوزه را داشته باشند و ضمن اینکه بایستی تجربه کار در این حوزه را داشته باشند بایستی تأییدیه هیئت امنای طرح در استان اصفهان را همه دریافت کنند که شروع این کار با عضویت در سایت تبیان و پس از ثبت نام در سامانه واسطین همسان گزینی شروع می گردد.

۳. نقش خانواده افراد در این موارد چگونه است؟

از آنجایی که خانواده نقش مهم و اساسی در ازدواج فرزندان خود دارند یکی از محورهای اساسی طرح همسان گزینی خانواده های واجدین هستند و پس از این هم کفو واجد با

استفاده از پیشنهاد نرم افزار و بر اساس تجربه واسط پیشنهاد می گردد. خانواده برای انجام مراحل بعدی به یکدیگر معرفی می شوند و عملاً هیچگونه ارتباطی بین واجدین برقرار نمی گردد.

۴. چند سایت همسان گزینی مجاز در ایران وجود دارد؟

در کشور تنها سایت دارای مجوز همسان گزینی سایت تبیان می باشد و اساساً هیچگونه سایتی در کشور مجوز این فعالیت را ندارد.

۵. از مراحل مختلف همسان گزینی تا کدام مرحله به صورت مجازی انجام می شود؟

فقط ثبت نام با ارسال مدارک به صورت الکترونیکی و تست مشاوره روان شناسی به صورت الکترونیکی انجام شده و مرحله راستی آزمایی و معرفی به صورت حقیقی و سنتی انجام می گیرد.

۶. بین خانمها و آقایان کدامیک بیشتر مخاطب شما هستند و چرا؟

مخاطبین ما براساس آمار جمعیتی می باشد یعنی مثلاً در دهه ۶۰ واجدین خانم بیشتر است چون متولدین دختر بیشتر بوده و در دهه ۷۰ واجدین ازدواج پسر بیشتر است چون متولدین پسر بیشتر بوده است.

۷. استراتژی تولید محتواهای این بخش چیست؟

از آنجایی که از ابتدای طرح مشاورین خبره و واسطین با تجربه همراه طرح بودند ساز و کار مشخصی براساس اصول و مبانی دینی یا اسلامی مدنظر تولیدکنندگان محتوا بوده و آن شامل... محتواهای ارزشمندی که قرار است از قبل از ازدواج تا ۴ سال بعد از ازدواج در اختیار واجدین و متأهلین قرار گیرد آماده و ارائه شود.

۸. آیا طرح همسان گزینی در زمینه ازدواج های موقت یا مجدد فعالیت دارد؟

در حوزه ازدواج موقت به هیچ عنوان ، اگر منظور از ازدواج مجدد منظور ازدواج برای آقایان دارای همسر است باید عرض کنم خیر ولی برای افراد همسر فوت شده و یا طلاق گرفته می توانند در این سیستم ثبت نام کنند .

۹. اگر بخواهید بزرگترین مشکلات جوانان را در همسان گزینی تبیان بیان کنید کدام ها را عنوان می کنید؟

بزرگترین مشکل تغییر دیدگاههای فرهنگی و دیدگاههای غیراسلامی و مغایر با احکام و آموزه های دینی ما است، ورود فرهنگ های غلط غربی، تغییر سبک زندگی ها، دخالتهای بی مورد خانواده ها و ... از مشکلات پیش روی جوانان در حوزه ازدواج است.

۱۰. آیا بخشی وجود دارد که بازخورد از دواچهای صورت گرفته را ارزیابی کند؟

یکی از شاخصه های طرح همسان گزینی تبیان حضور مشاور از ابتدای ازدواج تا چهارسال بعد از ازدواج است و در کنار مشاور، استفاده از بسته های مختلف آموزش و آزمون های مختلف می باشد.

۱۱. از لحاظ اقتصادی چگونه برخورد می شود آیا هزینه ای دریافت می شود؟

طرح همسان گزینی تبیان طرحی کاملاً رایگان است و از زمان ثبت نام ، راستی آزمایی و معرفی از طرف واسطین هیچگونه وجهی دریافت نمی گردد.

۱۲. برای تعیین هم کفو بودن افراد چه ملاکهایی را مد نظر قرار می دهید؟

با توجه به اینکه پارامترهای زیادی در هم کفو بودن تأثیر گذار است و در مقابل آن اطلاعات تأثیر گذار از طرف واجد دریافت می گردد ، این موارد توسط الگوریتم های هوشمند نرم افزار ، که ما تدارک دیده ایم لحاظ شده و توسط نرم افزار لیست کوتاهی از هم کفوها معرفی شده توسط واسط بر اساس تجربه و لیست کوتاه ، معرفی خانواده ها به یکدیگر انجام می گردد.

به امید توفیق روزافزون
برای دست اندرکاران
این امر خیر و خدایسندانه

آداب مهمان و مهمان داری

معصومه امینی

نیست. بدیهی است که این اجر و ثواب در رابطه با اطعام فرد روزه دار بسیار بیشتر و قابل ستایش تر است.

سادگی شرط تکرار مهمانی ها

رعایت آداب اسلامی مهمانی موجب ترغیب میزبان (به دلیل سادگی برگزاری مراسم) به مهمانی دادن می شود. در همین راستا مهمان نیز به همان نسبت خود را در معذورات نمی بیند که بخواهد به اصطلاح چنین مراسمی را به وی پس دهد. در اسلام تأکید فراوانی بر ساده برگزار کردن مهمانی ها و مراسمات شده است. به این صورت که اگر مهمان ناخوانده به منزل ما آمد به پذیرایی از وی با همان چیزهایی که در منزل داریم اکتفا کنیم. اگر هم مهمان را از قبل دعوت کرده ایم به پذیرایی معمول و آبرومندانه و به دور از تجملات و اسراف بسنده کنیم. البته لازم به ذکر است که برپایی مهمانی باید برای رضای خدا و به نیت قربت باشد، نه به بهانه ی چشم و هم چشمی و نمایش تجملات، ریا و فخرفروشی.

نکاتی که لازم است میزبان رعایت کند

در روایات چنین بیان شده که پسندیده است میزبان در اکرام و گرمی داشتن مهمان، استقبال و بدرقه ی وی کوتاهی نکند. البته تکریم مهمان یک مسئله ی کلی است که می تواند شامل این موارد شود: گشاده رویی در برخورد با مهمان، حمل وسایل همراه مهمان در هنگام ورود به منزل (نه در زمان خروج و ترک منزل میزبان که اتفاقاً پیامبر(ص) مسلمانان را از این مورد نهی کرده است)، مقدم داشتن مهمان در ورود به خانه، جفت کردن کفش های وی، آماده کردن خلال دندان پس از صرف غذا و مواردی این چنینی که به منزله ی احترام و گرمی داشتن مهمان است.

همراهی از اول تا پایان غذا

هم چنین لازم است میزبان پذیرایی کافی و مناسب از مهمان به عمل آورد. در پذیرایی کردن از مهمان نیز نباید تعلل کرد و این کار را به تعویق انداخت. یکی از دیگر امور مهمانی که میزبان موظف به انجام آن می باشد غذا خوردن با مهمان است، به این معنا که از ابتدا تا انتها مهمان را در غذا خوردن همراهی کند

نهج الفصاحه آمده است هنگامی که شخصی به مهمانی می رود روزی اش را همراه خود می برد.

صله ی رحم در اسلام

مهمانی رفتن و مهمان کردن دیگران یکی از رفتارهای اجتماعی پسندیده است که در دین مبین اسلام تأکید فراوانی به آن شده است، زیرا موجب ایجاد اتحاد و برادری میان امت اسلامی می گردد. از آن جا که هر عملی آداب خاص خود را دارد، مهمانی دادن و مهمانی رفتن نیز از این امر مستثنی نیست. مهمانی دادن و مهمانی رفتن از جمله مواردی است که آداب اسلامی خود را دارد و در صورت رعایت کردن این موارد، اجر و ثوابی عظیم عاید طرفین می گردد. در این رابطه در روایات داریم مؤمنی که مهمان را دوست داشته باشد در روز قیامت در حالی از قبر خارج می شود که صورتش چون ماه شب چهارده نورانی است و راه او غیر از بهشت

یکی از رفتارها که در اسلام و در احادیث آمده ی معصومین(ع) به کرات به آن سفارش شده صله ی رحم است. وقتی ما به دید و بازدید اقوام، دوستان و آشنایان می رویم و یا وقتی مهمان به منزل ما می آید، این ها همه علاوه بر بحث جويا شدن از احوال و مشکلات یکدیگر و سعی در رفع این ناهمواری ها، سبب طول عمر انسان نیز می گردد. هم چنین باعث خرسندی است اگر بدانیم که اسلام پاداش های ارزنده ای را برای مهمان نوازی در نظر گرفته است. یکی از علاقمندی های دنیوی امیرالمومنین علی(ع) اطعام مهمان بوده است. اهمیت این موضوع زمانی آشکار می گردد که بدانیم ایشان در لحظات پایانی عمر مبارکشان به این امر مهم سفارش کرده و فرموده اند: «خدا را، خدا را در مورد مهمان. او را راهی نکنید مگر راضی و با احترام». فراموش نکنیم که وقتی مهمان به منزل ما می آید و ما تنگ دستیم، جای هیچ گونه نگرانی نیست زیرا در

تا مبدا وی در محضورات بماند و شکم خود را سیر نکند. در همین رابطه در روایات داریم که شایسته است میزبان قبل از مهمان شروع به غذا خوردن کند و پس از وی دست از طعام بکشد. هم چنین یکی دیگر از مسائلی که در اسلام نهی شده است به کار گرفتن مهمان و به عبارتی کار کشیدن از وی می باشد که کاری ناپسند است و پیامبر اعظم (ص) امتش را از این کار نهی کرده است. یکی دیگر از موارد نهی شده در اسلام نیز واداشتن مهمان به کاری که دوست ندارد است. هم چنین سوال کردن از مهمان در رابطه با این که مثلاً «آیا چای یا غذا میل داری؟» امری ناپسند است که متأسفانه این مورد در جامعه ی امروز ما به تبعیت از فرهنگ غربی باب شده است. بیرون کردن مهمان نیز یکی دیگر از مواردی است که در اسلام به شدت ناپسند است.

نکاتی که لازم است مهمان رعایت کند

مهمان نیز موظف به رعایت مواردی در مهمانی رفتن می باشد که از آن جمله می توان به موارد زیر اشاره کرد: حضور به موقع در منزل میزبان، همراه نبردن اشخاص غیر مدعو و نرفتن سرزده به مهمانی و به عبارتی مهمان ناخوانده نشدن. هم چنین لازم است مهمان قبل از ورود به منزل میزبان حتماً با بیان کلمه ای مثل «یا الله» اهل خانه را متوجه ورودش به منزل کند و به اهل خانه سلام کند. فراموش نکنیم که وقتی به مهمانی می رویم در همان مکانی که میزبان برای ما معین کرده بنشینیم و اصرار بر نشستن در مکان دیگری نکنیم. هم چنین سعی کنیم حتی الامکان مدت زمان

مهمانی رفتن و مهمان کردن دیگران یکی از رفتارهای اجتماعی پسندیده است که در دین مبین اسلام تأکید فراوانی به آن شده است، زیرا موجب ایجاد اتحاد و برادری میان امت اسلامی می گردد.

حضور در مهمانی را کوتاه کنیم که به میزبان از جهات مختلف فشار نیاید.

در خانه ای وارد شدی چشم نگه دار

یکی دیگر از موارد مهمی که لازم است در مهمانی رفتن رعایت کنیم نگاه داشتن چشم در مهمانی هاست. هم چنین شایسته است در امورات خصوصی منزل میزبان تجسس نکنیم و رازدار مسائل خانوادگی وی باشیم. درخواست و تقاضای بی جا و بی مورد از میزبان نکنیم، مثلاً در مورد نوع غذایی که قرار است برایمان تهیه شود زیرا باعث به زحمت افتادن او می شود. در این رابطه به حدی تبعیت از میزبان پسندیده است که در روایات حتی از گرفتن روزه ی مستحبی بدون اجازه ی میزبان نیز نهی شده است. هم چنین نیکوست پس از صرف غذا و بعد از مهمانی، از میزبان بابت زحمتی که کشیده تشکر کنیم.

از ادب دور است که دعوتی را نپذیری

نکته ی دیگری که در مهمانی ها لازم است مد

نظر داشته باشیم این است که مراقب باشیم خودمان چیزی اعم از ظرف و امثالهم را نشکنیم یا احیاناً کودکان خسارتی به صاحب خانه وارد نکنند. اگر هم ناخواسته حادثه ای از جانب ما رخ داد شایسته است صاحب خانه به روی خود نیاورد و ضمن بروز ندادن ناراحتی احتمالی خود، موضوع بحث را عوض کند که مهمان شرمسار نگردد. هم چنین یکی دیگر از اموری که اسلام در مهمانی رفتن آن را امری ناپسند دانسته، نپذیرفتن دعوت دیگران می باشد. پیامبر اکرم (ص) در این زمینه فرموده اند: «از ادب به دور است که برادرت تو را به مهمانی دعوت کند و نپذیری، یا بپذیری و غذا نخوری». البته ایشان در حدیثی دیگر خوردن طعام دو قشر از مردم را دارای کراهت دانسته اند: یکی فاسقان و دیگری ثروتمندانی که در سفره شان جایی برای فقرا ندارند. رعایت این مورد نیز لازم است که در مهمانی هایی که احیاناً به منزل اقوام در شهرها و استان های دیگر می رویم، حتی الامکان بیش از سه روز نمانیم. در تمامی نکات و آدابی که در رابطه با صله ی رحم ذکر شد، از زبان ائمه ی معصومین (ع) و پیامبر اعظم (ص) احادیث و روایاتی موجود است و حتی استحباب و کراهت برخی موارد ذکر شده، در قرآن نیز آمده است. شایسته است که با مطالعه و تحقیق، از تمامی آداب مهمانی رفتن و مهمانی دادن به عنوان مهمان و میزبان آگاه باشیم و به آن ها عمل کنیم که علاوه بر رسیدن به اجر و پاداش دنیوی و اخروی آن ها، نه خود را به زحمت بیندازیم و نه دیگران را.

احکام

خودتان مراقب خودتان باشید

امروزه گوشی های موبایل همه جا حضور دارد و همه تبدیل به یک عکاس شده اند. از مصائب همه گیر شدن عکاسی، انداختن عکس در مهمانی هاست. حالا هرچه اصرار کنید که نمی خواهم عکس بیندازم، طرف می گوید کسی که گوشی من را نمی بیند. حال اگر کسی این عکس را دید گناهش گردن چه کسی است؟ آیا اصلاً بدون حجاب کامل عکس انداختن جایز است؟ محدوده رعایت حجاب پیش عکاس نامحرم چقدر است؟ اصلاً از این ها بگذریم اگر عکس انداختیم برای ظاهر کردنش می توانیم روی قول مغازه دار در مورد «ظاهر کردن عکس توسط بانو» حساب کنیم یا نه؟ اینها همه سؤالاتی است که در این مطلب به دنبال پاسخ به آن ها از قول چند تن از مراجع عظام تقلید هستیم.

نکته اول این است که بعضی از کارها خودشان به خودی خود گناهی ندارند مگر اینکه باعث گناه دیگری شوند. مثلاً همین مسئله عکس انداختن توی مجالس مختلف به خودی خود و به قول علماء فی نفسه مشکلی ندارد به شرط اینکه باعث گناه دیگری نشود. به عنوان نمونه، اگر لازم باشد برای عکس انداختن، عکاس نامحرم، شما را با حجاب ناقص ببیند یا به چهره آرایش کرده شما نگاه کند، این عکس انداختن هم برای شما و هم برای عکاس حرام می شود. و یا مثلاً عکاس هم محرم است ولی شما می دانید که ماندن این عکس در نزد دوست شما باعث مفسده ای مثل تهییج و تحریک دیگران می شود و یا باعث هتک حرمت شما و آبروریزی می شود، باز هم برای شما جایز نیست که عکس بیندازید. نکته

بعدی هم این است که هرچه در این مطلب درباره عکس و عکاسی می گوئیم دقیقاً درباره فیلم ضبط شده و فیلم برداری هم صادق است فقط به خاطر طولانی نشدن یادداشت تنها مسئله عکاسی را بررسی می کنیم.

با توجه به این توضیحات، مسئله عکس انداختن را به چندین مسئله جزئی تر تقسیم می کنیم واحکام هر کدام رامستند به نظر سه تن از مراجع عظام تقلید (آیات عظام خامنه ای، سیستانی و مکارم) بیان می کنیم.

مسئله اول: نگاه کردن آقایان به خانم های نامحرم در چه صورتی جایز است؟ (به خودشان نه به عکسشان)

این سؤال برای این باید پاسخ داده شود که ببینیم عکاس نامحرم در چه صورتی می تواند از خانم ها عکس بگیرد؟ که در آن صورت برای خانم هم حضور در عکس جایز باشد.

در این زمینه نظرات سه مرجع مذکور تقریباً شبیه هم است. اولاً هر نگاهی از روی لذت و ریه (ترس افتادن به گناه) حرام است. ثانیاً فقط به صورت و دو دست نامحرم تا مچ جایز است نگاه شود، ثالثاً نگاه به زینت و آرایش نامحرم حرام است. پس به طور خلاصه نگاه به صورت و دودست نامحرم در صورتی که آرایش و تزیین نشده باشند و از روی لذت و ریه هم نباشد جایز است^(۱).

اما فتاوی این سه مرجع:

آیت الله خامنه ای: نگاه به زن نامحرم جایز نیست مگر به صورت و دستها تا مچ در صورتی که زینت و آرایش نشده باشد، بدون قصد لذت و ریه^(۲).

آیت الله مکارم: نگاه کردن مرد به بدن زن نامحرم، خواه با قصد لذت باشد یا بدون آن حرام است و همچنین نگاه کردن زن به بدن مرد نامحرم، ولی نگاه کردن به صورت و دستهای زن نامحرم تا مچ اگر به قصد لذت نباشد و مایه فساد و گناه نگردد اشکال ندارد^(۳).

آیت الله سیستانی: نگاه کردن مرد به بدن زنان نامحرم، و همچنین نگاه کردن به موی آنان، چه با شهوت باشد چه بدون آن، چه با ترس از وقوع در حرام چه بدون آن، حرام است. نگاه کردن به صورت آنان و دست تا مچ، اگر با شهوت یا با ترس از وقوع در حرام باشد، حرام است، بلکه احتیاط مستحب آن است که بدون شهوت و ترس از وقوع در حرام هم به آنها نگاه نکند^(۴).

اگر عکاس محرم باشد چگونه است؟

اما حالا زاویه نگاه به مسئله را عوض می کنیم. فرض کنید اصلاً نامحرمی در مجلس حضور ندارد و عکاس محرم است. حالا باید تکلیف مسائل دیگری روشن شود؛ مسائلی که مربوط می شوند به این که این عکس ها جایز است به دست چه کسانی بیفتد؟ مسئله دیگر این است، آیا برای آقایان جایز است

که به عکس نامحرمی که حجاب کامل ندارد نگاه کنند؟ (توجه کنید، گفته شد عکس نامحرم نه خود نامحرم)

ربط این مسئله به مسئله عکس انداختن خانم ها در مجالس این است که اگر جواب منفی باشد، احکام عکس انداختن خانم ها هم متفاوت می شود و مراقبت های خاص تری لازم دارد. جواب این سؤال هم تقریباً بین سه مرجع بزرگوار شبیه هم است. قصد لذت و ریه که تکلیفش روشن است، در غیر اینصورت اگر آن زن را بشناسد، نگاه به تصویر او اشکال دارد ولی اگر نشناسد و نگاهش موجب مفسده دیگری هم نباشد، نگاه به

تصویر او جایز است. پس با توجه به این فتوی اگر قرار است عکس شما به دست آقایان و اقوام بیفتد، عکس انداختن بدون حجاب کامل جایز نیست یا حتی اگر به دست نامحرم هایی می افتد که شمارا نمی شناسند ولی پخش این عکس موجب مفسده می شود، باز هم جایز نیست. به عنوان نمونه ای که موجب مفسده میشود، میتوان به عکس های نیمه عریان اشاره کرد، که مشاهده آن ها توسط آقایان موجب تهییج است و پخش شدن آن سبب رواج بی بند و باری است^(۵).
و اما فتواها:

آیت الله خامنه ای: نگاه به فیلم و عکس نامحرم به قصد لذت و ریه حرام است و بدون قصد لذت اگر ایشان را شناسد و مستلزم مفسده ای نباشد، اشکال ندارد^(۶).

آیت الله مکارم: در صورتی که زنی مقید به حفظ حجاب شرعی است نگاه کردن به عکس بدون حجاب او اشکال دارد، مگر این که او را نشناسد و مفسده دیگری از نگاه کردن حاصل نشود^(۷).

پرسش از آیت الله سیستانی: آیا نگاه کردن به عکس زن باحجابی که در عکس بدون حجاب است، جایز است؟

پاسخ: اگر او را می شناسد به احتیاط واجب جایز نیست و احتیاط آن است که به غیر از صورت و دو دست از آن عکس نگاه نشود و اما صورت و دو دست بدون ریبه و لذت جنسی، جایز می باشد^(۸)

آیا جایز است عکس های کم حجاب را به مغازه دار نامحرم سپرد؟

این سؤال مربوط به بعد از عکس انداختن است. در صورتی که عکس

کم حجاب به روش صحیح و شرعی خود گرفته شد برای ظاهر کردن آن آیا میتوان آنها را در اختیار نامحرم قرار داد یا خیر؟

اگر بخواهم بهترین راهکار را به طور خلاصه و به دور از فروعات و فرض های مختلفی که مراجع بزرگوار در پاسخ فرموده اند، بگویم، این است که عکس و فیلمتان را - ولو برای محفوظ ماندن آبروی خودتان - فقط جایی ببرید که مورد اطمینان شماسست و مطمئن باشید که آن ها را فقط به کارکنان خانم خود برای چاپ و ظاهر کردن می سپارند. اما اگر از این پیشنهاد بگذریم و بخواهیم مسئله شرعی را روشن کنیم، جواب این سوال شبیه به همان سوال قبل است با تفاوت هایی جزئی. یعنی اگر عکس نیمه عریان نیست (فقط سر و صورت باز و آرایش کرده است)، شما هم مطمئن هستید که ظاهر کننده عکس شما را نمی شناسد و همچنین مطمئن هستید سبب مفسده دیگری نمی شود، جایز است آن را برای ظاهر کردن و چاپ به نامحرم غریبه بسپارید.

برای روشن تر شدن مسئله، نمونه دیگری از مفسده را عرض می کنم؛ و آن موردی است که عکس شما (که حتی نیمه عریان هم نیست) به دست انسان بی قید و بندی (که حتی شما را نمی شناسد) بیفتد که احتمال می دهید آن را پخش کند و سبب بی آبرویی شما شود. اما همانطور که معلوم است اثبات شدن این همه قید و قیود مشکل است و بهترین راه همان پیشنهادی است که عرض کردیم. نکته آخر هم اینکه پاسخی که در جواب مسئله سوم دادیم قدر متیقن بین سه مرجع بزرگوار

بود و اختلافات ایشان در مسئله بعدی روشن می شود. و اما فتاوا:

پرسش از آیت الله خامنه ای: گرفتن عکس زن غیرمحتجبه در بین محارم چه حکمی دارد؟ اگر احتمال داده شود که مرد اجنبی آن عکس ها را هنگام ظاهر کردن ببیند، حکم آن چیست؟

جواب: اگر عکاسی که به او نگاه می کند و عکس وی را می گیرد، از محارم او باشد، عکس گرفتن از او اشکال ندارد و ظاهر کردن آن هم نزد عکاسی که او را نمی شناسد اشکال ندارد^(۹).

پرسش از آیت الله مکارم: تنظیم (ویرایش و میکس) فیلم و عکس مجالس (عروسی و تولد) که گاهی فیلم از مجالس مختلطی است که مسائل دینی در آن رعایت نمی شود چه حکمی دارد؟

پاسخ: در صورتی که صاحبان فیلم و عکس را بشناسند، جایز نیست و اگر آن ها را نشناسند و منشا فساد نگردد، جایز است و در صورتی که مجلس حرام باشد درآمد حاصل از آن اشکال دارد^(۱۰).

آیا اعتماد به قول عکاسی، صحیح است؟

سؤال: آیا در صورتی که مغازه دار قول دهد که ظاهر کردن عکس ها را به بانوان بسپارد یا میزبان قول دهد که عکس ها را به نامحرم نشان ندهد، می توان شرعاً به قولشان اعتماد نمود؟

در اینجا برخی اختلافات بین مراجع وجود دارد که در واقع مکمل جواب مسئله سوم است. دفتر پاسخگویی به سوالات شرعی آیت الله خامنه ای فرمودند که باید برای سپردن عکس به دیگران، به اطمینان رسید. یعنی اگر دوست شما قول می دهد که عکستان را در اختیار نامحرم قرار نمی دهد و یا اطمینان شما به قول آنها است و صرف قول، مجوز شرعی نمی شود.

دفتر پاسخگویی آیت الله مکارم هم فرمودند در صورتی که شما از شخصی که به شما قول داده است، سابقه خلاف نمی شناسید میتوانید به قولش اعتماد کنید. و نهایتاً دفتر پاسخگویی آیت الله سیستانی فرمودند به قول آنها می توان اعتماد کرد.

استفتاء زیر از آیت الله خامنه ای هم به عنوان مؤیدی بر اینکه گفته شد باید در این مسائل به اطمینان رسید، آورده شده است:

آیا برای عکس گرفتن اجازه شوهر لازم است؟

سؤال: آیا جایز است زن در جشن های عروسی بدون اجازه شوهرش عکس بیندازد؟ و بر فرض جواز، آیا مراعات حجاب کامل در آن واجب است؟

و اما جواب: اصل عکس گرفتن منوط به اجازه شوهر نیست ولی اگر احتمال بدهد که اجنبی عکس او را ببیند و عدم رعایت حجاب کامل منجر به مفسده ای شود، مراعات آن واجب است^(۱۱).

با توجه به مطالب گفته شده، می توانیم این طور نتیجه گیری کنیم که باید برای در امان بودن از این گناهان، همینطور برای محافظت از حیاء و آبرو، که سرمایه برگشت ناپذیر زندگی است، باید حساسیت بیشتری به خرج دهیم و مراقبت بیشتری نماییم. شاید به عنوان مطمئن ترین روش، باید اولاً اجازه ندهیم عکس های کم حجابمان در دست دیگران بماند، چرا که هیچکس به اندازه خود انسان نگران محافظت از آبرویش نیست، ثانیاً برای چاپ و ظاهر کردن آنها به مراکز قابل اعتمادی مراجعه کنیم که از کارکنان خانم استفاده می کنند.

۸این نمونه از مفسده را دفتر آیت الله مکارم اشاره فرمودند لکن ظاهر از نگاه همه مراجع صدق می کند.

۹پایگاه اطلاع رسانی دفتر مقام معظم رهبری (leader.ir)، پرسشهای متداول، مسئله ۲۵۴، ۷ رساله توضیح المسائل مسأله ۲۹۸۷، ۸ سایت رسمی آیت الله سیستانی (sistani.org) قسمت پرسش و پاسخ

۱۰ اجوبه الاستفتائات، سؤال ۱۱۹۲، ۱۰ سایت رسم آیت الله مکارم (makaremin) قسمت پرسش و پاسخ

۱۱ اجوبه الاستفتائات، پرسش ۱۱۸۹

بچه‌گونه کودکان را برای ورود فرزند دوم آماده کنیم؟

تولد فرزند

دوم یک تغییر مهم و اساسی است که کل ساختار خانواده را دچار تحول بزرگی می‌نماید. عموماً فرزندان اول به دنبال هم بازی می‌گردند اما از آنجا که فرزند دوم در منزل ماندگار است و حالت موقتی ندارد ممکن است موجب نگرانی وی گردد که فرزند دوم جایگزین من خواهد گردید. لازم به ذکر است اختلاف سنی کمتر از ۳ سال می‌تواند باعث بروز اختلافات و حتی حسادت‌های بیشتری در بین فرزندان گردد. چرا که هر دو نیازمند شدید توجه والدین هستند. در ۳ سال اول بیش از رشد اجتماعی به رشد عاطفی آنها بایستی توجه شود که این بعد از رشد در نظام خانواده بایستی صورت پذیرد. بهترین اختلاف سنی بین فرزندان ۳/۵ الی ۵ سال می‌باشد. پس از رعایت اختلاف سنی بین فرزندان، آماده سازی فرزند اول برای ورود نوزاد جدید و حساسیت زدایی می‌تواند موجب شکل گیری روابط سالم، مناسب و به دور از کینه توزی و حسادت گردد. به عبارتی این والدین هستند که می‌توانند با مدیریت و برنامه ریزی قوی بین فرزندان باعث ایجاد اخوت و دوستی و یا برعکس باعث ایجاد حس دشمنی بین آنها گردد که این عقده‌های دوران کودکی در زندگی بزرگسالی فرزندان، قطعاً بروز خواهد کرد و سرنوشت فرزندان خانواده را به راحتی تغییر خواهد داد. کودکان برای سازگار شدن با شرایط جدید نیاز به زمان کافی دارند. آنها احساس می‌کنند که فرزند دوم باعث ایجاد شریک در محبت و حتی امکاناتی که از جانب والدین فراهم می‌شده است، می‌گردد. تحمل حس کاهش توجه و محبت والدین بسیار دشوار می‌باشد. لذا در هنگام ورود فرزند دوم ممکن است رفتارهایی همچون مکیدن انگشت، خشونت، بهانه‌گیری، درخواست شیر خوردن مجدد، درخواست برای غذا در دهان گذاشتن و حتی آسیب‌رسانی و سعی در حذف فرزند دوم از نظام خانواده صورت گیرد.

این رفتارها نشانگر جلب توجه و محبت است. در این زمینه خانواده‌ها بایستی بدانند از آنجا که ورود فرزند دوم لازمه‌ی خانواده‌ای منسجم و نظام مند می‌باشد پس نباید از این رفتارها هراسان شد. بدانید که پس از مدتی شرایط خانواده به ثبات می‌رسد و حتی توجه بیش از اندازه و به نوعی باج دادن به فرزند اول باعث تخریب نظام خانواده می‌گردد. پس حتی تعریف‌های بی‌مورد و بی‌جا از فرزند اول که موجب احساس قدرت کاذب در وی می‌گردد یا احساس عذر و تقصیر از ورود فرزند دوم، دلیل آوردن‌های زیاد، باعث تکرار بیش از اندازه رفتارهای بچه‌گونه در وی می‌گردد.

کلینیک کودک

دکتر نرگس عطریان

۶. ارتباط فرزند اول با پدر را بالاخص هنگام تولد فرزند دوم که وقت مادر برای رسیدگی به وی خیلی گرفته می شود، تقویت نمایید و احساس شادابی در کنار پدر برای انجام کارهای قوی و مهم را در وی ایجاد کنید .
۷. کودک را برای آرام رفتار کردن با خواهر یا برادر کوچکترش تشویق نمایید .

۸. بعضی از رفتارهای نامناسب او را تا حدی نادیده بگیرید تا دچار خاموشی رفتار گردد .

۹. اگر رفتار بسیار جدی و خطرناک دیدید سریعا واکنش قاطع نشان دهید

۱۰. احساس کودک را به خوبی درک کنید و نگذارید بغض داشته باشد و در خود فرو رود .

۱۱. محبت خود را در حد عاقلانه و خداپسندانه از وی دریغ نکنید .

۱۲. به مرور زمان به آنها تفهیم نمایید پس از خداوند ووالدین ماندگارترین و قوی ترین حمایتگر شما خواهر یا برادران می باشد .

حال این سوال پیش می آید پس چگونه کودکان را برای ورود فرزند دوم آماده کنیم ؟

۱. از سه الی چهار ماه قبل از ورود نوزاد جدید ذهن او را آگاه و آماده نمایید . زمان را زیاد طولانی نکنید چون تحمل گذر زمان برای کودکان سخت است البته به وی نگویید یک هم بازی جدید می آید چرا که از خوابیدن طولانی مدت نوزاد و ناتوانی شیر خوار ناراحت می شود .

۲. عکس و فیلمهای دوره کودکی او را به وی نشان دهید .

۳. شبها قبل از خواب برای وی در قالب داستان گویی از خانواده های چند فرزندی صحبت نمایید و محاسن وجود چند فرزند مهربان در خانواده را پررنگ نمایید.

۴. در خرید برای فرزند بعدی و آماده سازی وسایل و اتاق وی او را مشارکت دهید .

۵. اجازه دهید حرکات جنین داخل شکم مادر را لمس نماید.

بنابر نظر نگارنده ی مقاله، فرزند دوم هدیه ای از جانب والدین به فرزند اول مشروط بر تربیت اصولی و اخلاق مدارانه ...

تأثیر گناه بر روح

گرفتاری‌های دنیایی را معلول گناه می‌داند و از سوی دیگر شخص گناهکار را به عذاب آخرت بیم می‌دهد؛ بیم از عذاب آخرت ایمان به معاد را تقویت می‌کند؛ گناه علاوه بر اینکه بر جسم و زندگی دنیایی و آخرتی انسان اثر می‌گذارد بر روح او هم تأثیر دارد که موضوع بحث ما در این مقاله است.

قرآن کریم در آیه ۳۰ سوره شوری می‌فرماید: وَمَا أَصَابَكُمْ مِّنْ مُّصِيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ: هر مصیبتی به شما رسد به خاطر اعمالی است که انجام داده‌اید.

یکی از آثار گناه سلب توفیق از ارتباط با خدا و عبادت است. نماز و دعا از ابزارهای ارتباط با خداوند است که گناه مانع اجابت دعا و ارتباط قوی بین بنده با خالق خویش می‌شود. خداوند در آیه ۱۵ سوره مطففین می‌فرماید: «هرگز چنین نیست قطعاً در آن روز آنان از (ملاقات) پروردگارشان منع شده اند». حضرت سیدالشهداء (ع) در دعای عرفه چنین می‌فرماید: «الهی آن که تو را یافت، چه چیزی را از دست داد و آن کس که تو را از دست داد، چه چیزی را پیدا کرد».^۳

حضرت علی (ع) نیز می‌فرماید: «از تبعیت شهوات بپرهیزید که شما را از یاد خداوند غافل می‌کند».^۴

یکی از مقدرات حتمی انسان مرگ است که هیچ گریزی از آن نیست. اما اعمال او با کوتاهی و طول عمرش ارتباط دارد. بر طبق ادله ای که در علوم دینی وجود دارد دو نوع مرگ وجود دارد، اجل حتمی که قابل تغییر نیست و اجل غیر حتمی که با انجام عمل صالح قابل تغییر است و می‌توان آن را به تأخیر انداخت. ارتباط تنگاتنگی بین امور مادی و معنوی وجود دارد که کم و بیش علم بشر به برخی از آنها دست یافت و بسیاری از آنها را هنوز نشناخته است.

شیخ مفید حدیثی از امام صادق (ع) نقل کرده است: «از برای خداوند بر بنده با ایمانش چهل پرده است که هرگاه یک گناه بزرگ انجام دهد یکی از آن پرده‌ها برداشته می‌شود».^۵ در دعای کمیل می‌خوانیم که اللهم اغفر الذنوب التي تهنتك العصم: خدایا بیمارز آن گناهانی که پرده‌ها را می‌درد. در این بحث باید مقدمه ای در خصوص جسم و جان بیان شود:

جسم، همین اعضا ظاهری بدن است و روح، آن نیرویی است که آنها را به کار می‌دارد. همین

موریم بیگدلو

اشاره

گناه در لغت فارسی به معنای بزه، جرم، خطا، نافرمانی و امثال این الفاظ آمده و در لغت عرب از آن به ذنب، اثم و معصیت تعبیر شده است.^۱ معنایی که در هر دو آن صادق و جامع همه معانی است همان نافرمانی و انجام عملی بر خلاف قانون و یا سرپیچی از قانون است که در پیش اهل شرع، عمل نامشروع تلقی می‌شود. هرآنچه که با قوانین طبیعی، اجتماعی و فضایل اخلاقی منافات داشته باشد گناه محسوب می‌شود چراکه کلیه قوانین را خداوند تعیین کرده است.

علت اینکه خداوند عملی را برای انسان ممنوع اعلام کرده است، این است که خداوند جسم و روح انسان را بر اساس نظم خلق کرده که باید بر اساس برنامه پیش رود؛ اعمالی که این نظم و برنامه را بر هم زند ممنوع است و در اصطلاح دینی در زبان فارسی گناه نامیده می‌شود و در زبان عرب ذنب؛ این اعمال از یک سو برهم‌زننده تنظیم جسم و روح انسان و از سوی دیگر مانعی برای پیشرفت انسان جهت رسیدن به هدف غایی او از خلقت هستند. خداوند موانع رسیدن به حقیقت و سعادت را گناه دانسته که برخی از گناهان مانع پیشرفت جسم و برخی مانع پیشرفت روح هستند. امام رضا (ع) فرمودند: اطمینان داشته باشید که هر عملی که خداوند بر شما حرام کرده برایتان مضر بوده است. خداوند متعال از یک سو کلیه مصایب و

نافرمانی از دستورات خدا هم عمل انسان را شامل می‌شود و هم اندیشه او، چراکه فردی که اندیشه گناه را در سر بپروراند فردی گناهکار است. حضرت علی (ع) فرموده اند: «من کثر فکرة فی المعاصی دعتة الیها: کسی که در مورد گناه بسیار فکر کرد گناهان، او را به سوی خود می‌کشند»^۲ اساساً فکر گناه دل را تیره می‌کند. اسلام درصدد است تا گناه را از سرچشمه خشک کند و به همین جهت پایه اعمال را از نظر کیفر و پاداش بر روی اندیشه و نیت انسان بنا نهاده است. صحبت در خصوص اثر اندیشه گناه مجالی دیگر می‌طلبد.

انسان نخست باید گناه را بشناسد تا بتواند آثار آن را مورد بررسی قرار دهد، عنوان گناه از این جهت از سوی خداوند اختصاص یافته که خدای متعال آن را ممنوع اعلام کرده است.

روح است که در سخن علما و بزرگان دین از آن به عنوان جان، نفس، روان و دل تعبیر شده است. برخی از دانشمندان معتقد هستند که روح و نفس از یکدیگر جدا هستند و انسان مرکب از سه چیز جسم، روح و نفس می‌باشد. تحقیق در این باره و سایر تقسیماتی که برای نفس کرده‌اند و بحث‌های این چنینی از موضوع سخن ما خارج است. آنچه به موضوع بحث مربوط است فعالیت نفس در بدن است؛ می‌دانیم که انسان در یک سری از غرایز با حیوان مشترک است و اگر این غرایز را به وسیله تربیت و عقل تعدیل نکند از حیوان هم پست‌تر می‌شود. صفات و فضایل انسانی، هر کدام به منزله پرده‌ای است که روی غرایز حیوانی کشیده شده است و آنها را در وجود انسان پنهان می‌سازد. بخشش، عدالت، احسان و ... هر کدام به منزله سرپوشی است که بر روی غرایز حیوانی گذاشته می‌شود و اگر این پرده از بین رود انسان تحت تأثیر غرایز سرکش قرار گرفته و به صورت حیوانی خشمگین و افسارگسیخته در می‌آید.

به دلیل وجود همین شرم و حیا است که عده‌ای از مردم به سمت گناه نمی‌روند. لذا انسانی که طالب فضیلت و کمال است و می‌خواهد کمالات انسانی را در خود زنده کند، باید درصدد باشد تا به کارهایی که پرده‌های شرم و حیا را کنار می‌زند و غرایز نهفته حیوانی را تحریک می‌کند، دست نزند.

در آیات ۱۲ تا ۱۵ سوره مطففین از گناه به عنوان مانع و حجاب یاد شده است که انسانی که گرفتار گناه است نمی‌تواند حقیقت هستی را ببیند و خداوند از وی محجوب می‌شود. اساساً در نهاد ما نیرویی است که پس از ارتکاب گناه انسان را مورد ملامت و سرزنش قرار داده و با ضربات مستمر خود آرامش روحی را از انسان سلب می‌کند؛ قرآن کریم از آن به عنوان نفس لوامه یاد کرده است و در سوره قیامت می‌فرماید: لا اقسام بیوم القیامه و لا اقسام بالنفس اللوامة: قسم به روز قیامت و قسم به نفسی که انسان را ملامت می‌کند. لذا شخصی که مرتکب گناه می‌شود از محکمه وجدانش هرگز نمی‌تواند فرار کند.

امام حسین (ع) می‌فرماید: هر کس بخواهد با معصیت خدا به امری برسد، از خواسته خود دورتر می‌شود و از آنچه می‌ترسد، به آن نزدیک‌تر می‌گردد.^۶

انسان نخست باید گناه را بشناسد تا بتواند آثار آن را مورد بررسی قرار دهد، عنوان گناه از این جهت از سوی خداوند اختصاص یافته که خدای متعال آن را ممنوع اعلام کرده است. علت اینکه خداوند عملی را برای انسان ممنوع اعلام کرده است، این است که خداوند جسم و روح انسان را بر اساس نظم خلق کرده که باید بر اساس برنامه پیش رود؛ اعمالی که این نظم و برنامه را بر هم زند ممنوع است و در اصطلاح دینی در زبان فارسی گناه نامیده می‌شود و در زبان عرب ذنب.

یکی از آثار بسیار خطرناک گناه که در شخص گناهکار به وجود می‌آید این است که او را به کفر و انکار ارزش‌های مذهبی و دستورات دین که از آن می‌توان با نام بی‌دینی یاد کرد، می‌رساند. گناه، اثر خطرناکی برای انسان دارد و برای سلب سعادت انسان مؤثرترین وسیله است. این اثر راه هدایت را به روی انسان می‌بندد.

قرآن کریم می‌فرماید:

ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ اسْلَأُوا السُّوَايَ اَنْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللّٰهِ وَ كَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِئُونَ؛ سپس سرانجام کسانی که اعمال بد انجام دادند، به جایی رسید که آیات خدا را تکذیب کردند و [از آن بدتر] به استهزاء و مسخره کردن آن برخاستند.^۷

در روایات آمده است که چیزی بیشتر از گناه قلب را فاسد نمی‌کند، (چیزی تباه‌کن‌تر برای دل از گناه نیست) قلب مرتکب گناهی می‌شود و بر آن اصرار می‌ورزد تا بر آن چیره آید و سرنگون و وارونه می‌شود.^۸

علامه مجلسی در تفسیر کامل‌تر این حدیث می‌گوید: همان‌طور که وقتی ظرفی وارونه شد دیگر چیزی در آن قرار نگیرد، دل نیز در اثر گناه وارونه گردد و دیگر سخن حق در آن جای نگیرد و به تدریج به کفر و بی‌دینی منجر شود. ما این امر را در برخورد با افرادی که منکر مبدأ و معاد هستند به خوبی مشاهده می‌کنیم که گناه سبب انکار، الحاد و کفر آنها شده است.

«كَلَّا بَلْ رَانَ عَلٰی قُلُوْبِهِمْ مَا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ»؛ چنین نیست که آنان می‌پندارند، بلکه اعمالشان چون زنگاری بر دل هایشان نشسته است.^۹

از امام صادق (ع) روایت شده که ایشان فرمودند: هرگاه بنده گناهی انجام دهد، نقطه سیاهی در دل او ایجاد می‌شود. اگر توبه کرد، پاک می‌شود و اگر به گناه خود ادامه داد، آن نقطه سیاه زیادتر می‌شود، تا اینکه همه قلب را فرا می‌گیرد و در این موقع است که دیگر او رستگار نمی‌گردد.^{۱۰}

هرچند بررسی آیات و روایات، ما را به ابعاد دیگری از اثرات گناه می‌رساند، اما ظرف محدود این مطلب اجازه بررسی بیشتر به ما نمی‌دهد.

در سوره نحل آیه ۲۵ خداوند این چنین می‌فرماید: «لِيَحْمِلُوا اَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ»، این بارهای سنگینشان را باید تا روز قیامت به دوش خود حمل کنند» و تعبیرات دیگری از این قبیل.

گردان تک نفره حاج حسین!!!

تفاوتش زمین است تا آسمان

اینکه رزمنده بسیجی ما باتفنگ ساده خود ۳۰۰۰ شلیک موفق داشته باشد. اما کریس کایل آمریکائی با اسلحه آنچنانی خودش ۱۶۰ شلیک.

تفاوت دیگرش آن است که سرباز رشید خمینی کبیر، نظامیان زُده عراقی و منافقین را هدف قرار می‌داد، حال آنکه کایل زنان و کودکان عراقی و القاعده را می‌کشت.

در بین خودی و دشمن معروف بود. مهارت عجیبی در تک تیراندازی داشت.

تقریباً هیچ هدفی از دستش زنده در نمی‌رفت و آوازه مهارت هایش به حدی بود که صدام حسین شخصاً برای سرش جایزه تعیین کرده بود. ۶۰ درصد جانبازی داشت و عملاً معاف از رزم محسوب می‌شد اما تحمل دوری از جبهه را نداشت.

رویارویی مستقیم او با تک تیرانداز خیره عراقی که فقط برای شکار او به منطقه اعزام شده بود (آدم را یاد رویارویی تک تیرانداز روس واسیلی زایتسف و استاد تک تیرانداز آلمانی می‌اندازد!) فیلم دشمن پشت دروازه‌ها (که ظاهراً هر دو همزمان شلیک می‌کنند. تیر او مغز تک تیرانداز عراقی را به هوا می‌باشد و اسنایپر(لفظ انگلیسی تک تیرانداز) عراقی فقط می‌تواند بخشی از لاله گوش رزمنده ایرانی را به غنیمت بگیرد.

شهید حاج حسین خرازی در موردش گفت: او

به اندازه یک گردان مؤثر بود.

***** شهید عبدالرسول زرین *****

سال ۱۳۲۰ در یکی از روستاهای توابع استان کهگیلویه و بویر احمد چشم به جهان گشود. در ۴ سالگی پدر و در ۶ سالگی مادرش را از دست داد، سرپرستی او را دایی اش بر عهده گرفت، در ۹ سالگی با بیداری فطرت حق جویانه احساس کرد حق خود و نزدیکانش را دیگران پایمال کردند.

تصمیم به هجرت از آن محیط پر از خان و خان زاده گرفت. این نوجوان یتیم خدا جوی در ۱۵ سالگی بعد از طی طریقی کوه و دشت، تنها به اصفهان رسید و بعد از مدتی کار و تلاش تشکیل خانواده داد و در سن ۲۷ سالگی اقوامش را که در کودکی گم کرده بود پیدا کرد.

وبالآخره منزل و مغازه‌ای با شغل لباس فروشی در حوالی مسجد بابا علی عسگر اصفهان تهیه کرد و مرتباً و عاشقانه در خانه خدا حضور یافت و از نیایش با رب البیت و تماس با روحانیون سیری نپذیرفت، عشق به خدا و مبلغین دین خدا و برائت از دشمنان خدا سرپای وجود او را تسخیر کرد، در تظاهرات ضد طاغوت شرکت می‌کرد و مزاحمت‌های ساواک بر اراده محکم و مؤمنانه اش برای تحقق فرامین امام خمینی (ره) کوچکترین خللی ایجاد نکرد

تا این که رژیم پوسیده ستم شاهی افسول و آفتاب درخشان

حکومت اسلامی طلوع نمود و همگان، از جمله شهید زرین را به حمایت جانانه بر می‌انگیخت. تا این که جنگ مستکبران و ایادی آن‌ها در کردستان و سپس خوزستان شروع شد.

در این هنگام شهید عبدالرسول زرین که افتخار عضویت در سپاه اصفهان را داشت به غرب کشور اعزام شد و مردانه و هوشیارانه به سرکوبی ضد انقلاب پرداخت.

بعد از آن سراسیمه به جبهه جنوب شتافت و در کنار سردار شهید حاج حسین خرازی و سردار رحیم صفوی به نبرد پرداخت.

وی در جبهه‌ها نقش منحصر به فردی را ایفا کرد و در جنگ‌های نامنظم و دیگر عملیات‌ها به عنوان تک تیر انداز، نقش حساس و ظریف خود را بازی کرد و چنان ضربات مهلکی را ماهرانه به ایادی دشمن وارد کرد که سپاه خصم را بعد از تلفات سنگین مادی و انسانی دچار سر گیجه و تخیّر نمود.

شهید حاج حسین خرازی سر لشگر پر آوازه جبهه اسلام، زرین را به خوبی می شناخت و در باره اش حرفهای زیادی زده است، رابطه این دو رابطه پدر و فرزندی بوده و بارها همدوش با یکدیگر صحنه های پر خطر و نفس گیر را در کردستان و جنوب به چشم دیده اند.

زرین بارها زخمی شده بود و ۶۰ درصد از کار افتادگی داشت. خرازی معافیت او را از رزم صادر کرده بود، اما نشستن برای این رزمنده دلاور معنایی نداشت و اگر نشستن و تسلیم را می شناخت در ۱۵ سالگی جسارت ترک موطن را نداشته و سرگردان بیابان وحشی نمی شد. شهید خرازی می گوید: قبل از شروع جنگ تحمیلی در کردستان و در گروه ضربت خیلی خوب خود را نشان داد. گروه ضربت به فرماندهی حسین خرازی به هر وحشت کده ای سرک می کشید، و بارها با هنر این پلنگ کوهستان یعنی زرین از مهلکه ها گریخته و نشانه گیری های دقیق او، بیشترین آسیب ها را به دشمن زده است. تک تیر انداز سرشناس نبرد، بارها آتش بار دشمن را در ارتفاعات صعب العبور، فقط با یکبار فشار دادن ماشه تفنگ ((اس وی دی و اف پی کا)) خاموش کرده است.

با شروع جنگ تحمیلی به جبهه های جنوب آمده و تا سال ۶۳ به طور مداوم در اکثر عملیاتهای جنوب و غرب حضور فعال داشته است. مسئولیتهای مختلفی از جمله فرماندهی گردان و محور را بر عهده داشته و گروههای مختلفی را آموزش داده و به عنوان تک تیر انداز، بین گردان ها فرستاده است. این ادعای بزرگی است ولی اتفاق افتاده، شوخی نیست، این مطلب به تأیید حاج حسین خرازی رسیده است و قول اوست که به وسیله سلاح اس وی دی چند هزار دشمن بعثی را به هلاکت رسانیده و چندین فرمانده عراقی را از میان برداشته است.

چند تپه را به تنهایی تصرف نمود. تپه هایی که زرین تصرف کرده به نام خودش نام گذاری کرده اند.

شهید خرازی در مورد دلاوری های این شهید فرموده است: انگار که ایشان جنگی به دنیا آمده بود و در جای دیگر ایشان را گردان تک نفره زرین خطاب کرده بودند. بدین لحاظ که او به اندازه یک گردان مؤثر بود. زرین بسیار ساده و صمیمی بود، تواضع و فروتنی عجیبی تمام وجودش را فرا گرفته بود، حتی ذره ای تکبر از او دیده نشد، با نگاه به قامت خاکی و ظاهر بسیار ساده اش هیچکس نمی توانست باور کند که او همان تک تیر انداز بزرگ است.

سرانجام روح این مجاهد با صفا و سر باز مخلص لشکر امام حسین (ع) بعد از بارها مجروحیت و به یادگار گذاشتن ۷ فرزند و ده ها نکته عبرت انگیز با عشق به حسین بن علی (ع) در عملیات خیبر به درجه رفیع شهادت نائل آمد.

در یک نگاه

اهل البیت علیهم السلام

بر سه هزار و پانصد متر مربع، واقع در مرکز شهر تاریخی و عالم‌پرور اصفهان، در تقاطع خیابان‌های هشت بهشت غربی و نشاط، نبش خیابان فرشادی در شعاع ۳۰۰ متری جنوب شرقی میدان تاریخی نقش جهان می باشد. بنای این مرکز، در چهار طبقه و از چهار بخش علمی پژوهشی، آموزش، تالار و سالن اجتماعات و همایش‌ها و کتابخانه پیشرفته دیجیتالی تشکیل شده است. سالن‌های حضرت خدیجه کبری (س)، علامه مجلسی (ره) و علامه امینی (ره)، هر کدام بنا به فراخور موضوع، جایگاه‌های بحث و تبادل نظر فرهنگی در تعمیق و تألیف حرکت مؤسسه می باشند.

با ۱۴۲۷ ه.ق به اتمام رسید و توسط بنیانگذار آقای حاج سید حسین رضازاده وقف شد. ساختمان این پروژه عظیم با زیربنایی بالغ

این مرکز می‌کوشد تا آوای دلنشین معارف اهل‌البیت (ع) را از فراز گنبدهای فیروزه‌ای شهر عالمان و فرزندان علم و معرفت به گوش جهانیان و تشنگان حقیقت اسلام ناب محمدی برساند.

مؤسسه تحقیقات نشر و معارف اهل‌البیت (ع) بنا به ضرورت پاسخگویی به نیاز علاقمندان و پژوهشگران در مورد معارف اهل‌البیت (ع) بر اساس اهداف مندرج در وقف‌نامه در سال ۱۳۸۵ به ثبت رسید. کلنگ ایجاد ساختمان مؤسسه در نیمه شعبان سال ۱۴۲۳ ه.ق (مطابق با سی ام مهرماه ۱۳۸۱) در شهر اصفهان به زمین زده شد، این ساختمان که تجهیزات و امکانات مختلف جدید و علمی به همراه انواع هنرهای تزئینی اسلامی ایرانی در آن به کار گرفته شده است (در سال ۱۳۸۵ ه.ش) برابر

قلب تپنده و فعال این مجموعه، کتابخانه آن است که بر اساس نوع کار، علاوه بر تکمیل، مستند سازی شده و به کیفیت مورد نیاز کاربر در اختیار او قرار می گیرد تا بتوانیم با اطمینان از آن استفاده کنیم. کتابخانه ای با قابلیت های مختلف اعم از جستجو به روش های متفاوت، تا معرفی اثر و مؤلف، امکان فیش برداری و تهیه مجموعه شخصی برای کاربر، همه آن چیزی نیست که هدف می باشد، بلکه مسیری است که تا کنون طی شده است.

گرچه کتابخانه، موقعیتی کم نظیر و شاید بی نظیری را برای دریافت اطلاعات و پژوهش در اختیار قرار می دهد، اما لازم بود تا بخشی از اطلاعات موجود در آن مطابق با اهداف مؤسسه پردازش شده، ابلاغ گردد.

لذا پایگاه های جانبی طراحی گردید. پایگاه های قرآن و حدیث، یاران انتظار، غدیر، راز ماندگاری و دانشنامه اسلامی، هر کدام به عنوان بازوهای کتابخانه و پرتال اصلی به نشانی www.ahlolbait.com می کوشند تا ابعادی از فرهنگ غنی اسلام را نمایانده و آماده بهره برداری کنند.

تفسیرها، ترجمه ها، مقالات مرتبط، نکات ادبی و آنچه به کتاب الهی قرآن مربوط می شود

در پایگاه قرآن آماده ارائه شده، بطوریکه شاید کمتر چنین محیطی را در تمامیت کمیت و کیفیت بتوان یافت.

لزوم اتصال به آخرین حجت خداوند، حضرت بقیة الله عجل الله تعالی فرجه الشریف، و دریافت و ابلاغ معارف غنی مهدویت، ما را بر آن داشت تا با پایگاه یاران انتظار سعی نموده و به این خواسته، جامه عمل بپوشانیم. امامت، معرفت امام عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف، یاران و منتظران، ادعیه و زیارات مربوطه، کتابخانه تخصصی مهدویت و دیگر عناوین این پایگاه، به کاربر این امکان را می دهد تا خود را با مهمترین وظیفه دوران غیبت، همراه سازد.

و غدیر نقطه عطفی در رسالت پیامبر خاتم که ابلاغ آن وظیفه هر مسلمان می باشد، از دیگر موضوعات اصلی پایگاه های این مؤسسه است که معارف مربوطه اعم از غدیر در قرآن، روایات، تاریخ و ادبیات را پوشش داده به موضوعات مرتبط با آن، از جمله وصایت می پردازد.

دانشنامه اسلامی محیطی است مشارکتی، که اجازه می دهد کاربر از نظریات و اطلاعات دیگران بهره برداری نموده، خود بر آنها بیفزاید یا آنها را به چالش کشیده در محیط نقد، ارزیابی کند.

قرآن، حدیث، عقاید، اخلاق، فقه و تاریخ از جمله مدخل هایی هستند که استفاده کننده از این دانشنامه، می تواند با ورود به آنها، با انبوهی از اطلاعات مواجه شده، ذهن خود را نسبت به دریافت و نقد آنها فعال سازد.

راز ماندگاری، پایگاهی است که می کوشد، کلیه راههای پیموده شده و لازم برای رفتن و رسیدن به مرحله انفاق مورد نظر خدا را، بررسی کرده ارائه ایده نماید. زکات، خمس و صدقات از جمله موارد بررسی شده، بعنوان منابع و بسیاری از موارد مصرف مورد ارزیابی قرار گرفته است.

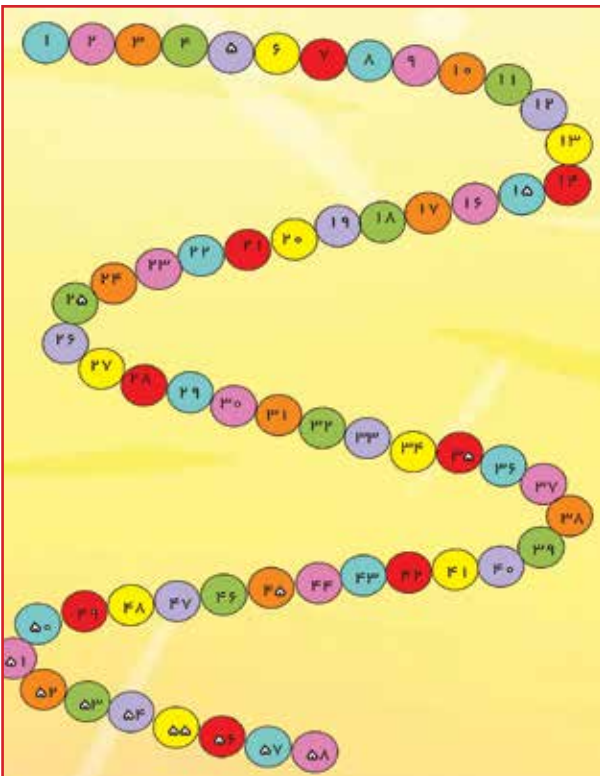
مجموعه کارهای تحقیقاتی پایگاهها و فعالیت های مربوط به آنها، در سالن پژوهشی این مؤسسه انجام می گیرد که می تواند بطور همزمان، امکان بهره برداری ۱۵۰ نفر پژوهشگر را، فراهم آورد.

مرکز داده کوثر نیز مجموعه ای است که اطلاعات را در خود نگهداری کرده و مؤسسه را از سرویس واحدهای مشابه بی نیاز می سازد. همه علاقمندان پیمایش صراط مستقیم را با هر امکانی، به همراهی فرا می خوانیم، تا راه را استوارتر طی کرده، شاهد حضور هر چه بهتر معارف الهی، در جامعه باشیم.

کودک و نوجوان هوشمند

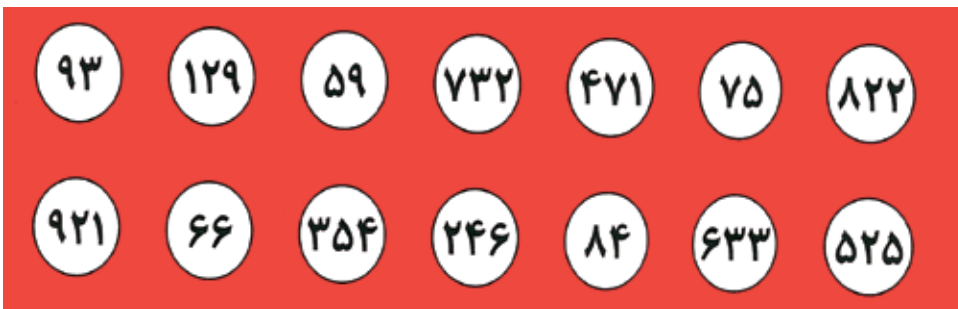
یک مهره روی یکی از عددهای ۱ تا ۵ بگذار
حالا دستورهایی زیر را دنبال کن. ببین آخر کار مهره روی چه عددی است؟
۱) ۴ خانه برو جلو ۱۰ (۲) خانه برو جلو ۳ (۳) خانه برگرد به عقب
۴) ۶ خانه برو جلو ۵ (۵) خانه برگرد عقب

شکل مقابل را چهار گوش می نامیم
در شکل زیر بدون برداشتن قلم، روی خط دور سه گوش ها با مداد رنگی
آبی بکشید

در شکل زیر بدون برداشتن قلم، روی خط دور چهار گوش ها با مداد رنگی
قرمز بکشید

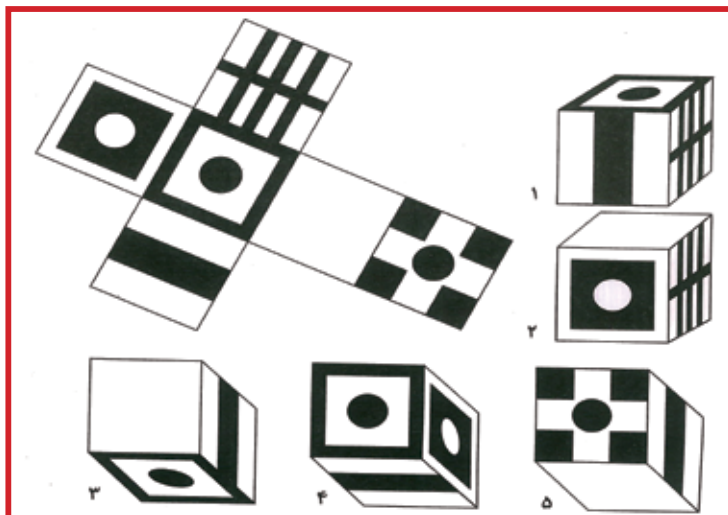
کدامیک از این اعداد نظم میان آنها را بهم ریخته است؟

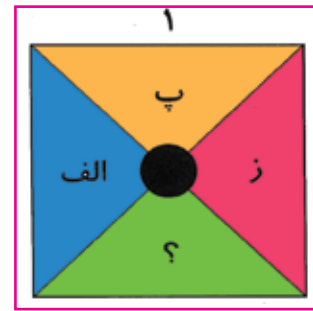
پنج اختلاف بین دو تصویر را پیدا کن

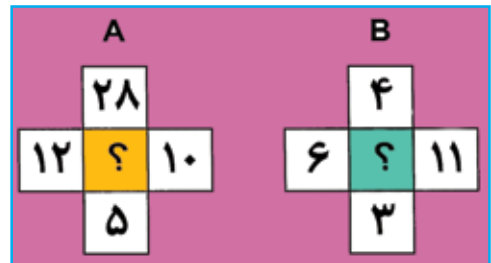
این شکل گسترده کدامیک از مکعب های ۱ تا ۵ است

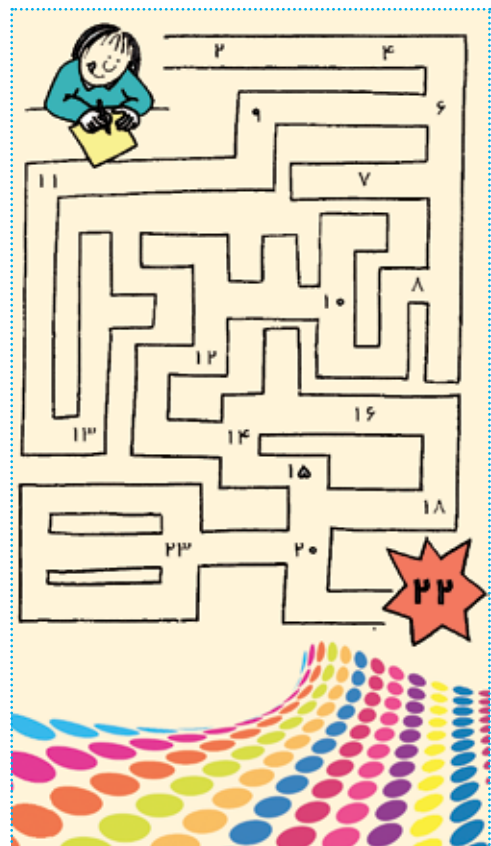
آیا می دانید به جای علامت سؤال باید چه حرفی قرار داد؟

آیا می دانید به جای علامت سؤال ها باید چه اعدادی قرار داد؟

به پایا کمک کن تا اعداد زوج را دنبال کند و به عدد آخر مسیر برسد

مشاوره حقوقی

حکایت ازدواج مجدد آقایان

موضوع بحث کلاس

در آن روز قانون حمایت خانواده بود که در سال ۱۳۹۲ به تصویب رسید. شروع کردم به تدریس و توضیح درباره این قانون، به دانشجویان گفتم همانطور که از عنوان این قانون مشخص است، برای حمایت از خانواده تشکیل شده و سعی کرده به طور منطقی بین حقوق زن و مرد و تکالیف آنها نسبت به یکدیگر و فرزندان و البته با در نظر گرفتن اقتضاعات جامعه و ضوابط شرعی موضوع را جمع کند. یکی از دانشجویان خانم که معمولاً در این گونه مباحث سؤال زیاد داشته گفت استاد! فکر نمی کنم این قانون حقوق زنان را به خوبی تأمین کرده باشد. گفتم چطور؟ پاسخ داد چون در قانون حمایت خانواده قبلی به مرد اجازه ن داده بود همسر دوم اختیار کند مگر در موارد معدود ولی در این قانون جدید، تا آنجا که من می دانم چنین چیزی وجود ندارد و ممکن است باعث رواج تعداد زوجات شود که با فرهنگ خانواده ایرانی به شدت در تعارض بوده و ممکن است باعث اختلافات شدید خانوادگی و افزایش طلاق شود. خندیدیم و گفتم حساسیت شما خانمها نسبت به این موضوع کاملاً طبیعی است اما کمی صبر کنید تا توضیح دهم و متوجه شوید که این طور نیست در قانون حمایت خانواده جدید یعنی مصوب ۱۳۹۲ هیچ صحبتی در مورد جواز یا عدم جواز تعداد زوجات نکرده یعنی ازدواج دوم را برای مرد نه ممنوع کرده و نه اجازه داده است. از لحاظ حقوقی در چنین مواردی باید به قوانین قبلی رجوع کنیم و تکلیف موضوع را از

۹ مورد در ماده ۱۶ ذکر شده است که صرفاً در این موارد مرد اجازه اختیار زن دوم را دارد. مثل: عدم قدرت زن اول به ایفای وظایف زناشویی، عدم تمکین زن از شوهر، ابتلا زن به جنون یا مرضی های صعب العلاج، ترک زندگی خانوادگی توسط زن

آنجا بیابیم. یکی از دانشجویان پرسید: استاد مگر قوانین قبلی توسط این قانون جدید منسوخ و باطل نشده است؟ گفتم سؤال خیلی خوبی کردی. معمولاً در هر قانون جدیدی مشخص می شود که کدام یک از قوانین قبلی پابرجاست و کدامیک باطل شده است. در ماده ۵۸ قانون حمایت خانواده سال ۹۲، قوانین قبلی که باید منسوخ باشند یعنی دیگر اعتبار ندارند را ذکر کرده است. نکته قابل توجه این است که قانون حمایت خانواده سال ۱۳۵۳ را باطل اعلام نکرده است. معنای این آن است که اگر در جایی تناقض صریح بین قانون جدید و قدیم وجود داشت مسلماً قانون جدید ملاک خواهد بود اما اگر تغایر آشکار وجود نداشت و به صراحت هم قانون قبلی توسط قانون جدید فسخ نشده باشد مفاد قانون قبلی جاری خواهد بود. بنابراین در مورد موضوع مورد بحث که قانون حمایت خانواده جدید در مورد حق ازدواج مجدد مردان سکوت کرده و در عین حال قانون حمایت خانواده مصوب ۵۳ را نیز فسخ نکرده است، پس مفاد قانون قدیم در این مورد جاری خواهد بود. دانشجوی خانمی که سؤال اصلی را پرسیده بود با وجد و شوق خاصی پرسید، آقای دکتر! قانون قدیم دقیقاً در مورد ازدواج مجدد چه می گفت؟ گفتم طبق ماده ۱۶ قانون حمایت خانواده قدیم، مرد فقط در مواردی می تواند همسر دوم

مسئله بر همان منوال خواهد بود. دوباره یکی از دانشجویان پرسید: استاد اگر مرد به طور مخفیانه همسر دوم بگیرد تکلیف چیست؟ گفتم: به نکته خوبی اشاره کردی. اگر مرد بدون ثبت رسمی ازدواج کند طبق ماده ۴۹ قانون حمایت خانواده جدید مرتکب جرم شده و به حبس و جزای نقدی محکوم خواهد شد. همان دانشجو پرسید: آقای دکتر در مورد حق طلاق این قانون جدید چه مواردی را مقرر کرده و چه تفاوتی با قانون قدیم دارد؟ گفتم این بحث بسیار مفصل می باشد، ان شاء... باشد برای جلسه بعدی .

اختیار کند، البته با اجازه دادگاه. ۹۰ مورد در ماده ۱۶ ذکر شده است که صرفاً در این موارد مرد اجازه اختیار زن دوم را دارد. مثل: عدم قدرت زن اول به ایفای وظایف زناشویی، عدم تمکین زن از شوهر، ابتلا زن به جنون یا مریضی های صعب العلاج، ترک زندگی خانوادگی توسط زن و... اگر یکی از این موارد پیش بیاید مرد می تواند به دادگاه دادخواست دهد و تقاضای اجازه گرفتن همسر دوم را بگیرد. دادگاه در صورت احراز توانایی مالی و عدالت مرد به وی اجازه خواهد داد. به دانشجویان گفتم پس دیدید که قانون جدید اجازه گرفتن زن دوم را به مرد نداده بلکه با سکوت خود، مسئله را به قانون قدیم ارجاع داده است و چون در قانون قدیم صرفاً در موارد خاص و با اجازه دادگاه این امر ممکن بود در حال حاضر نیز

اخبار مؤسسه مهد قرآن کریم و ولایت استان اصفهان در آئینه تصویر

برگزاری مرحله شهرستانی مسابقات حفظ مهدقرآن کریم استان اصفهان (مصباح)

شروع دوره تخصصی صوت الحسن توسط مهدقرآن کریم اصفهان

محفلی قرآنی با حضور قاریان و اساتید بین المللی در مهد قرآن کریم اصفهان

هماهنگی آموزش مربیان قرآنی مدارس قرآنی مهد قرآن کریم اصفهان با عنوان گام نخست

همکاری پژوهشگده قرآن و حدیث (دارالحدیث قم) و مهد قرآن کریم اصفهان

شش مؤسسه برتر در آزمون های قرآن و عترت از استان اصفهان

اختتامیه دومین دوره از سلسله مسابقات قرآنی مصباح

اخبار اتحادیه مؤسسات قرآنی مردمی استان اصفهان در آئینه تصویر

انتخاب اتحادیه استان اصفهان به عنوان برترین اتحادیه کشور

برگزاری اولین مجمع مؤسسات قرآنی مراکز و خانه های قرآن شهرستان خوانسار

حضور اعضا کمیسیون فرهنگی شورای کلان شهر اصفهان در اتحادیه مؤسسات قرآنی

جلسه هم اندیشی مؤسسات و مراکز قرآنی ۳۰ بهمن

دیدار هیأت مدیره اتحادیه مؤسسات قرآنی مردمی استان اصفهان با آیت ا... طباطبایی نژاد

بازدید استان هرمزگان از اتحادیه

برگزاری جلسه دیماه هیأت مدیره اتحادیه مؤسسات قرآنی استان اصفهان

جشن قرآنی نور

جدول

مراج جدول: از نظر انظوری

نام مردانه	از سوره ها سال ترکی	از نسبت های خونی	اعتماد	برکت سوره دل آرام گیردها...	بید بختی صناعت	مخلف آتش	مسانه روی	همزگاری
			نام دیگر سوره توبه کجاوه				۳	تبری از فخرالدین عریانی
	شکرده ویل المطلقین		از فرقه های ریح عربستان	۱	پيامبر صاحبه کتاب زبور	تعجب زنانه نیاز		صنم رحمت خداوند
روز خدا	زديف	هکنار جد رسم	مکان خودداری کردن	۵	عيسيم همراهی غرب	بالا آمدن آب دریا چبر	مرد بی زن	دو بار هم قد از سوره های قرآن
			خودجوش بردمی فن					از مراحل کشاورزی
نشانه		متش عربان	۲	کرمات سدیم بیک سلیمان تی	بستور			پيامبر بت شکن
		عزیزان دهانه اسب	منسوب به خدا		کوشی سخت میان کوشت واستخوان تری از نظر فراهسی			ساز شاکه تری از سهیلا بامیان
			۶	بازی کودکنه حرف گزینش	۷			از گلها بدهی و نرض
ماده ای خوشبو	۸	خشک تروتمند فرآئی				دگرگون سازی ای روزی دهنده		نس حمد و ثنا
			۹		نوعی سنگ از سوره ها			
از حروف الفبا			دهت تکرار حرفی					
		از نامه های امام حسن مجتبی (ع) خاطرات			لعل امر گرفتن			دارای حرارت از تقاضی گنجوی
از صفات خداوند			هوس زن باره از				۱۲	
	پروردگار		خوالده امیل اصل نیست	صوت				لب تیغ نیز حرف همراهی
	راه کوتاه باینخت فراری	همه			رنگ آرامش ماه سرد		از کشیدنی ها رایحه	
			۱۳	مغناطیس گیاهی				بسیار مهربان
حرف ۱۳								فیرستان معروف مسلمانان

رمز جدول شماره ۸: از آثار علامه مجلسی (کتاب مرات العقول)

اسامی برندگان فصلنامه شماره ۸: ۱- جناب آقای جواد عابدی - ۲- سرکار خانم مریم یوسفی

رمز جدول شماره ۹ را به آدرس دبیرخانه فرستاده و همچنین برندگان اعلام شده جهت دریافت جوایز خود به دبیرخانه فصلنامه مراجعه نمایند

با تقدیم سلام و احترام حضور شما خوانندگان گرامی نظرات شما عزیزان در راستای تحقق هدف ترویج فرهنگ انس با قرآن و بهبود خدمت رسانی یار و یاور ما خواهد بود لذا امیدواریم با مدد ما در هرگام، بهبود روز افزون فصل نامه را شاهد باشیم.

با سپاس فراوان

پرسشنامه

از چه طریقی با فصلنامه آشنا شدید؟

دوستان سایت مهدقرآن مدارس مهادهاد مطالعه یکبار مجله

زمان انتشار فصلنامه را چگونه ارزیابی می کنید؟

خوب به موقع بد بی تفاوت

مطالب مرتبط با مباحث قرآنی چگونه است؟

کامل و مفید مناسب شایسته نیست گیج کننده است

گرافیک و صفحه آرای فصلنامه به چه صورت است؟

مرتبط و جذاب خوب ضعیف بی ارتباط

حجم مطالب را چگونه ارزیابی می کنید؟

کامل و خوب خوب نسبتاً زیاد خیلی زیاد

نظر شما در خصوص قراردادن بخش جدول و سرگرمی چیست؟

ایده جالبی است خوب است مناسب این نوع مجله نیست بی تأثیر است

مطالب فصلنامه تا چه حد به مباحث قرآنی مرتبط است؟

کاملاً مرتبط است خوب است نسبتاً مرتبط است مرتبط نیست

تصویر روی جلد تا چه حد معرف محتوا و موضوع فصلنامه است؟

مرتبط و جذاب خوب ضعیف بی ارتباط

مطالب فصلنامه تا چه حد در زندگی روزمره کاربرد دارد؟

کاملاً مرتبط است خوب است نسبتاً مرتبط است مرتبط نیست

فصلنامه تا چه حد انگیزه شما را به رجوع به قرآن برای پاسخ به مسائل روزمره بالا برده است

خیلی زیاد زیاد خیلی کم بی تأثیر است

در صورت عدم چاپ نشریه تا چه اندازه کمبود آن را احساس می کنید؟

خیلی زیاد زیاد خیلی کم بی تأثیر است

سوالات شخصی:

نام و نام خانوادگی:

جنسیت:

میزان تحصیلات:

شغل:

پست الکترونیکی (email):

در صورت داشتن انتقاد یا پیشنهاد سازنده لطفاً آن را بیان نمایید

اشتراک فصلنامه زلال

مشخصات فردی مشترک

نام : نام خانوادگی : تاریخ تولد :
میزان تحصیلات : تلفن تماس (با پیش شماره شهرستان) :
کد پستی : نشانی دقیق پستی منزل :

نحوه اشتراک

واریز هزینه اشتراک یک ساله (پست عادی به مبلغ ۱۰۰۰۰ تومان و
پست سفارشی به مبلغ ۱۵۰۰۰ تومان) به شماره حساب ۱۳۲۸۷۴۰۰۴۲ نزد بانک ملت

شیوه های اشتراک

پیامک :

نام و نام خانوادگی و شناسه پرداخت را به شماره ۱۰۰۰۱۵۰۱۰۰۰۰۵۷ ارسال نمایید.

ایمیل :

تصویر فرم اشتراک و فیش واریزی خود را پس از تکمیل نمودن به آدرس زیر ارسال نمایید.
Zolal.mahdgh@yahoo.com

تماس تلفنی :

مشخصات فردی و فیش واریزی خود را از طریق تلفن ۰۳۱۳۲۲۸۵۴۰۶ اعلام بفرمایید.

نماین :

مشخصات فردی و فیش واریزی خود را به شماره ۰۳۱۳۲۲۸۵۴۰۶ ارسال نمایید.

پست :

پس از تکمیل فرم اشتراک آن را به همراه فیش واریزی خود به نشانی: اصفهان-خیابان سروش-چهارراه
عسگریه-کوچه محمدی-پلاک ۵-دبیرخانه فصلنامه زلال-صندوق پستی ۹۳۱۱۳-۸۱۶۳۸ ارسال
نمایید.

در ضمن پایگاه های بسیج و مراکز فرهنگی دارای مجوز جهت اشتراک رایگان مجله
می توانند تصویر مجوز خود را همراه با آدرس و تلفن به دفتر مجله ارسال نمایند.

هدایت

مرکز مشاوره و خدمات روانشناختی

خدمات مشاوره ای در زمینه های:

- مشاوره ازدواج
- مشاوره تحصیلی
- مشاوره کودک و نوجوان
- مشاوره خانواده
- مشاوره روان سنجی
- مشاوره مذهبی و روان سنجی
- برگزاری کارگاه های آموزش خانواده

شماره های تماس: ۳۴۴۷۸۱۶۳

۳۴۴۷۸۱۶۵

آدرس: خیابان ابن سینا - فرسیده به کوچه ۳۷ (جنب پارک شمس)

ایمیل: moshaver.mehad@yahoo.com

سایت: www.quranmahd.com

سایت:

ایمیل:

آموزشگاه

تخصصی زبان

مهاد

برگزاری کلیه دوره های آموزش زبان انگلیسی و عربی

شامل:

- ▶ آموزش مکالمه، ترجمه، قواعد و صحیح خوانی متون عربی همراه با اعطاء مدرک پایان دوره
- ▶ آموزش مکالمه و گرامر زبان انگلیسی از مبتدی تا پیشرفته همراه با اعطاء مدرک پایان دوره
- ▶ برگزاری دوره های آموزشی زبان انگلیسی مخصوص خردسالان با استفاده از استادان مجرب و مسلط به روانشناسی کودک
- ▶ برگزاری دوره ای مکالمه آزاد

شماره تماس:
۴۴۷۸۱۶۴

www.mehad.org

ایمیل: mehadgh@gmail.com

میدان شهیدا - خیابان ابن سینا - قبل از کوچه شماره ۳۷ - جنب پارک شمس
آموزشگاه تخصصی زبان مهاد

معرفی مراکز وابسته به

موسسه مهد قرآن کریم و ولایت استان اصفهان

نام مرکز

آدرس

تلفن

مدارس ابتدائی مهاد

۳۲۲۶۲۷۴۸ - ۳۲۲۶۲۷۶۵

دبستان قرآنی پسرانه مهاد پروین

خیابان جی، خیابان پروین، جنب پل هوایی شهید رفیعیان
نیش خیابان صفوی نژاد

دبستان قرآنی پسرانه مهاد سپاهان شهر

سپاهان شهر، بلوار شاهد، بلوار بهمن ۲، جنب دبیرستان حکمت

دبستان قرآنی پسرانه مهاد مدرس

خیابان مدرس، ایستگاه سرچشمه، مقابل بانک صادرات

دبستان قرآنی دخترانه مهاد صغیر

خیابان صغیر، نرسیده به چهارراه عسکریه، مقابل مسجد رضوی، کوی لاله

دبستان قرآنی دخترانه مهاد بهارستان

بهارستان، خیابان ولی عصر (عج)، خیابان طوطی، پلاک ۲۰۶

دبستان قرآنی پسرانه مهاد بهارستان

بهارستان، خیانت شرقی، روبروی بانک قوامین

۳۶۵۰۰۰۱۴

۳۴۴۵۹۳۵۴

۳۲۲۸۵۲۴۹

۳۶۸۲۳۵۳۵

۳۶۸۰۱۰۴۷

پیش دبستانی های مستقل مهاد

پیش دبستانی قرآنی مهاد آل خجند

خیابان سروش، خیابان آل خجند، روبروی مسجد امام حسین (ع)

پیش دبستانی قرآنی مهاد سپاهان شهر

سپاهان شهر، بلوارشاهد، خیابان فارابی ۶، کوچه لادن، پلاک ۸۰

پیش دبستانی قرآنی مهاد عسکریه

چهارراه عسکریه، نیش خیابان صغیر، کوچه محمدی، پلاک ۵

پیش دبستانی قرآنی مهاد مشتاق

خیابان مشتاق دوم، خیابان مهر، کوچه شهید علیخانی، ابتدای بلوار مهر

۳۲۲۵۸۷۳۵

۳۶۵۱۳۳۹۹

۳۲۲۸۵۴۰۶

۳۲۶۰۴۵۷۴

مهدکودکهای جوانه های قرآن

مهدکودک جوانه های قرآن مدرس

خیابان مدرس، چهارراه سرچشمه، روبروی درمانگاه موسی بن جعفر (ع)
کوی سرچشمه، بن بست شمس

مهدکودک جوانه های قرآن سپاهان شهر

سپاهان شهر، بلوارشاهد، الوند ۴، خیابان اوج

مهدکودک جوانه های قرآن رباط دوم

خیابان رباط دوم، خ گل محمدی ۲، ادامه مادی، شاهد ۳، جنب پست برق

۳۴۴۶۲۳۳۱

۳۶۵۰۹۰۵۵

۳۴۳۹۳۷۵۷

مراکز بزرگسالان

مرکز فرهنگی قرآنی (برادران)

چهارراه عسکریه، نیش خیابان صغیر، کوچه محمدی، پلاک ۵

مرکز فرهنگی قرآنی (خواهران)

میدان شهداء، خ ابن سینا، جنب پارک شمس، مرکز تخصصی قرآن

مرکز فرهنگی قرآنی دبستان سپاهانشهر

سپاهان شهر، بلوار شاهد، بلوار بهمن ۲، جنب دبیرستان حکمت

مرکز فرهنگی قرآنی پیش دبستان

سپاهان شهر، بلوارشاهد، خیابان فارابی ۶، کوچه لادن، پلاک ۸۰

سپاهان شهر

مرکز فرهنگی قرآنی مشتاق

خیابان مشتاق دوم، خیابان مهر، کوچه شهید علیخانی، ابتدای بلوار مهر

مرکز فرهنگی قرآنی آل خجند

خیابان سروش، خیابان آل خجند، روبروی مسجد امام حسین (ع)

۳۲۲۹۲۸۶۳

۹۵۰۱۵۵۸۵

۳۶۵۰۰۰۱۴

۳۶۵۱۳۳۹۹

۳۲۶۰۴۵۷۴

۳۲۲۵۸۷۳۵

مراکز تخصصی

صندوق قرض الحسنه مهد قرآن

میدان شهداء، خیابان ابن سینا، جنب پارک شمس

کتابخانه تخصصی قرآن و عترت

خیابان ابن سینا، کوچه شماره ۳۷ (میرعلاءالدین)

مرکز آموزشی کامپیوترمهاد

میدان شهداء، خیابان ابن سینا، جنب پارک شمس

مرکز آموزشی زبان مهاد

میدان شهداء، خیابان ابن سینا، جنب پارک شمس

مرکز مشاوره هدایت

میدان شهداء، خیابان ابن سینا، جنب پارک شمس

۳۴۴۷۶۶۸۱

۳۴۴۸۲۱۹۰

۳۴۴۷۸۱۶۶

۳۴۴۷۸۱۶۴

۳۴۴۷۸۱۶۵ - ۳۴۴۷۸۱۶۳